NELU POPOACĂ

RĂTĂCIRE

NELU POPOACĂ

RĂTĂCIRE

- roman -

EDMUNT
2009

Culegere: Bogdan NICULESCU

Toate drepturile rezervate autorului.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
POPOACĂ, Nelu
Rătăcire / Nelu Popoacă - Brăila: Edmunt, 2009

ISBN 978-973-7976-92-5

821.135.1-31

PARTEA ÎNTÂI

CAPITOLUL 1

1.

Pe moş Panait Dună toată lumea îl ştia ca om hâtru, pus pe şotii. Unde poposea el, îşi făcea şi hazul loc. Cu vorba-i meşteşugită şi cu îndrăzneală, în tinereţe multe inimi cucerise, multe nopţi sărise pârleazul pe la văduve şi pe la unele cărora nu le ajungeau bărbaţii. De iubăreţ ce era, pe sătenii cu fete de măritat îi băgase în sperieţi, toţi se temuseră să nu le dea târcoale, să nu le facă vreun pocinog. Nimeni nu şi-l dorise ca ginere. Unii crezuseră chiar că o să îmbătrânească umblând din aşternut în aşternut, că o să se însoare târziu. Sau niciodată.

Însă într-o toamnă, când se băteau cercurile la butoaie, destinul i-a scos-o în cale pe Lina, o ciobăncuţă crescută la stână, cu ochii ca murele coapte, cu cosiţele împletite în cozi, cu buzele ca focul macilor, rumenă în obraji…, o ciobăncuţă căreia i-a sucit mintea şi cu care a sfinţit loc pentru casă. Deşi îi jurase că o să-i fie soţ cu credinţă, până s-a mai obişnuit cu căsnicia, la câte o nuntă mai întorcea capul după şolduri cunoscute, dar ea, ageră şi cam geloasă, îl trăgea de mânecă şi îl făcea cu ou şi cu oţet!

Şi încet-încet, cu paza bună şi cu căpăstrul pus, s-a

lepădat de năravuri, s-a aşezat bărbat la gospodăria lui.

Iar acum, într-o după-amiază de duminică de august, îmbrăcaţi ca în zi de sărbătoare, iată-i pe amândoi stând pe canapeaua de la uliţă, spărgând seminţe de floarea-soarelui şi privind tinerii care treceau veseli spre maidanul de la Roadevin, maidan unde urma să se încingă hora. Chiar dacă adunase pe răbojul vremii peste şaizeci de veri şi se pieptăna cu prosopul, moşul tot mândru şi cu pălăria pe-o ureche se ţinea. Ba, în timp ce pălăvrăgea cu baba, vedeai bine cum îi sălta inima în piept, cum îl îndemna să o ia din loc.

– Să trăieşti, moşule, să trăieşti! îl salută Iliaş Zglobiu dintr-un grup de flăcăi.

– Cine-i moş, mă?! se îmbăţoşă el. Tac-tu-i moş!

– O fi, dar nu se vede.

– L-ai auzit, babo, ce-a zis?! Sunt eu moş?!

– Păi dacă eu sunt babă, tu doar n-ai vrea să fii june! îl tachină ea.

– Of, nici cu tine nu mă mai înţeleg!

Crescuţi de către bătrân în spiritul glumei, tinerii se opriră din drum şi se apropiară de canapea, cu gând să-i dea iama la seminţe.

– Ce… ce vreţi? le intui el viclenia, acoperind castronul cu pălăria.

– Nu te calici… Dă-ne şi nouă bomboane agricole, îl ciupi de mână Tică Scarlat.

– La muncă, la muncă… Ce, aţi fost la praşilă cu mine?! îşi motivă moşul împotrivirea.

–Luaţi, maică, luaţi, că avem destule, se arătă mai darnică baba Lina, aruncându-i pălăria pe scânduri.

– Phu, din cauza ta nu am făcut avere! Că eşti risipitoare! o certă el.

– Ei, dacă nu ne-am pricopsit până acum, de acum nu mai are rost, îl lămuri ea.

– Lasă, tataie, că te luăm cu noi la horă şi te pricopsim cu una tânără şi frumoasă, râse Iliaş.

– Voi să-mi daţi mie fete?! îi privi bătrânul arogant. Măi mucoşilor... Dacă ies pe maidan, toate roiesc în jurul meu! Vă las burlaci, mă!

– Hai să mergem! îl încercă Tică.

– Nu, nu… deveni îndată reticent; am baba geloasă şi mă şterge de la porţie!

– Mă, popa, vine popa! observă Sandu Mustaţă.

– Moşule, rămâi sănătos; noi ne cărăbănim, că n-avem timp să-i ascultăm predicile, zise Nicu Stelian luând-o înainte.

– Vai, maică, ce v-aţi păgânit! se întristă femeia, care era credincioasă şi în fiecare duminică se străduia ca să-l convingă pe moş Panait să o însoţească la biserică, să-i mai ierte Dumnezeu şi lui din păcate.

Păşind domol, însoţit de un dascăl mărunţel împovărat cu o coşniţă, se apropie de bătrâni popa Dinu, un om înalt şi slăbuţ, cam perpelit pe dinăuntru de o boală parşivă.

– Domnul să vă aibă în pază, zise el evlavios.

– Sărutăm mâna, părinte, îşi lipi bătrâna buzele de dreapta lui.

– Ce faceţi ?

– Ce să facem… Ne bucurăm şi noi de ziua de odihnă lăsată de Dumnezeu. Dumneavoastră?

– Noi am fost tocmai la Duca de am strâns datoriile faţă de biserică ale unor enoriaşi mai întârziaţi.

Zgândărit de lăcomia popii, neputându-şi stăpâni gândul care îi coborâse pe limbă, moşul se amestecă în discuţie…

– Părinte, nu ştiu cum au inima alţii, dar eu, chiar de-ar fi să mor de foame, n-aş umbla cu coşniţa prin sat…

Socotind vorbele bătrânului de-a dreptul nesăbuite, baba Lina făcea feţe-feţe, îi venea să intre în pământ de ruşine.

Nici preotului nu-i venea să creadă cele auzite. Cumpătat din fire, ca să nu pară afectat, el nu se grăbi cu dojană, ci le zâmbi amândurora cu îngăduinţă, iertător.

– Noi vă lăsăm sănătoşi, că mai avem şi alte treburi de săvârşit…zise continuându-şi drumul.

Nerăbdătoare să-şi verse furia provocată de bărbat, îndată ce feţele bisericeşti se îndepărtară, femeia se şi repezi să-l zgâlţâie:

– Păgânule! Ai îmbătrânit şi tot îţi mai lipseşte o doagă! Ai păcătuit faţă de părinte, m-ai făcut de râs!...

– Gata, de-acum nu mai merg la biserică, n-are cine să-mi mai ierte păcatele, se bucura moşul.

– Ba să mergi! Să te aşezi în genunchi şi să te rogi la Dumnezeu!

– Degeaba... Ca să intru în audienţă la Ăl de Sus, trebuie mai întâi să-mi aprobe popa, iar cu el...

2.

Rămas loc viran de când a început să fiinţeze cârciuma de la răscruce, maidanul de la Roadevin era o palmă de pământ bătătorit pe care aproape în fiecare după-amiază de duminică îşi aprindeau călcâiele flăcăii şi fetele. Aici inimile deschideau cărări sentimentelor, aici sânii zvâcneau între piepturile încinse, aici coapsele codanelor tremurau la fiecare atingere bărbătească, aici se şopteau vorbele incandescente ale trăirii lăuntrice, aici se promiteau fericiri nemaiîntâlnite, aici încolţea pătimaşa dragoste.

Acum, înaintea începerii jocului, agitaţia era în toi. Grupaţi pe lângă peretele dinspre miazănoapte al cârciumei, în apropierea muzicanţilor, tinerii şi tinerele care trecuseră deja de împerecherile cu zvon de nuntă, dădeau imbold bunei dispoziţii spunând glume, hohotind în râs; alături,

înspre uliţă, sfioase dar cochete, fetişcanele care abia învăţau mersul la horă încercau să atragă atenţia, să iasă în evidenţă fudulindu-se cu ţinutele viu colorate, purtându-se ca nişte porumbiţe cu teamă de zbor; în preajma lor, mai îndrăzneţi, ca vulpoii care trag în nări mirosul majoratului, junii cu tuleie sub nas se hârjoneau deranjându-le, făcându-le să le treacă fiori cu priviri cu subînţeles; la marginea drumului, aşezaţi pe iarbă, moşii care veniseră mai mult împinşi de cicăleala babelor îşi aminteau de anii tinereţii şi înălţau poveştile cu bere...

– Dacă-i sărbătoare, sărbătoare să fie! Noroc! se veseleau ei turnând pe gât băutura amăruie.

Interesate să vadă ce şi cum, să culeagă informaţiile necesare pentru o săptămână de cleveteală, femeile cu odrasle de măritat sau de însurat, precum şi bătrânele nemulţumite de paguba pe care le-o pricinuiau chefliii, îşi găsiseră locul, urmăreau ce se petrecea adunate la umbra salcâmilor de pe lângă gardul grădinii lui Anton Cârlan.

– Tiii!... ia uitaţi-vă, fă, ce trai la hodorogii noştri!... Abia îi urneşti de-acasă, iar aici îi fac vânzare lui Roadevin!... îi critică o babă mai zgârcită.

– Hm, dac-o ţin tot aşa, tare mi-e că o să ne prindă dimineaţa târându-i pe uliţe! se îngrijora alta mai păţită.

Conştienţi că pe ei nu avea cine să-i ducă acasă, Titi Moţu şi Tănase Gagu, beţivanii satului, şedeau cuibăriţi între căpiţele de fân din fundul maidanului şi îşi consumau timpul bodogănind, trecând de la unul la celălalt o sticlă de scursoare...

– Tănase..., eu am încredere în tine şi îţi spun un secret: de mâine mă duc la muncă...

– Şi eu! se hotărî şi amicul; numai să nu scăpăm maşina! continuă el îndoindu-se de reuşită.

– Şi o să vezi că o să ajung şi şef de echipă! se ambiţionă Moţu după ce se mai încurajă cu câteva înghiţituri.

– Hai să trăieşti, şefule! îl felicită Gagu smulgându-i sticla din mână, pupându-l pe obraji, cântând:

„Cine-a pus cârciuma-n drum,
Ăla n-a fost om nebun,
Ăla a fost om cu minte,
Cine intră-n ea să cânte...”

– Aşa, frăţioare!... Zi-i că-i zici binee!... îşi schimbă gândurile Titi, atrăgând ocările babelor.

În apropierea lor, urcaţi pe o mică scenă improvizată de către flăcăi la umbra zarzărilor, ţiganii îşi pregăteau instrumentele: Găman îşi plimba degetele pe claviatura acordeonului, Ochiosu acorda ţambalul, Ilie scârţâia la vioară o frântură dintr-o horă, Cotolaci îşi compătimea toba ştergându-i membranele cu batista.

– Muzica, tuciuriilor!... Vreau să joc! i se năzări lui Tănase, târându-se pe lângă căpiţa din stânga.

– Ptu! îl scuipă Ochiosu. Du-te dracului, beţivan scârbos!

– Zi-i, grivane, că te jumulesc! îi sări Titi prietenului în ajutor, însă fără puterea de a se ridica de jos.

– Huo! huo! Pârli-v-ar focul să vă pârlească de scrântiţi! nu îi suportă nici Ilie.

Şi jocul începu.

3.

Conduşi de muzica tarafului de lăutari, fetele şi flăcăii jucau de ziceai că voiau să rupă încălţările, gemea pământul sub tălpile lor. Horele, sârbele, învârtitele se succedau fără repaus, înfierbântau atmosfera, încordau atenţia tuturor.

– Fă Floareo, ăla nu este nepotu-tău Nicu? o trase de mânecă baba Leana pe bunica lui Nicu Stelian, îndemnând-o să privească înspre mijlocul maidanului.

– Unde-i, fato, că nu-l zăresc? se arătă interesată bătrâna,

căutându-l ţinând palma streaşină la ochi.

– Cum nu-l zăreşti, fă?! Ăla de tot o strânge pe nepoată-mea Nuţa de spate.

– Aoleu, doar n-o face vreo prostie! nu o încântă deloc alegerea.

Surprinsă de reacţia consătencei, baba Leana rămase câteva clipe încurcată, nedumerită. Înţelegând apoi bătaia împunsăturii, o mânie lăuntrică îi încruntă sprâncenele, o revoltă...

– Da' ce are fata, fă?!

– Nu-i pentru el, socoti femeia relaţia nepotrivită.

– Cum... „nu-i pentru el"?! Dacă ei se plac, ce te amesteci tu?!

– Uite că mă amestec! Nicuşor e băiat cu carte, e şef... Nepoată-ta ce este?! Şefă la coada săpii?!

– Aha!... Care va să zică asta-i buba din rânza voastră!... Are dreptate lumea: de când s-a ajuns ţâncul cu mapa sub braţ, toţi umblaţi cu nasul pe sus!

– Să înveţe şi ea carte şi-om mai vedea.

– Fiţi liniştiţi, că n-o să vă bată nimeni în poartă pentru „filosoful" vostru. Fata este frumoasă, harnică, liniştită, are tot ce-i trebuie... Şi-o găsi ea un bărbat cu care să se înţeleagă, sănătoasă să fie, îi întoarse bătrâna spatele, căutând alt loc.

Tot cu pretenţii înalte era şi Oana Călin, nepoata lui moş Panait Dună. De când îşi văzuse numele pe lista admişilor la facultate, nu mai accepta orice invitaţie la joc, uneori refuza toţi flăcăii. Hm, să fie ea parteneră cu fitecine!

Venită la horă împreună cu câteva prietene, până la aprinderea stelelor pe cer nu o solicitase nimeni, fusese ocolită tot timpul. Şi nici pentru celelalte domnişoare nu-şi manifestase cineva vreun interes. Stăteau grupate lângă scenă şi se uitau cu jind la perechile care urzeau dragostea, împletind sentimentele legănându-se pe şolduri, strângându-se la piept...

– Fetelor, cred că o să mă despart de voi, nu mai suportă Doina Pană statutul de spectatoare.

– De ce, tu?! Cu ce te-am supărat?! se arătă studenta surprinsă.

–Prea sunteţi mofturoase! Cu atitudinea asta nu faceţi decât să îndepărtaţi băieţii. Iar eu am venit aici ca să joc, nu ca să fiu ignorată.

– Joacă, tu, cine te opreşte?! Dar să ştii că lumea vorbeşte...

– Care lume?! Cotoroanţele alea de pe lângă gard?! Dacă-ţi pleci urechea la trăncăneala lor, nu te mai măriţi!

– Treaba ta, faci cum vrei...

Preocupaţi mai mult de hârjoana cu alţi băieţi şi cu beţivanii dintre căpiţele de fân, Iliaş, Tică şi cu Sandu încă erau singuri. Iar codanele pe care puseseră ochii la început nu mai erau disponibile.

– Mă, ai naibii veterani, au luat toate puicuţele! zâmbi Tică Scarlat.

– Găsim noi altele, nu îşi făcu griji Iliaş. Ia uitaţi-vă ce mai porumbiţe ne aşteaptă lângă zarzări.

– Ha, ha, ha, alea-s fudule, mă, râd de noi!

– Să îndrăznească numai! Haideţi la ele!

Deşi nu îşi acordau prea mulţi sorţi de izbândă, amicii nu se lăsară mai prejos, îşi adunară bărbăţia şi îl însoţiră. După ce trecură prin faţa muzicanţilor, se apropiară de grupul de fete şi le invitară la dans. Invitaţie acceptată, spre surprinderea şi norocul lui Tică, numai de Doina Pană.

– Mă, să le mai zicem o dată, că poate unele sunt surde, nu se împăcă Iliaş cu aroganţa celorlalte.

– Ia mai du-te şi te plimbă, măi ţâncule! îl repezi Oana. Nici nu ai dat bine cu briciul pe faţă şi umbli cu...

Dar nu apucă să-şi termine vorba că se şi pomeni cu o palmă peste obrazul stâng de se clătină pe picioare, gata-gata să pice jos.

– De ce dai, mă?! se holbă studenta speriată.

– Uite-aşa! Tu vii cu mine! o înşfăcă de braţ, trăgând-o după el.

– Te spun eu lui tata...scânci ea fără să se opună.

– Bine, bine... Ai grijă să nu uiţi.

De teamă să nu o păţească la fel, domnişoarele rămase din grup nu îşi mai menţinură infatuarea ca de obicei, ci urmăreau căutătura lui Sandu Mustaţă cu un nod în gât, îl aşteptau ca să aleagă. Respins în câteva rânduri de către Geta lui Păun, flăcăul profită de împrejurare şi nu mai irosi timpul cu gesturi de politeţe, o fulgeră cu privirea ca să-i dea de înţeles, apoi o apucă de mână şi se duse cu ea tocmai în mijlocul maidanului, aşa, ca să fie împreună cu amicii, să-i vadă şi să se uimească toată lumea.

4.

Era trecut de miezul nopţii. Forfota de pe maidan încetase de mai bine de un ceas. Doar câteva perechi cu inimile mai năbădăioase mai zăboveau cu sărutări şi îmbrăţişări pătimaşe, furişate în locuri mai întunecoase.

– Nuţa..., simt că am ajuns la capătul răbdării, că nu mai rezist... îi şopti Nicu Stelian cu tremur în glas, săltându-i uşor poalele, strângând-o de coapse.

Fetei parcă îi pierise graiul. Nu schiţa nici un gest. Îi urmărea aprinderea din privire cu pupilele dilatate la maximum. Un clocot lăuntric îi înflorea pe faţă broboane de sudoare, o ameţea, o împingea spre pofta cărnii. Simţea că nu mai avea puterea să se opună. Aştepta, aştepta cu respiraţia aproape oprită.

În pragul păcatului însă, o pisică sări de pe acoperişul cârciumei drept pe nişte cutii de tablă. Zăngănitura sparse liniştea. Nuţa tresări, se dezmetici...

– Nicu, ce vrei să faci?! îl împinse ea înapoi. Vrei să mă râdă satul?!

– Ah! se înciudă el, tu mă omori cu zile! Gata, te iau la mine!

– Nu..., nu merg.

– De ce?! Nu vrei să fii nevasta mea?!

–Nu-i vorba de asta...

– Atunci?!

– Ai tăi nu mă vor...Am auzit-o chiar pe bunică-ta...

– Ha, ha, ha! Păi ea nu tace nici când doarme! Hai, nu te teme...

– Nu, Nicu... Înţelege... Să mai aşteptăm... Mai bine condu-mă acasă...

Deşi se împăca greu cu înfrângerile, flăcăul nu mai insistă. Îşi strecură degetele mâinii drepte prin cosiţele castanii, îi ridică fruntea în sus, o mângâie cu ochi blânzi, apoi o strânse la piept ocrotitor.

– Să mergem... că e târziu, spuse ea împăciuitoare, nereuşind însă să-şi stăpânească lacrimile tristeţii.

Ieşiră pe uliţă. Pe la casele oamenilor ferestrele îşi coborâseră pleoapele. Doar în salcâmul din curtea doamnei învăţătoare Niculina se văicărea o cucuvea.

– Auzi, se zice că pasărea asta prevesteşte necazuri, tărăgănă Nuţa îngândurată.

– Aiurea! Superstiţii... zâmbi Nicu apropiind-o, sărutând-o pe obrazul drept.

Trecură pe lângă gard. Păşeau tăcuţi. Cu mâna pe după mijlocul fetei, tânărul se exterioriza din când în când apăsând cu degetele carnea fierbinte, ademenitoare a şoldurilor, şi de fiecare dată înjura în gând mâţa care îi stricase socotelile taman când era la poarta Raiului! Rezemată cu tâmpla de umărul lui, Nuţa îl însoţea răsfăţându-şi imaginaţia cu îmbrăţişări divine în lanuri de flori, cu dansuri în rochie de mireasă...

Ajunseră la marginea drumului care împărţea satul în două, fâşie de pământ cunoscută ca graniţă între teritoriul stăpânit de flăcăii băjeni şi cel aflat sub controlul ciomăgarilor cârmălăieni. De aici, cine îşi avea drăguţă o fată din partea cealaltă şi nu era îngăduit de bătăuşi, musai trebuia să se despartă de ea, altfel numai printr-o minune putea să scape necotonogit!

– De acum intrăm pe câmp „minat", râse Nicu.

– „Minat" pentru alţii, nu şi pentru tine, îl încurajă Nuţa, bizuindu-se pe faptul că se afla lângă unul din cei mai respectaţi oameni din sat, că o condusese de nenumărate ori şi nu se întâmplase nimic.

Deşi de fiecare dată simţea o accelerare a pulsului când trecea dincolo de drum, flăcăul nu lăsă nici acum să se întrevadă vreo urmă de sfială. Ba, mergea mai ţanţoş, mai bărbătos ca niciodată. În dreptul curţii bisericii însă, din spate se pomeni înşfăcat de umăr, agresat.

– Ce cauţi, mă, la fetele noastre? îi scrâşni un vlăjgan, lovindu-l cu un retevei după ceafă.

– Crezi că şi aici eşti şef? îl îndoi altul trosnindu-l peste şale cu o bâtă.

Clătinat de durere, Nicu se prăbuşi în şanţ. Gemea. Iritaţi că încă mai mişca, bătăuşii îi mai dădură câteva picioare şi îl aduseră la tăcere. Speriată, Nuţa începu să ţipe:

– Ajutor, oameni buni, ajutor! Ajutor!...

– Taci, fă! încerca al treilea să-i astupe gura cu palma. Din noaptea asta o să fii nevasta mea.

– Ajutor!... Ajutor, oameni buni, ajutor!... Ajutor!... se zbătea fata îngrozită.

– Gata, mă! La mine acasă cu ea! şi o luară pe braţe.

Rămas în inconştienţă, Nicu îşi reveni abia în zori.

CAPITOLUL 2

1.

– Trezeşte-te, Iliaş! îl zgâlţâi doamna Zglobiu. Te strigă băieţii la poartă.

– Bine, mă scol, mă scol... Mi-ai pus mâncarea în traistă?

– Ţi-am pus-o, ţi-am pus-o... Hai, mişcă-te, mişcă-te că bacul nu aşteaptă! Du-te la fântână şi te răcoreşte!

– Lasă că mă spăl la Dunăre, acolo e apă mai multă, o lămuri el, frecându-se la ochi cu podul palmei. Apoi se îmbrăcă repede cu o cămaşă în carouri, sări milităreşte în pantaloni, aruncă o privire în oglindă ca să-şi pieptene răvăşita chică blondă, trânti pe creştet pălăria cu borurile pleoştite, descoperită în lada de zestre a bunică-si, înhăţă mâna în traista de pe masa de sub mărul din faţa bucătăriei şi ieşi în uliţă.

– Hai, măi buimacule, că arăţi de parcă ai dormit pe cămaşă de văduvă! îl zori Tică, împingându-i un ghiont sub coaste.

Iliaş nu zise nimic. Grăbi pasul alături de prietenii lui. Deşi era singur la părinţi şi făcea parte dintr-o familie de gospodari care îi putea asigura condiţii de petrecere a vacanţelor în tihnă şi huzur, el nu se împăca niciodată cu postura liceanului obosit de învăţătură, sclifosit, trântor. Cum suna clopoţelul sfârşitul ultimei ore de curs, părăsea oraşul şi venea în sat, iar din ziua următoare începea lucrul în

Insula Mare a Brăilei, unde fosta împărăţie a bălţilor gemea sub povara holdelor bogate.

După ce coborâră vadul de la şcoală şi merseră vreun sfert de ceas pe drumul din luncă, ajunseră pe coama digului. Câteva clipe rămaseră locului tăcuţi: bacul ieşise în larg.

– Vezi, amorezule, dacă te-ai gudurat prea mult pe lângă fustă de studentă?!... Cu ce trecem dincolo? îl învinui Sandu.

– Ho, mă!... Găsim noi...î l linişti el.

Sperând să apară vreun stăpân care să ridice ancora, se lungiră pe iarba din apropierea bărcilor trase la mal. Era o dimineaţă senină. Dunărea revărsată părea o oglindă imensă de albastru sclipitor. Urcat în tronul zilei, soarele mângâia ochii deschişi ai pământului cu razele-i ocrotitoare. Din frunzişul pădurii, se agăţa pe portativul unui firicel de vânt dulcea simfonie a păsărelelor. Pe aripile văzduhului berzele se învârteau în ultima horă...

– Ce-i cu voi aici, mă? le întrerupse contemplarea moş Panait.

– Ce să fie?! Te aşteptam pe mata. Hai, dezleagă barca mai repede că avem treabă! îl luă Iliaş cu vorba.

– Măi scamatorule..., acum bag mâna în tine şi scot pui de vrabie! zâmbi bătrânul făcând câţiva paşi spre el, punându-l pe fugă.

Apoi flăcăii se grăbiră să „năduşească" lopeţile! Vâsleau, vâsleau tinereşte: o opinteală lăsa vârtejul apei la patru-cinci metri în urmă.

– Uite-o, moşule, zboară, zboară!... rupse tăcerea Tică.

– Zboară-zboară, dar cine plăteşte pentru voi?

– Eu: o sărut o dată pe Oana şi gata! se oferi îndată Zglobiu.

– Ce-ai spus, mă?!

– Ce-ai auzit.

– Hă, să îndrăzneşti numai şi unde-ţi stau picioarele,

acolo îţi va sta şi pălăria aia cu care se fudulea bunică-ta când era fată!

– Ha, ha, ha!... Aţâţă-mă, aţâţă-mă, că poate-mi zici într-o zi „nepoate”!

– Tu... nepotul meu? Hm! Nu vezi, mă, că şi bacul ţi-o ia înainte! Ce să fac cu tine? Doar să te pun şef la cuibare, să strângi ouăle de la găini! îl tachină bătrânul.

Toţi râdeau cu ochii în lacrimi, însă numai Iliaş ştia ce ştia...

Când barca atinse malul celălalt al Dunării, băieţii luară repede traistele, săriră pe uscat şi se urcară în autocamionul care transporta muncitorii din brigada lui Nicu Stelian.

2.

Scăpată de la batjocoră de nişte oameni care i-au auzit strigătele şi i-au sărit în ajutor, Nuţa Arsene a ajuns acasă cu rochia ruptă, zgâriată pe faţă, pe mâini, pe picioare... Urmărită de privirile îngrijorate ale maică-si şi bunică-si, tremurând de spaimă, fără puterea de a da vreo explicaţie, ea a intrat sub pătură şi până la ziuă nu şi-a putut stăpâni oftatul şi lacrimile.

Acum, deşi stătea tot lungită în pat şi avea pe frunte o compresă cu apă rece, se simţea mai bine.

– Da’ ce s-a întâmplat, maică? îndrăzni baba Leana.

Fata îşi acoperi cu pleoapele mărgelele albastre ale ochilor şi răspunse gânditoare:

– Ce să se întâmple... Au vrut să mă fure nişte golani...

Bătrâna nu mai continuă cu întrebările. Şedea pe marginea patului şi o mângâia înghiţind noduri amare, urmărind-o cu imaginaţia prin anii copilăriei...

Apariţia pe lume a Nuţei parcă adunase tot soarele între pereţii casei. Sică Arsene, om harnic şi stimat de săteni,

când venea de la lucru, se apropia bucuros de leagănul odraslei, o lua în braţe, o strângea la piept, o săruta şi îşi culmina dragostea ridicând-o în sus zicând: „Doctoriţă te face tata!”. Primii paşi, primele cuvinte silabisite au constituit adevărate sărbători. Întreaga familie veghea la înălţarea fetiţei, la educarea ei. Şi era aşa de inteligentă, că primele patru clase le-a promovat cu coroniţă pe cap, lăudată chiar de directorul şcolii.

Însă frumoasa ocrotire părintească s-a sfârşit când abia împlinise unsprezece ani: întors pe neaşteptate de la muncă, Sică Arsene a găsit-o pe nevastă-sa cu altul în aşternut, fapt care l-a paralizat, inima încetându-i după o săptămână de suferinţă. Dispariţia celui care o iubea şi o stimula continuu, satisfăcându-i toate dorinţele, i-a prăbuşit copilăria. Vreun an de zile, aproape în fiecare după-amiază a alergat la cimitirul de lângă şcoală ca să-şi descarce durerea lăuntrică, stropind mormântul cu lacrimi. Multe nopţi a plâns înăbuşită în pernă. Greu s-a împăcat cu gândul că cel drag nu va mai deschide niciodată uşa casei.

Rămasă în grija bunicii – că mamă-sa, lunecată pe panta decăderii morale, începuse să cam schimbe bărbaţii, – fata a absolvit clasele ciclului gimnazial cu rezultate mediocre. Şi n-a mai putut ţine pasul cu ceilalţi colegi. Nefiind sprijinită material pentru a-şi continua studiile, pentru a învăţa o meserie, ea – nevoită să-şi câştige singură existenţa – a pus mâna pe sapă şi a ieşit să se lupte cu vitregia vieţii încă de la nici şaisprezece ani.

Acum avea nouăsprezece ani şi era printre cele mai frumoase şi mai harnice fete din sat. Zestrea necesară măritişului şi-a făcut-o cu trudă şi cu sudoare, economisind leu cu leu.

Împrietenirea cu Nicu Stelian i-a mai descreţit fruntea, orice întâlnire cu el îi bucura inima, simţea că trăia, spera... Iar lumea nu prea vedea cu ochi buni dragostea lor. Cum

să se însoare un şef cu una de la coada săpii când în sat erau atâtea domnişoare mai şcolite şi mai bogate? Baba Leana ştia asta şi o durea sufletul.

Amintindu-şi discuţia cu bunica băiatului, zise ştergându-şi cu colţul barişului obrajii umezi, suspinând:

– Mai bine veneai cu fetele de pe uliţa noastră... Îţi pierzi timpul degeaba cu „împăratul" ăla al lui Stelian...

– De ce vorbeşti aşa?... E un om cumsecade...

– O fi, maică, nu zic nu, însă ai lui ţin morţiş să-l însoare cu una cu carte... Eu zic să fii mai reţinută, să nu te îndrăgosteşti de el... Ăsta e în stare să te părăsească într-o zi, să alerge după alta mai mândră şi cu punga mai plină... Nu te supăra, copila mea, dar nu vreau să te văd cu inima frântă, ai suferit tu destul...

– Da, da, să o termini cu conţopistul ăla că nu ştiu ce-ţi fac! interveni mamă-sa pe un ton ameninţător. Din cauza lui ai venit acasă în halul ăsta.

– Mata să nu te amesteci! se indignă Nuţa, ridicându-se în şezut.

– Cum îndrăzneşti, obraznico?! şi o lovi cu palma peste faţă. Te-am crescut dintr-o mână de carne, iar acum...

– Bunica m-a crescut, nu mata! o îmbrânci fata tremurând de nervi, sfredelind-o cu o privire sălbatică. Mata ţi-ai bătut joc de mine, mi-ai distrus copilăria, mi-ai compromis viitorul...

– Taci, maică, taci... încercă bătrâna să o liniştească.

– De ce să tac, bunico, de ce să tac? Cât să mai îndur umilinţele? Până acum n-a interesat-o viaţa mea, şi dintr-o dată, hop! grija de mamă iubitoare! Trebuia să se gândească la mine atunci când l-a înşelat pe tata; ea l-a băgat în pământ! Din cauza ei am rămas singura fată din clasă care nu a mers să înveţe o meserie!... Şi ştii de ce, bunico? Pentru că pe scumpa mea mămică au preocupat-o mai mult bărbaţii din aşternut, nu soarta odraslei! Cu ce m-am ales eu din dragostea ei părintească? Cu patru taţi vitregi şi cu palmele

bătucite de coada sapei?! Şi o podidi plânsul.

Maria Arsene tăcea încremenită lângă perete, simţea că se sufocă... Vorbele Nuţei i se înfipseră în inimă ca un fier înroşit.

Uşa camerei se deschise şi înăuntru intră Gică Arnăutu, ultimul concubin, un bărbat voinic, spătos, impunător, vrednic de fel, însă cu mare dragoste de pahar. S-a însurat mai mult pentru a avea o femeie şi mâncare caldă pe masă. Cheltuieli pentru nevoile gospodăreşti nu prea se îndura să facă, zicea că nu are nici un drept, Maria refuzând să se mărite cu acte. Ba de câteva ori ea a încercat să-l alunge, dar de fiecare dată s-a „pricopsit" cu câte o chelfăneală zdravănă!

– Ce-i gălăgia asta aici? întrebă el încruntat.

– Domnişoara nu vrea să mai asculte, m-a beştelit cum i-a venit la gură! turui nevasta de parcă dăduse cu ochii de cel ce trebuia să-i sară în ajutor.

– Îmhî... Păi dacă aşa stau lucrurile, hai şi dă-mi ceva de mâncare că mi-e foame...

– Uuf! Pe tine te interesează numai mâncarea şi băutura!

– Şi, mă rog, ce-ai vrea să fac? Să vă bat pe amândouă?! E fiică-ta, n-ai decât să te speli pe cap cu ea!

3.

După ce se hurducă prin hârtoapele mai multor drumuri străjuite de lanuri de porumb şi de soia, autocamionul îşi opri caii motorului la marginea unei parcele de fasole pentru boabe. Femeile şi fetele coborâră, luară rânduri şi se întreceau la smulsul lujerilor doldora de păstăi dolofane. În urma lor, cu furcile în mâini, Iliaş, Tică şi Sandu, împreună cu Tănase şi Titi, care reuşiseră să se trezească din mahmureală şi să se înscrie cu prima zi de muncă pe luna

august, îi strângeau în grămezi şi-i aruncau în gura flămândă a combinei „Gloria".

Soarele începea să lovească în creştet. Lângă bătrâna salcie de pe malul canalului de desecare, rămasă ca amintire din fosta Baltă a Brăilei, trase docarul şeful de fermă. Costică Buterez, cunoscut de toată lumea ca om blajin şi înţelegător, îşi potoli setea cu câteva căni de apă de la caneaua butoiului aflat sub umbrar, apoi, văzând că „Gloria" îşi descărca buncărul într-o remorcă, se apropie de muncitori...

– Bună ziua, băieţi. Cum merge treaba? se interesă el.

– Ca la horă, dom' şef, ca la horă: ai fete pe care să le-nvârteşti – joci, n-ai fete – stai pe margine! Iar noi avem aici la fasole de învârtit!... răspunse Iliaş.

– Aşa-i bine, măi guralivule... De-aia am defrişat pădurea să cultivăm pământul, să-i smulgem recolte cât mai bogate...

– Da' ce bogăţie, dom' şef! Mie nici prin gând nu-mi trecea c-o să fie aşa ceva! se minună Tănase, scărpinându-se sub pălărie.

– Păi mata ai în cap numai scursoare de la cârciumă! îl zeflemisi Tică.

– Mă, acum te pălesc!

– Chiar, măi Tănase, tu, un mecanizator aşa de bun, ai ajuns să te complaci în mizerie... De ce? Nu vrei să mai fii ca atunci când te respecta toată lumea? Las-o-ncolo de băutură, că nu-ţi aduce nici un folos! Uite, dacă te apuci serios de muncă şi-ţi reîntemeiezi familia, îţi promit că-ţi dau iar un tractor în primire.

– Nu mai beau, dom' şef, nu mai beau... mormăi el cu privirea în pământ.

– Ştiu, ştiu... Dar de când? Că mi-ai mai spus asta de vreo zece ori! îi puse Buterez seriozitatea la îndoială.

– Ha, ha, ha! izbucni Iliaş. Numai de zece ori v-a promis?! Când o ajunge la o sută, gata, o termină cu toate;

îl pune popa pe tractor!

– Măi drace, acum îţi dau una cu furca! se încruntă Titi. Ce te-amesteci în vorbele oamenilor mari?!

– Haideţi, haideţi, daţi-i zor că timpul trece... Nicu Stelian unde este?

– Nu l-am văzut astăzi, dom' inginer! răspunse Tică ridicând din umeri.

– O fi intrat în luna de miere şi n-a mai auzit ceasul! râse Sandu.

– Bine, bine. Să nu-l faceţi de ruşine! îi îmbărbătă şeful fermei; apoi ieşi în drum, se urcă în docar şi plecă.

Sosi ora mesei. Zilierii încetară lucrul şi se strânseră grupuri-grupuri în jurul ştergarelor cu mâncare, la umbra salciei. Răcoriţi de un firicel de vânt care se zbenguia peste frunţile pârlite de arşiţă, ei îşi refăceau puterile ospătându-se fiecare cu ce avusese în traistă. Numai Tănase şi Titi se agitau nemulţumiţi...

– Mă, care ne-aţi furat servieta cu mâncare? încercă primul să găsească pe cineva care să-l creadă.

Toată lumea izbucni în râs.

– Haideţi încoace, veniţi să vă dau câte o-mbucătură, că cine ştie de când vă chiorăie maţele! îşi făcu milă o femeie mai în vârstă.

Invitaţii nu se lăsară chemaţi de două ori; numaidecât se aşezară turceşte lângă o pungă cu brânzoaice şi o goliră cât ai bate din palme!

– Să-ţi dea Dumnezeu sănătate, mătuşico, şi să trăieşti o sută de ani, zise Titi mulţumit că îşi mai potolise foamea. Dacă nu ne dispărea servieta, aveam şi noi cu ce te servi... Aproape jumătate era numai cu brânzoaice! continuă el foarte mărinimos, stârnind iar hohote de râs.

După ce le sfinţiră cu câte o cană de apă, împinşi de golul care le mai rămăsese în stomac, se apropiară şi de grupul flăcăilor...

– Măi, ai dracului, zgârciţi mai sunteţi! Băgaţi pe sub nas fel de fel de bunătăţi, dar de necazul colegilor voştri nici nu vă pasă! căută Tănase să-i impresioneze.

– Ha, ha, ha! Ia te uită ce politică zace-n el! Ştii că eşti bun de primar! îl ironiză Iliaş.

– Mai bine respectă-mă cu ceva de mâncare, că dacă găsesc servieta... o să-mi zici dom' ministru!

– Da, da, e plină cu găini fripte! îi sări Titi în ajutor.

– Ha, ha, ha!... Şi la brânzoaice ce le-aţi făcut?

– Mă prostule, de ce nu-ţi ţii gura?! Vezi c-ai încurcat borcanele! îl certă amicul.

– Haideţi, luaţi de-aici nişte brânză cu pâine şi ziceţi bogdaproste...

Şi mâncară şi se săturară.

Iar la vreo două ceasuri de la amiază, peste tot domnea din nou munca.

Zorită de necesităţi, Doina Pană lăsă lucrul şi se retrase în bălăriile crescute în jurul unei grămezi de sălcii defrişate. Stătea pierdută în gânduri şi îşi tot înfăşura degetul cu un fir de mohor....

– Ssst, ssst!... Sssst, sssst!... o înfioră sâsâitul.

Apoi îşi aruncă privirea pe crengile din faţă: un şarpe se târa ameninţător. Parcă vrând să nu-i sesizeze mişcările, se ridică în picioare, se îmbrăcă şi o rupse la fugă.

– Ajutor! Ajutor!... striga fata îngrozită de reptila care o urma îndeaproape.

Semănând ţipete, femeile alergau care încotro. Văzând că nădejdea era numai la ei, flăcăii îi ieşiră în întâmpinare îndemnând-o:

– Nu te opri! Nu te opri!... Treci printre noi! Treci printre noi!....

În zvârcolirea-i turbată, şarpele se opinti în coadă şi se azvârli după pradă. Însă în timpul saltului, Iliaş îl lovi cu furca şi-l aruncă vreo zece metri înapoi, curmându-i viaţa.

– Mă, care se însoară cu Doina, la sigur ia fată mare! puse flăcăul sămânţă de glumă când lumea se strânse în jurul reptilei.

– Da' de unde ştii tu, mă afurisitule?! Ai păzit-o?! îl ispiti o femeie mai şugubeaţă.

– Ha, ha, ha! Crezi că şarpele ăsta a fost prost?! Dacă erai mata, nici nu se deranja!

– Ptu, scamatorule! se înciudă ea.

– Ha, ha, ha! De acum mă apuc de crescut şerpi!

4.

Simţindu-şi ceafa aproape anchilozată din cauza loviturii primite, forţat de ivirea zorilor şi de teama de a nu fi văzut de lume, Nicu Stelian a ajuns acasă mai mult rezemându-se de garduri. Fără să dea nici o explicaţie părinţilor, a intrat în camera lui, a încuiat uşa şi s-a culcat. Până pe la amiază a dormit un somn greu, de plumb; apoi un vis urât i s-a cuibărit în creier şi l-a deşteptat. Însă nu a coborât din pat; şi-a pus palmele sub ceafă şi a rămas cu privirea fixată în plafon, dus pe gânduri.

Era de-acum soarele în pragul amurgului şi el îşi tot forţa imaginaţia pentru a desluşi chipurile celor care l-au bătut. I se părea de necrezut o asemenea întâmplare. Atât în liceu, în armată cât şi la locul de muncă se străduise tot timpul să atragă stima şi respectul celor din jur prin înţelegere omenească, prin sociabilitate... Nu-şi amintea să fi nedreptăţit, să fi jignit sau să fi lovit pe cineva...

– Nicule! îi opri şirul gândurilor vocea lui Ion Stelian, care se întorsese de la lucru şi – îngrijorat de prevestirile rele ale soţiei şi ale babei Floarea – voia să-şi vadă feciorul, să se lămurească.

– Da!... un moment, aruncă el pătura de o parte,

îmbrăcându-se cu pantalonii, deschizând uşa.

– Ce-i cu tine, mă? Ce s-a întâmplat?...

– Ce să se întâmple?!... Am condus o fată acasă... şi mi-au dat roată nişte golani...

– Vai de mine, vai de mine!... se tânguia mamă-sa pipăindu-i vânătaia din ceafă.

– Aşa-i trebuie! sări baba Floarea revoltată de cele văzute la horă. Degeaba a învăţat atâta carte dacă a ajuns să-i sucească mintea aia a lu' Arsene!

– Te rog, bunico, te rog... Dragostea nu se învaţă la şcoală, ea este un sentiment.

– Ia nu mă mai lua tu cu filozofia!...Hm, te pomeneşti că bunică-tu, Dumnezeu să-l ierte, m-a câştigat la loz în plic!

– De ce, mamă, ignori sfaturile noastre?... Oare noi te învăţăm de rău?

– N-am zis asta, dar nu înţeleg ce aveţi împotriva Nuţei... Este frumoasă, liniştită, harnică...

– ... Şi mă-sa face în casă expoziţie de bărbaţi! îl ironiză bătrâna.

– Măi Nicuşor, interveni taică-su, noi nu încercăm să-ţi facem morală şi nici nu-ţi impunem vreo femeie, ci dorim să chibzuim împreună asupra viitorului tău. Noi îţi suntem părinţi şi trebuie să ţii seamă şi de părerea noastră.

– Bine, vă ascult.

Bărbaţii se aşezară pe pat, femeile rămaseră în picioare, atente.

– Măi băiatule, continuă Ion Stelian, acum eşti om în toată puterea cuvântului, om cu carte, cu muncă de răspundere şi cred că nu trebuie să te dădăcesc prea mult. Ştiu că îndrăgeşti pe fata lui Arsene, fie-i somnul liniştit pe unde a înnoptat!, însă asta nu-i suficient pentru a porni în viaţă. Trebuie să ştii cu cine te-nhami la plug! Ai văzut şi tu că merele sunt frumoase pe dinafară, dar culegătorul dibaci alege pe cele gustoase, fără viermi. Eu am copilărit cu tatăl

Nuţei, am făcut armată, am lucrat mulţi ani împreună şi totdeauna mi-a apărut ca un om harnic, cumsecade. Dacă fata i-ar semăna la caracter, m-aş duce la mormântul lui şi i-aş mulţumi că o am noră în casă. Dar păcatul cel mare este că prin vinele ei curge şi sânge de-al mumă-si, pricepi tu?

– Pricep, dar nu văd asemănarea.

– Păi aici am vrut să ajungem, aici este ascunsul chiţibuş pe care nu-l ştii. Când s-a însurat Sică Arsene cu mă-sa Nuţei, toată lumea zicea că a luat cea mai frumoasă, cea mai cuminte, cea mai harnică fată din sat, că a dat norocul peste el! Şi uite că după vreo zece ani de căsnicie s-a dovedit a nu fi aşa; „norocul" l-a băgat în pământ! Ăsta este focul care ne perpeleşte pe noi, băiatule.

– Fiţi liniştiţi, nu cred că Nuţa se va scălda în apele mă-si...

– Ba să crezi, interveni încruntată baba Floarea, că aşchia nu sare departe de trunchi!

5.

Ziua de muncă luase sfârşit. Înghesuiţi în caroseria camionului, marcaţi de oboseală, lucrătorii priveau absenţi peste lanurile care străjuiau drumul spre dig. Nu prea aveau chef de vorbă. Doar din când în când bărbaţii mai înmuiau hurducăturile cu câte o înjurătură.

Maşina ajunse la malul Dunării şi se opri în faţa cherhanalei. Pescarii tocmai cărau cu coşurile peştele din bărci. Înghiţind în sec a saramură, femeile coborâră şi se strânseră în jurul cântarului de sub şopron, aşteptând parcă să le arunce cineva câte un crăpuştean. Flăcăii însă se lăsară spre apă...

– Haideţi, mă, să le dăm oamenilor o mână de ajutor,

zise Iliaş.

Vrednici de fel, Tică şi Sandu nu se împotriviră. Se apropiară cu toţii de barca unor lipoveni mai bătrâni şi se puseră pe treabă: unul încărca, iar doi cărau coşurile, le cântăreau şi raportau cantităţile. Moşnegii păreau aşa de mulţumiţi de iniţiativa lor, încât destupaseră o sticlă de vodcă şi se odihneau trecând-o de la unul la altul, glumind pe seama conţinutului.

– Phu, a dracului doctorie!...

– Ia dă-o încoace, că parcă mi-a mai rămas un microb pe beregată.

– Da, da..., toarnă, toarnă şi omoară-l. Şi doctorul spune că trebuie să luptăm contra microbilor!...

Când bacul sosi la mal, Iliaş şi Sandu se pregăteau pentru ultimul transport. Pescarii însă îi opriră:

– Bravo, tinereţe, bravo!... Aţi făcut o treabă bună...

– Aşa flăcăi mai zic şi eu!... Pentru hărnicia voastră, umpleţi-vă câte o traistă de peşte şi... să-l mâncaţi sănătoşi!

– Mulţumim, mulţumim, se bucurau ei răsturnând coşul.

Apoi văzând podul plutitor asaltat de maşini şi de oameni şi pe podar pregătindu-se să ridice ancora, grăbiră pasul şi îşi găsiră loc pe un cauciuc de rezervă, în apropierea troliului. Deşi împrejur erau destule fete cu care să se hârjonească, să le treacă timpul mai repede, ei stăteau liniştiţi, nu voiau să afle nimeni de chilipirul cu peşte. Ştiau partea feminină cam slobodă la cleveteală şi se temeau ca nu cumva să fie vreun miliţian ascuns pe undeva. O mai păţiseră o dată cu nişte cotoroanţe!

Şi cum o vorbă spune „de ce ţi-e frică nu scapi”, pe la mijlocul Dunării ieşi din cabina remorcherului, plutonierul Gavrilă, un bărbat oacheş, mărunţel şi burduhănos, trecut de cincizeci de ani. Apariţia lui semănă panică printre muncitori, zeci de ochi îl urmăreau cu priviri câinoase, toţi aşteptau să înceapă controlul. Ehei, ce l-ar mai fi aruncat ei

în apă, însă...

Iliaş, Sandu şi Tică, sesizând că erau la un pas de a intra în bucluc, se ridicară de pe cauciuc şi trecură pe partea cealaltă a bacului, să mai câştige timp pentru o posibilă manevră favorabilă. Stăteau retraşi după o remorcă şi urmăreau cum miliţianul răvăşea bagajele oamenilor. Cum să evite încurcătura? Să arunce peştele în apă? Nu se îndurau, că munciseră pentru el. Să spună că l-au pescuit? Hm, nu aveau permis şi îi păştea articolul cu braconajul. Ce să facă?...

– Scoateţi curelele de la pantaloni! îi veni lui Iliaş ideea salvatoare.

Foarte operativi, înţelegându-se din priviri, după ce se descinseră, numaidecât le înădiră, legară traistele de un capăt, le coborâră până aproape de suprafaţa apei şi le lăsară spânzurate de un cârlig, lângă colacul de salvare. Apoi se rezemară de balustradă şi spărgeau seminţe de floarea-soarelui.

– Unde ţi-e traista, mă? ajunse plutonierul la Tănase Gagu, care se afla cu prietenul lui pe proţapul remorcii.

– Pardon, dom' şef, eu nu umblu cu traista... Eu am avut servietă, dar mi-a dispărut! răspunse el aproape silabisit.

Cei din jur bufniră în râs.

– În buzunare ce ai?

– O fiertură, dom' majur, o fiertură de fasolică...

– Ştii ce înseamnă asta?

– Dacă-mi spuneţi...

– Furt din avutul obştesc. Vrei să-ţi fac iar dosar?

– Ha, ha, ha!... Ha, ha, ha!... Ha, ha, ha!...

– Dom' Gavrilă, interveni Titi, nu-l mai ameninţaţi, că-i suferind cu scăfârlia!... I-a interzis doctorul să mai facă puşcărie!

– Haideţi, mergeţi şi puneţi boabele în sacul de lângă troliu, zise miliţianul întorcându-le spatele, trecând mai

departe cu controlul:

– Tu ce ai în buzunare, mă? îi veni rândul lui Iliaş.

– Fasole, răspunse tânărul îndrăzneţ.

– Îmhî...Dacă ţi-aş da o amendă, ţi-ar mai arde de furat?

– Dar n-am furat, dom' majur... Asta-i fasolea mea... O am de-acasă.

– Cum o ai de-acasă, mă, când tu vii din Insulă?!... se încruntă plutonierul, ridicând ameninţător bastonul de cauciuc.

– Nu daţi, dom' şef, nu daţi... Vă explic imediat, imediat vă explic...Săptămâna trecută m-am contrazis cu tovarăşul inginer Buterez că eu am acasă soiuri de fasole mai bune decât cel semănat de dânsul. Şi cum n-a vrut să mă creadă, i-am făcut demonstraţia... Dacă vreţi, vă dau şi dumneavoastră câteva boabe, ca să aveţi pentru la primăvară.

– Mă..., parcă mi-ai mai vândut asta şi acum câteva zile...

– Se poate..., dar să ştiţi că era altă fasole!

Bacul atinse malul. Grăbiţi de lăsarea întunericului, muncitorii se buluciră să sară pe uscat, trăgându-l pe miliţian în învălmăşeală, forţându-l să se retragă pe puntea remorcherului.

Scăpaţi de constrângere, flăcăii ridicară repede traistele şi... p-aci ţi-e drumul! Până acasă o ţinură numai la pas-întins! Când se văzu în curte, Iliaş simţi deodată o uşurare sufletească, o răcoare pe fruntea transpirată. Respiră de câteva ori adânc, apoi luă o găleată de lângă prispă şi o umplu cu peşte.

– Mamă! strigă el.

Ştergându-şi mâinile cu un prosop, femeia ieşi în uşa bucătăriei...

– De unde îl ai? zâmbi ea mirată.

– De la pescari. Ce, eu nu ştiu să mă descurc?!... Nu zici mata mereu: „Cine mişcă - pişcă, cine şade - coada-i

cade!" Dar mai bine du-te şi pune de o mămăligă mare cât ceaunul, că a început să miroasă a saramură. Prăpăd fac în seara asta!

Iar peste vreo două ceasuri, la lumina becului instalat deasupra mesei de sub măr, învăluit de privirile afectuoase ale părinţilor, cu taraful greierilor la ureche, Iliaş trecea carnea de peşte prin mujdeiul usturoiat şi o împingea cu boţuri de mămăligă pe sub tuleiele mustăcioarei.

– Daţi-i zor, daţi-i zor, că-mi trebuie farfuriile! îndemnă băiatul râzând.

– Mânca-te-ar mama, ai transpirat înfulecând! zise Ioana Zglobiu ocrotitoare. Dacă nu mi-ai mai face câte un pocinog, parcă te-aş avea fată-n casă.

– Dar ce reclamaţii mai am?! rămase el cu mâncarea în gură.

– Ştii tu... Aseară ai lovit-o pe Oana lui Călin...

– Cine ţi-a spus? A venit ea şi s-a plâns?

– N-a venit, dar te-au văzut femeile...

– Aha! Păi dacă aşa stau lucrurile, înseamnă că Oana e fată bună. Vrei s-o fur şi să ţi-o aduc noră?

CAPITOLUL 3

1.

Penultima zi de vacanţă sosi cu o dimineaţă de tămâioasă clătită cu rouă. Ştiind că în preajma începerii anului şcolar elevii vor lua cu asalt toate mijloacele de transport, pentru a evita aglomeraţia, Oana hotărî să meargă la facultate mai devreme. Evenimentul alertă întreaga familie: Niţă Călin, cioban voinic, crescut cu pastramă şi cu caş, ţinând morţiş să-şi conducă odrasla până la gară, îşi schimbase hainele de lucru pe un costum de ginerică şi se tot învârtea în faţa oglinzii; doamna Sanda, femeie chipeşă, ramură ruptă din mândria lui moş Panait, se gătea sfătuindu-se cu Oana; în camera alăturată, deşi era pregătită pentru plimbare, baba Lina se foia de colo-colo pufnind nemulţumită...

– Mişcă-te, hodorogule, mai repede că a bătut ora nouă, scăpăm autobuzul!

– Ei şi?! Vine altul! continuă moş Panait să-şi răsucească mustaţa.

– Uf!

– Vezi, de-aia nu sunt gata; mă ţii de vorbă! Mai bine adu-mi pălăria cea nouă.

– Hm, dar cu asta te doare capul?!

Moşul zise aşa doar ca să o necăjească; ştia că nu avea sorţi de izbândă, pălăria cea nouă făcând parte din lucrurile

pe care ea voia să le dea de pomană la un om nevoiaş. „Lasă să-mi fac datoria creştinească acum, cât trăiesc, să văd cu ochii mei..., că-n baza ta...”, îl repezea bătrâna când se luau la harţă, convinsă fiind că dacă va rămâne el în urmă..., aleluia pomenire!

– Gata, trebuie să plecăm, haideţi, îi anunţă Oana.

– Auzi, babo, n-ar fi mai bine să stai liniştită acasă? Poate-aş găsi alta mai tânără...

– Phu! se-nfurie ea. Afară, afară, că pun mâna pe răşchitor! Hm! Cine se mai uită la tine?! Pupezele!

Încuiară uşile şi ieşiră cu toţii în uliţă. Braţ la braţ, femeile o luară înainte. Urmându-le îndeaproape, moş Panait păşea ţanţoş alături de ginere-su, care îşi tot tampona fruntea cu batista din cauza poverii geamantanului încărcat la refuz. În preajma Oanei toţi se simţeau ca agăţaţi de un balon, desprinşi de la pământ. Deşi pe la porţi canapelele erau pustii, ei se vedeau urmăriţi şi proslăviţi de toată lumea. Ajunseră în staţie aproape visând.

– Să trăieşti, moşule! se apropie Iliaş, strângându-i mâna. A cam căzut şifonierul pe mata!...Care-i secretul?

– Îmi conduc nepoata la gară, măi netunsule, se împăună el. Tu ce te-nvârţi pe-aici?

– Ei... şi eu tot cu treabă la oraş, se prefăcu neştiutor de plecarea Oanei.

Autobuzul sosi. Era o cursă locală.

După ce călătorii coborâră, Oana se urcă repede şi ocupă banca din faţă. Iliaş, cu gesturi de băiat civilizat, dădu prioritate bătrânilor; dar baba Lina, dornică de pălăvrăgeală, îşi lăsă moşul singur şi se aşeză lângă fată, îi strică socotelile. Deşi erau destule locuri libere, el rămase în picioare, rezemat de bordul maşinii. Fierbea de ciudă...

– Auzi, şefule, îi veni o idee, ai de-un coniac dacă o faci pe babă să se ridice de pe bancă.

– Hă, ţi-o pun de-mpinge şi de autobuz! Scoate

paralele! acceptă şoferul târgul, luând apoi o cârpă din lada de scule şi...

– Vai de mine, mătuşică, am uitat să anunţ că pe locul ăsta mi-a scăpat nişte ulei...

– Aoleu, doar nu m-oi întoarce acasă! sări ea în culoar, trăgând de rochie, scrântindu-şi gâtul ca să vadă nenorocirea.

Însă până să se dumerească, flăcăul se aşeză lângă Oana, stârnind râsul celor din jur.

– Ahaaa! Care va să zică mătăluţă ai pus la cale farsa! Şi haţ cu mâna în chica lui bogată.

– Auu! se văită tânărul.

– Sus, sus, că-mi fac păr de bidinea!

– Aa!... Nici chel nu mă mişc de-aici!

Ca să-l scape de la tortură, şoferul porni maşina, bruscă frâna şi femeia ajunse lângă moş Panait una-două.

–Trăsni-v-ar să vă trăsnească de nebuni! îi ocărî ea, mulţumită totuşi că nu i se întâmplase nimic rău, că putea merge la oraş.

Soţii Călin păreau încântaţi de pozna flăcăului, însă nu bănuiau că între el şi Oana începuse să încolţească dragostea. Îl ştiau năstruşnic de pe vremea când se bălăcea cu raţele prin şanţuri; copilărise împreună cu fata, era aproape de-al casei... Dar trecerea timpului...

Caii motorului îşi legănau şoldurile pe fâşia de asfalt semănat în buza câmpiei. Tăcuţi, călătorii îşi dezmierdau privirea ba contemplând holda de aur a luncii Dunării, ba urmărind ultimele hore ale păsărilor călătoare, ba admirând pofticioşi ciorchinii doldora de boabe negre care despleteau cu greutatea lor crengile viilor de pe terasă...

– Moşule, de-acolo ne îmbătăm la iarnă! strigă Iliaş când văzu zaibărul de pe pogonul lui.

– Ha, ha, ha... Umplem butoaiele!... Mama ta de şmecher! Parcă ai fost în gândul meu! se bucura bătrânul

dându-şi pălăria mai pe ceafă, strecurându-şi vârful limbii printre buze, înghiţind în sec. Ehei, îi plăcea să tragă la măsea. De când se limpezea vinul şi până curgea drojdia pe canea, umbla îmbujorat ca o fată mare! Nevasta nici nu îndrăznea să pună mâna pe cheile de la cramă; convingerea lui era clară: „Dumnezeu a rânduit femeia la cratiţă şi bărbatul la butoi!"

După ce lăsă în urmă comunele Tichileşti şi Chiscani, autobuzul intră pe poarta cetăţii de la Dunăre. Dintr-o dată dulcea şi odihnitoarea privelişte a câmpiei fu înlocuită de rigiditatea pietrei şi de vacarmul străzii. Până la depoul de tramvaie, din cauza aglomeraţiei şi a trecerilor de pietoni, înaintă aproape ca un dric.

Odată trecut de bariera Călăraşilor, slobozit parcă din chingi, se azvârli pe strada Dorobanţilor şi se încumetă să se mai domolească abia când se înscrise pe orbita din jurul fântânii arteziene de la gară. Apoi se opri în faţa complexului agroalimentar de pe dreapta ramificaţiei spre garaj şi toţi călătorii coborâră.

Pe peron, Oana aproape că uitase de ai săi. Snoavele lui Iliaş îi captau atenţia, o distrau..., dar şi mâniau pe baba Lina...

– Nici aici nu am loc de tine, mă? Cu cine ai treabă? izbucni ea indignată.

– Cu trenul, vreau să-i spun o vorbă, o aţâţă el.

– Ah, afurisitule! se înciudă bătrâna după ce îi eşuă tentativa de a-i înfige iar mâna în păr.

– Lasă-l, mamă, că doar nu a făcut nici un rău, interveni doamna Călin.

– Nu a făcut, nu a făcut, dar eu cu fata când mai vorbesc?!

Rămas singur, flăcăul se aşeză pe banca de lângă cişmea. Ca să aibă ocupaţie, scoase briceagul din buzunar şi începu să încrusteze în scândură iniţialele lui şi ale Oanei.

Peste jumătate de oră sosi pe linia a treia trenul pentru

Bucureşti. Văzând cum numărul călătorilor întrecea aşteptările, Niţă Călin se repezi pe scară şi-i ocupă Oanei loc în primul compartiment; apoi, grăbit de cele trei minute pe care le aveau la dispoziţie, îi dădu ultimele sfaturi, o mângâie părinteşte şi coborî.

Urcat pe la capătul celălalt al vagonului, încorsetat de aglomeraţia de pe culoar, Iliaş ajunse la fată când mai erau câteva secunde de staţionare. O găsi cu spatele spre uşă. Îi atinse umărul ştrengăreşte. Ea se întoarse brusc. Vru să spună ceva, dar cuvintele i se risipiră pe buzele flăcăului, care o strângea tare la piept, făcând-o să se ruşineze faţă de femeile rămase cu ochii la ei, căzute parcă pe noianul amintirilor adolescenţei.

– Pleacă trenul, pleacă trenul!... rupse încleştarea vocea doamnei de la fereastră.

– Uf, nebunule! îl certă Oana, învăluindu-l totuşi cu o privire iubitoare.

– Să-mi scrii! o ciupi el de obraz; apoi, forţat de scârţâitul roţilor, întinse pasul şi sări pe peron, mai-mai să-l lovească pe moş Panait.

– Ce-ai căutat acolo, mă?! întrebă bătrânul bănuitor.

– Ţi-am pupat nepoata! îi răspunse făcându-i cu ochiul.

2.

Nicu dădu câteva indicaţii mecanizatorilor de la culesul porumbului, apoi se urcă în şaretă şi porni spre fermă, să controleze activitatea zilierilor de la depănuşat ştiuleţi. Mergea cu calul la pas pe drumul de lângă canal şi se gândea la treburile de peste zi. De când începuse campania de toamnă, abia dacă-şi găsea timp să servească masa de prânz. Uneori bătea câmpul de dimineaţa până seara fără să pună nimic în gură.

În apropierea podeţului de peste canal, şirul gândurilor îi fu retezat de ieşirea din lan a câtorva scroafe cu purcei. Apoi, apariţia stăpânului îi înfierbântă sângele în vene: era Dan Cordan, unul din cei care îl bătuseră în noaptea când o conducea pe Nuţa spre casă. Ideea răzbunării i se înfipse numaidecât în creier. Dar renunţă repede la varianta încăierării... ”Hm, dacă-i plătesc cu aceeaşi monedă, scapă uşor. Nu, nu, trebuie să profit de situaţie, am destule dovezi pentru a-l înfunda în puşcărie...”

Dan Cordan avea douăzeci şi cinci de ani şi nu-şi amintea să fi muncit în vreo întreprindere. Însă, ştia sigur că sătenii îl înălţaseră la gradul de bătăuş fruntaş, că se fereau din calea lui. Deşi după fiecare scandal se „pricopsea” cu câte o amendă destul de piperată, el nu se astâmpăra deloc, ţinea morţiş să-şi păstreze fotografia la panoul din faţa miliţiei! Ba uneori făcea haz plătind şi câte o sută de lei pe deasupra. Dispunea de bani.

De când schimbase haina de soldat cu cea de civil, îl subjuga o singură idee: negustoria cu porci. A început doar cu câteva scroafe, apoi în scurt timp şi-a mărit turma; iar de vreun an de zile parcă îi creşteau purceii în grădină, săptămână de săptămână era prezent în târg. Îi mergea afacerea. Investea mai nimic şi încasa mult. Pactiza direct cu paznicii din insulă care, pentru sume derizorii, îi treceau cu vederea jafurile de prin lanuri, se prefăceau că n-au putut prinde hoţul. Nicu ştia asta, îl întâlnise şi-l iertase de câteva ori, dar acum...

– Cordane! Stai pe loc! strigă dând bice calului, apropiindu-se.

– Ce vrei, mă? se opri el întorcându-i o privire încruntată.

– Îţi iei porcii şi mergi cu mine la fermă.

– Tu să-i porunceşti mă-ti nu mie, îl ofensă batjocoritor.

– O faci şi pe-al dracului, ai?! Mişcă-te de bunăvoie, altfel...

– Încearcă numai... Poate vrei s-ajungi mâncare la peşti!

Ameninţarea îl înfurie pe brigadier. Fiind mai voinic şi mai sprinten, sări jos din şaretă, îi înfipse mâna în gât şi-l aruncă în iarbă.

– Până aici ţi-a fost, „amice”! S-a terminat cu tine ! îi zise scrâşnind.

Pricepând tâlcul vorbelor, Cordan scoase cuţitul din cizmă şi se ridică repede în picioare, gata să sfâşie...

– Urcă-te şi pleacă!... Hai!

Surprins, Stelian părea că nu avea de ales. Dezavantajul îl îndemna la prudenţă. Se retrăgea încet, cu băgare de seamă. Respira des, nervos. Gândul înfrângerii îl chinuia, îl durea... Ajunse lângă şaretă. Broboane de sudoare i se prelingeau pe faţă. Le şterse cu mâneca de la cămaşă... Un firicel de vânt se grăbi şi-i răcori fruntea. O idee îl lumină, îi dădu speranţe...Puse piciorul drept pe scară, însă în loc să se urce, luă iute biciul, se întoarse brusc pe piciorul stâng şi-l plesni pe porcar drept peste ochi, distrăgându-i atenţia. Apoi se aruncă asupra lui, îi imobiliză braţul, îl dezarmă...

– Acum să stăm de vorbă, „prietene”, şi începu să-i administreze sălbatic lovitură după lovitură.

Nu se potoli până nu-l văzu cu mască de sânge, neputincios.

– Îmhî..., aşa parcă eşti mai frumos..., o să ai succes la deţinute! continuă el legându-i mâinile şi picioarele, târându-l la şaretă.

–Te omor!... te omor!... hârâia Cordan, în timp ce Nicu mergea în urma turmei de porci ţinând calul de căpăstru.

3.

Sâmbăta, după ce se servea masa de prânz şi până seara era învoire generală pentru toţi liceenii. Pe străzile

principale ale oraşului, prin parcuri, prin magazine, prin cluburi, la cinematografe se simţea din plin vioiciunea tinerească.

Acum se zbătea pe răbojul timpului un început de octombrie. Deşi adia un vânticel cu miros de toamnă, frunzele îşi păstrau încă demnitatea pe crengile văduvite de rod, coroanele copacilor arătând ca nişte clopote uriaşe poleite cu aur.

La cinematograful „Republica" filmul se sfârşise. Iliaş ieşise în bulevardul Karl Marx şi se oprise pentru câteva clipe ca să-şi facă un plan de petrecere a restului zilei. „Ce-ar fi să dau şi o raită prin piaţă?", i se năzări a pere moi. Şi o luă agale pe aleea de lângă liniile de tramvai. Când ajunse la strada Republicii, făcu la stânga şi o ţinu în pas lenevos până la blocurile din dreptul halelor. Apoi traversă pe partea cealaltă şi începu să-şi tocească pingelele pantofilor printre tarabele împovărate de fructe.

Din toate părţile îi zâmbea numai marfă îmbietoare. Pofta i se înteţea, înghiţea în sec, însă nu se grăbea să scoată banii din buzunar pentru că precupeţele erau bătrâne. Voia neapărat să fie servit de o vânzătoare tânără şi frumoasă, să-l ungă pe inimă fiecare îmbucătură.

Vreo jumătate de oră mărşălui prin mulţimea gălăgioasă până dădu cu ochii de o fată de vârsta lui, cu bujori în obraji şi cu părul de culoarea castanelor. Se apropie cu gând să îi smulgă un zâmbet...

– Cât dai perele?

– Şase lei kilogramul.

– Îmhî... Şi cum pot şti că nu cheltuiesc banii degeaba?

– Cumpărând.

– Ha, ha, ha, uşor de zis! Însă eu vreau să mă conving de calitatea mărfii înainte de a o cumpăra. Perele par frumoase pe dinafară, dar cât sunt de bune, cât sunt de dulci...

– Sunt foarte bune, se topesc în gură! se grăbi juna cu reclama.

– Vorbe, vorbe... Pot să gust?

– Aşteptaţi s-o chem pe mama.

Iliaş se stăpâni să nu bufnească în râs; fata alergă la taraba din spate şi se întoarse însoţită de o doamnă zveltă şi rumenă, ce nu părea a face hatârul firelor argintii de la tâmple.

– Care-i baiul, domnişorule? întrebă femeia.

– Am venit să cumpăr pere şi fata dumneavoastră n-a vrut să mă servească, răspunse el acuzator.

– Nu-i adevărat, mamă! El vrea pe gustate!

– Ha, ha, ha!... Domnişorule, domnişorule, ori eşti neam cu Hagi Tudose, ori îţi arde de joacă! Ia, ia de aici o gălbioară, că doar n-om sărăci...

– Nu, nu, eu am ales taraba asta ca să mă servească domnişoara...

– Phu, da' afurisit mai eşti maică!

– Aşa-mi spune şi mama!

– Serveşte-l, dragă, serveşte-l... E clientul tău..., descurcă-te!

Simţindu-se măgulită, fata se înroşise până în vârful nasului! Ţinând privirea mai mult în jos, luă o pară şi o puse în palma flăcăului.

– Hei, cum ţi se pare marfa? o aţâţă curiozitatea pe precupeaţă după ce Iliaş înghiţi o îmbucătură.

– Cum să mi se pară... Ştiţi..., eu îmi dau seama numai după ce mă satur! răspunse el smulgând zâmbetul dorit.

– Ptu, bată-te norocul să te bată, că isteţ mai eşti! Cine te-o avea ginere...

– Păi dacă fata e de măritat..., zic să ne înţelegem... Mie îmi plac perele! Ea le culege şi eu le mănânc!

Râsetele izbucniră pur şi simplu.

– Mai dă-i o gălbioară, draga mamii, că merită.

– Nu, nu... Eu am venit să cumpăr... Câte pere daţi la leu? îi încolţi un gând.

– Păi nu am vândut niciodată aşa, se fâstâci iar tânăra.

– Pentru el - două, stabili femeia.

Iliaş puse pe talerul cântarului doar o monedă. Fata îi aruncă numaidecât o privire înfiripată de impresia că avea de-a face cu un zgârcit; însă îl servi cu două fructe într-ales.

– Îţi mulţumesc şi mă bucur că ai suflet bun, o surprinse el. Şi nu-i dădu pace până nu le mâncară împreună. Apoi mai cumpără un kilogram ca să nu pară calic şi se pierdu în forfota pieţei.

În pragul amurgului, cu gândul să ajungă la liceu pentru a-şi ajuta colegii care se ocupau cu organizarea serii de dans, ieşi în strada Republicii pe lângă chioşcul din colţ, traversă pe partea cealaltă şi o luă ştrengăreşte pe trotuarul străzii Roşiorilor. Mergea fluierând o melodie, făcând-o pe fotbalistul cu o ceapă găsită pe jos.

– Hei, băiatule! auzi o voce din urmă.

Se opri mirat. Privirea îi căzu pe silueta unei femei blonde, trecută de treizeci de ani, care se apropia îndesându-se pe şolduri din cauza a două sacoşe pline cu legume şi zarzavaturi.

– Uf, mi-au rupt mâinile! zise ea lăsând greutatea pe trotuar, trosnindu-şi degetele ca să le mai dezmorţească. Nu cumva mergi spre cartierul Hipodrom?

– Da.

– Ce drăguţ ai fi dacă m-ai ajuta... Ţi-aş plăti.

– Vă ajut, doamnă, vă ajut fără răsplată, că doar oameni suntem, se lăsă el copleşit de ochii ei dulci, rugători.

Şi ca să-şi arate bărbăţia, luă o sacoşă într-o mână şi apucă şi de toarta celeilalte. Păşea lângă femeie fără să o ia în seamă; gândul îi zbura ba la Oana, ba la colegele cu care voia să danseze... Doar din când în când era nevoit să răspundă la câte o întrebare.

– Aici locuiesc, spuse doamna când ajunseră pe aleea din faţa blocului de peste drum de policlinică.

Urcară scara până la etajul doi. Iliaş aşează sacoşa lângă uşa apartamentului şi vru să plece.

– Nu se poate... îl prinse ea de mână. Poftim înăuntru...

– Doamnă..., s-a făcut târziu..., trebuie să mă prezint la şcoală....

– Vai de mine, mă jigneşti! Măcar să te servesc cu ceva.

Intră în hol.

– Hai, hai, curaj, curaj!... Locul oamenilor de treabă este la masa din sufragerie.

Deşi se temea ca nu cumva să apară vreun bărbat bănuitor, nu avu încotro, dădu curs invitaţiei. Femeia scoase dintr-un dulap o sticlă de vin, umplu două pahare şi...

– Să bem pentru sănătate şi fericire; noroc!

Şi din câteva înghiţituri...goli paharul, îl lăsă pe Iliaş perplex: „Mamă, mamă, asta-i trage tare la măsea!”.

– Ce te uiţi aşa la mine, puişor, ori nu-ţi plac?

– Ba da, sunteţi foarte drăguţă, îşi reveni el din uluială, coborându-şi privirea asupra paharului.

– Mulţumesc, mulţumesc. Hai, nu te mai ruşina, ia şi bea, fii bărbat.

Liceanul sorbi de câteva ori, ca să nu refuze.

– Tot, tot, că mă supăr! insistă ea.

– Doamnă...

– Aneta, scumpule, Aneta.

– Doamnă Aneta, mi-e teamă să nu am neplăceri la liceu... Eu cam fac boacăne când...

– Ha, ha, ha! Ştii că-mi placi! Eşti fermecător!

– Poate pentru dumneavoastră, dar nu şi pentru pedagogi... Ei imi scad imediat nota la purtare!

– Fii liniştit, puişor... Îmi arăţi mie conţopistul şi ţi-l fac de-ţi pune numai nota zece! Hai, până mă întorc cu un peştişor prăjit, nimic să nu mai rămână în pahar.

„Descurcă-te, Iliaş! Ai făcut tu ce-ai vrut cu fata din piaţă, dar acum ţi-ai găsit naşul!”, şi dădu băutura pe gât, să prindă curaj. „Ce-o fi, o fi! Doamne ajută!”.

Gazda, cu o eleganţă de ospătar şcolit, puse pe masă o tavă cu două farfurii din care zâmbeau câţiva lini rumeniţi şi o jumătate de mămăligă tăiată felii.

– Vezi, asta este cheia de la apartament... Dacă nu mănânci tot, pleci de aici numai sărind de pe balconul etajului doi, îl lămuri ea cochetând.

– Doamnă!... se holbă el apăsat şi de kilogramul de pere cu care se lupta stomacul.

– Degeaba, la mine scuzele înseamnă jignire...Hai, serveşte cu încredere că trebuie să prinzi putere, să fii bărbat! Apoi trase perdelele la ferestre şi intră în dormitor, motivând că-i mai bine să nu-i stingherească pe musafirii ruşinoşi.

„Phu, muierea asta-i nebună! Ce-o fi vrând cu mine!? Hm, poţi nu poţi..., îndoapă-te Iliaş cu mămăligă şi cu peşte!”. Şi după ce se mai uimi câteva clipe în faţa farfuriilor, luă linul cel mai mare şi începu să-l dezoseze.

Mânca încet, gânditor. Cu chiu cu vai, opintise jumătate de porţie... Simţea că se sufocă... Râgâia din ce în ce mai des...

– Aşa te vreau, ţucurel! Papă, papă, că avem treabă!

Cuvintele „avem treabă” îl furnicară prin şira spinării, îl forţară să-şi arunce privirea spre uşa dormitorului. Şi rămase cu mâncarea în gură, uluit: femeia era în ţinuta nupţială, acoperită doar de o cămaşă subţire, transparentă. Emoţiile îi şfichiuiră numaidecât caii sângelui: inima îi bătea de parcă voia să iasă la aer; broboane de sudoare înfloreau şi se prelingeau pe obraji, pe corp; ochii îi scânteiau ba pe ţâţele aproape dezvelite, ba pe triunghiul pântecelui, ba pe coapsele pline, lungi, albe... Fierbea tot!

– Dar ce s-a întâmplat, dragule?! Ori te-ai înţepat cu vreun

os? zâmbi ea apropiindu-se galeşă, aţâţătoare.

– Doamnă..., vă rog..., eu trebuie să plec...

– De ce, scumpule?! Nu-ţi plac?! îl întrebă mirată, prinzându-l cu mâna de umăr, reaşezându-l pe scaun.

– Nu de asta-i vorba...

– Atunci?!... şi se aşează pe genunchii lui, mângâindu-l pe creştet, sărutându-l pe frunte... Te lasă pe tine inima să fii rău cu mine?

– Nu, nu sunt rău... Mi-e teamă... Dacă vine soţul dumneavoastră? Iese scandal, pot să fiu eliminat din şcoală...

– Ai, nu-ţi face probleme, iubiţelule... N-am avut noroc de bărbat...Am divorţat din cauza unei „vulpi" mai tinere... Ce să-i faci..., în viaţă se întâmplă şi de-astea... Dar hai mai bine să ne consolăm în dormitor...

– Doamnă...

– Înţeleg, înţeleg, ruşinosule... Du-te singur, că vin şi eu când eşti gata.

Oarecum decomplexat de griji, buimăcit parcă de rapida succedare a evenimentelor, Iliaş trecu şovăielnic în camera alăturată... "Hm, dar prost mai sunt! se dezmetici când văzu totul pregătit. Puicuţa mă roagă, iar eu mă comport ca un nătăfleţ! Dezechiparea, soldat!" Şi, după ce îşi puse hainele pe un scaun, se băgă în aşternut.

Un arc de la pat pocni uşor şi femeia apăru grabnic. Simţindu-se nemulţumită de ţinuta în care era, se dezbrăcă de cămaşă şi se aruncă peste flăcău, înfigându-i ţâţele în piept, sărutându-l pătimaşă.

– Crezi în Dumnezeu, puiule? îl întrebă într-un moment de respiro.

– Nu.

– Bravo! Înseamnă că fericirea depinde de noi. Numai mâine dimineaţă mai ieşim din Rai!

4.

De la cearta cu mamă-sa, Nuţa se simţea tot mai străină, tot mai neajutorată. Iubea şi ea un băiat, iar întreaga familie o privea de parcă băgase mâna în foc. I se cuibărise în suflet o durere care o apăsa, care-i făcea zilele triste şi nopţile cu lacrimi. Însă în inimă, dragostea pentru Nicu rămăsese intactă; nu vedea de ce ar putea fi altfel când el, deşi hărţuit şi obosit de multitudinea treburilor, nu o neglija, nu o ocolea...Poate că era o femeie fericită dacă îl urma în acea noapte de vară.

În familia Stelian spiritele se mai potoliseră; doar baba Floarea mai pufnea din când în când: voia ca aleasa nepotului să fie o fată bogată, aşa cum s-a măritat ea că – deşi fusese cea mai mândră din sat şi-i dăduse ta-su patru pogoane de pământ, două vaci cu viţei, doi cai, vreo douăzeci de oi, trei căruţe pline cu cuverturi, covoare, plăpumi şi câte şi mai câte... – răposatul, doarmă-n pace, părea tot nemulţumit. „Hm, cui o fi semănând ăsta de-l duce de nas o muiere?!", se întreba câteodată gândindu-se că Ion Stelian ascultase sfatul părinţilor şi n-a ajuns rău în viaţă.

Însă Nicu vedea lucrurile altfel: aprecia mai mult calităţile omului şi nu averea. Iar Nuţa nu era doar cu cămaşa! Muncise din greu pentru a fi în rând cu celelalte fete. O iubea şi nu se lăsa influenţat de clevetelile altora.

Se culeseseră viile. Vinul se cam liniştise în butoaie. Pe canele începuseră să curgă chiote de nunţi şi de veselie.

De câteva zile rula pe ecran filmul „O floare şi doi grădinari" şi se zvonise că era cel mai cel, adunând sâmbătă seara în sala căminului cultural – o şandrama veche cu podeaua îmbibată de motorină – aproape întreaga mulţime curioasă a satului. Pe bănci abia dacă îşi găsiseră loc vreo

sută de spectatori, restul fiind nevoiţi să stea în picioare înghesuiţi ca sardelele. Interes maxim, condiţii minime! Şi pe deasupra, rudimentarul aparat de proiecţie ghilotina din când în când pelicula, stârnind nemulţumiri, încingând atmosfera cu fluierături, înjurături, huiduieli...

– Nuţa, hai să mergem: simt că mă sufoc în aerul ăsta îmbâcsit, zise Nicu când se aprinse lumina, în ultima pauză de schimbare a rolelor.

Şi făcându-şi loc cu coatele, cu chiu cu vai, reuşiră să iasă afară. Scăpaţi parcă dintr-un ăduf apăsător, se scăldau în priviri zâmbitoare şi îşi primeneau plămânii cu parfumul răcoritor al nopţii de octombrie. Apoi, mână în mână, porniră agale pe cărarea de lângă gard spre uliţa şcolii. Când ajunseră la răscruce, se retraseră după colţul din dreapta şi se cufundară în îmbrăţişări fierbinţi, cu striveli de buze, cu gemete uşoare... Febra încleştării îi plimbă vreo zece minute prin mirifica grădină de pe planeta fericirii, însă ţinu cu străşnicie fructele în copaci, determinându-l pe flăcău să ia o hotărâre definitivă...

– Draga mea, tu mă omori cu zile!... Gata, nu mai pot, am ajuns la capătul răbdării... Vrei să fii soţia mea? zise el cu ochii aprinşi de încărcătura emoţională a aşteptării răspunsului.

Nuţa nu se hazardă. Dar nici nu intenţiona să se eschiveze iar. Voia numai să mărească tensiunea, să nu pară naivă. După câteva clipe de tăcere spuse:

– Ştii..., eu nu am nimic împotriva propunerii tale şi te-aş urma oriunde...

Hotărâre care spulberă restul îndoielilor prin sărutul adevăratului început, mai dulce ca oricând.

– Scumpă nevastă, braţul meu îţi aparţine, se împăună Nicu.

Şi, dintr-o dată, sistemul se reduse la o singură ecuaţie, a cărei necunoscută se afla doar prin simpla şi atât de

complicata teoremă a dragostei. Ca doi elevi dornici să treacă examenul cu nota zece, grăbiră pasul spre „tabla nupţială”.

Intrară în curte. Pe fată parcă o cuprinseseră frigurile, tremura toată.

– Nicule, îmi este o ruşine... se justifică ea.

– Lasă că-ţi trece! o încurajă trăgând-o după el, deschizând uşa sufrageriei, strigând entuziasmat: – Mamă!, tată!, v-am adus noră în casă!

Soţii Stelian îşi întrerupseră brusc vizionarea filmului de la televizor şi se apropiară curioşi. Odată lumina aprinsă, pe feţele lor adie o uşoară undă de nemulţumire: feciorul ţinuse seamă numai de sentimentele care-i perpeleau fiinţa. Ce mai puteau face? Cărţile erau aruncate.

– Permiteţi să vă sărutăm mâna?

– Permitem, mamă, de ce să nu permitem..., că doar e şi fata noastră, îşi alungă doamna Silvia toate gândurile rele, mângâindu-i afectuoasă, lăsând să i se prelingă pe lângă nas lacrimile bucuriei.

– Eu vă doresc să fiţi sănătoşi şi să trăiţi în înţelegere, că unde este înţelegere, este şi fericire, îi primi şi tatăl cu oblăduire părintească.

Apoi, încercând să ascundă nerăbdarea sub scuze pentru deranj, tinerii trecură în dormitor.

Văzându-se ca o pasăre închisă în colivie, Nuţa simţea că se făcea mică, mică... Nicu sesiză dilema şi o simplifică zâmbind bărbătos:

– De acum nici o pisică nu te mai scapă!

5.

Capitala îi deschidea Oanei aripile spre o altă lume, care îi frământa gândurile şi imaginaţia încă din copilărie, când

colecţiona ilustrate cu peisaje bucureştene şi încerca să le imortalizeze în perimetre de basm, de vis.

Imediat după instalarea în căminul studenţesc, hotărî să-şi elimine şi ultimele reminiscenţe de ţărăncuţă emancipată şi să se încadreze în pulsul vieţii moderne.

Gândind că prin vizitarea edificiilor social-culturale va avea posibilitatea să cunoască mai bine oraşul, hoinărea în fiecare după-amiază pe străzile inundate de parfumul îmbietor al toamnei. Umbla mai mult singură; îi plăcea să mediteze îndelung şi în linişte acolo unde o fascina ceva, unde nu reuşea să priceapă de la prima vedere anumite subînţelesuri...

Însă prezenţa şi comportamentul ei stârniseră simpatia şi curiozitatea lui Doru Melinte, student în anul trei, un tânăr voinic, roşcovan, drăguţ, totdeauna îmbrăcat cu gust, plăcut. Părându-i-se o fire cam arogantă, temându-se de eşec, el decise să o urmărească, să-i descopere slăbiciunea. Câteva zile fu nevoit să treacă pragul Muzeului de Artă, să-şi clătească ochii cu frumuseţea pânzelor, să aprofundeze temele capodoperelor; apoi aproape o săptămână, ascultând parcă fluierul ciobanului din „Mioriţa", îşi purtă paşii pe uliţele unei străvechi Românii în miniatură, luă adevărate lecţii de etnografie şi folclor la Muzeul Satului...

Şi seară de seară, când soarele începea să sângereze în coarnele pământului, Oana îl scotea pur şi simplu la „spovedanie" pe malul lacului Herăstrău. Aici, în timp ce ea şedea singură pe o bancă ascunsă parcă între sălcii şi contempla scurgerea colosului, Melinte se agita prin preajmă, făcând fel de fel de planuri, căutând ideea cu care să transforme castelul de visuri în realitate. Reuşi să se lumineze abia în ziua ceasurilor rele!, marţi dimineaţa, în lavabou, în timp ce-şi alunga buimăceala cu apă rece de la chiuvetă.

Iar pe la ora trei a după-amiezii, când Oana ieşi pe poarta

căminului studenţesc, după socotelile lui (pentru desăvârşirea cărora lipsise de la toate cursurile!), purcese în ultima urmărire. Trotuarul era cam aglomerat. Grăbi pasul şi se apropie la câţiva metri, să n-o piardă din vedere, dar nici să fie observat.

Peste oraş domnea splendoarea unui cer albastru, însorit, care îndemna la plimbare. Studenta, dezmierdată de mângâierea razelor blânde, mergea agale, legănându-se pe şolduri, îndepărtând din când în când şuviţele de păr pe care un firicel de vânt i le arunca în ochi.

Melinte, tot potrivindu-şi ochelarii, o urma încordat, lovindu-se mereu de pietoni. Îşi continuară drumul câteva staţii în îmbulzeala din tramvai; apoi iar pe jos vreun sfert de oră. Ajunseră la Muzeul de Istorie al României. Intrară. Lipsa vizitatorilor îndemnă pe Doru la prudenţă, îl determină să iasă afară. Se perpeli patrulând prin faţa uşii până aproape de ora şaptesprezece. Şi din nou pe urmele ei! Când o văzu îndreptându-se spre parcul Herăstrău, se fofilă printre lume, i-o luă înainte şi alergă la banca dintre sălcii. Grăbit de timp, scoase din sân o cutie de vopsea şi o pensulă, mâzgăli câteva scânduri de la un capăt la altul şi se retrase pe o alee lăturalnică, în spatele unor boschete, la pândă. Aştepta cu sufletul la gură, inima îi bătea să spargă pieptul, broboane de sudoare îi înfloreau pe faţă... După câteva minute de bulbucare, zări pe Oana apropiindu-se în pas domol, furată de gânduri, ocupându-şi locul nepăsătoare ca întotdeauna.

– Uh, am reuşit pân' aici! se bucură el, trăgând batista din buzunar, tamponându-şi fruntea. De acum, se simţea mai stăpân pe situaţie, mai sigur de izbândă. Apoi începu să se foiască pe malul lacului, să o ţină sub observaţie.

Purtată parcă pe aripile imaginilor de la Dunăre, Oana urmărea lunecarea câtorva bărci pe luciul însângerat de crepuscul. Voia să se plimbe, să prindă în palmă bulboanele

lăsate de lopeţi... Deşi ştia să vâslească, i se părea nepotrivit să iasă singură în larg. Dacă ar fi fost Iliaş... Se consola ţuguindu-şi buzele pe filtrul unei ţigări Kent, aruncând fumul prin colţul gurii şmechereşte.

Întunericul îmbrobodea oraşul; stelele îmboboceau pe cer. Oana se ridică de pe bancă şi ieşi pe alee.

– Domnişoară, se grăbi Melinte îngrijorat, am impresia că rochia dumneavoastră este pătată de vopsea.

– Ai... Vai, vai, ce nenorocire!... se tânguia ea cercetându-se cu privirea, mai-mai să lăcrimeze de ruşine. Cum să merg aşa pe stradă?!...

– Poate vă ajut eu cu ceva...

– O, vă mulţumesc, dar nu cred că aveţi cu ce.

– Ba, dacă îmi spuneţi adresa de acasă sau a vreunei rude, dau o fugă, anunţ şi vine cineva cu o rochie curată.

– O, mă copleşiţi cu amabilitatea dumneavoastră, însă eu sunt numai studentă în Bucureşti.

– Da?! La ce facultate? o făcu el pe neştiutorul.

– La Academia de Studii Economice.

– Hm! Ce surpriză! Suntem colegi. În ce an?

– Boboacă. Dumneavoastră? îndrăzni ea.

– Mai bătrân: penultimul. Permiteţi să mă prezint: Doru Melinte, din Galaţi.

– Oana Călin, din Brăila.

Şi îi bufni râsul pe amândoi.

– Deci şi vecini de judeţe! De acum musai trebuie să-mi pun mintea la treabă şi să te scot din încurcătură, altfel dau brăilenii cu pietre după mine când trec cu trenul prin gară! Aşa..., să judecăm puţintel... A, da, o variantă ar fi să merg la căminul studenţesc la o colegă de a ta, să vină ea cu rochie.... Ce zici?

– Nu e rea ideea.

– Dar durează cam mult, nu?

– Cam.

– Atunci..., aha!, trecu el la planul decisiv, ceva mai simplu şi mai practic nici că se poate: îţi dau puloverul meu şi-l spânzuri cu mânecile de mijloc, acoperi partea pătată. Cine ne-o vedea pe stradă zice că venim de la muncă.

Şi nu mai aşteptă părerea fetei. Se dezbrăcă repede şi i-l întinse. Era singura posibilitate de a o însoţi tot drumul, de a o cunoaşte mai bine, de a se împrieteni cu ea. Deşi cam mirată de atâta amabilitate, Oana se conformă propunerii lui, situaţia în care se afla nu-i permitea să-l refuze.

Apoi părăsiră parcul. Oraşul îi îmbrăţişă cu o mare de lumini şi cu forfota străzii. Mergeau agale pe trotuar, discutând, veselindu-se din când în când cu câte un banc strecurat cu abilitate de Melinte.

– S-a cam lăsat răcoare... Am impresia că ţi-e frig numai în cămaşă, se arătă Oana grijulie, mângâindu-l cu privirea.

– Dar de unde!... se îmbărbătă studentul.

– Hai să luăm tramvaiul, uite-l în staţie.

Urcară. Locurile erau ocupate, culoarul ticsit. Cu chiu cu vai, înaintară câţiva paşi şi rămaseră închingaţi în aglomeraţie, ţinându-se cu mâinile de inelele agăţate de plafon. Tramvaiul, nu prea silenţios, îi hurduca, îi împingea unul în celălalt. Şoldurile Oanei, tari şi ispititoare, încălzeau pântecele flăcăului, îi dădeau sângele în trap, îl răscoleau... Inima lui aproape că o lovea în spate, îi transmitea fierbinţeala lăuntrică, o făcea să se ruşineze. Ah, ce-ar mai fi strâns-o în braţe!

După vreun sfert de oră de înghesuială, timp în care Melinte îşi tot ştersese broboanele de pe faţă şi-şi înghiţise nodurile ciudei, coborâră. O luară pe jos; la început tăcuţi, apoi povestind, glumind. Într-un târziu, ajunseră la poarta căminului studenţesc. Oana se scuză şi dispăru înăuntru, ca să se întoarcă peste câteva minute cu puloverul în mână, zâmbitoare, îmbrăcată într-o rochie albă.

– Îţi mulţumesc foarte, foarte mult. Şi rămân datoare de cinste.

– O, nu, nu... Mă bucur că te-am cunoscut... şi mi-ar face plăcere să ne mai întâlnim, să ne mai plimbăm împreună...

– Şi mie.

6.

Gerurile aspre din prima săptămână a vacanţei de iarnă clădiseră peste bătrânul fluviu un pod de gheaţă de se putea trece dincolo cu sania cu cai. Şi îngheţase din senin; totul era o masă sticloasă transparentă. Pescuitul la copci sau prin detunături trezise interesul tuturor celor cărora le plăcea să învârtă boţul de mămăligă în strachina cu saramură. În fiecare dimineaţă se îndreptau grupuri de oameni spre Insula Popa, unde apa scăzută a bălţilor strâmtorase peştele în gropi.

Dornici să petreacă Revelionul înfruptându-se din plachie de crap, Iliaş, Tică şi Sandu, în penultima zi a anului, ieşiră să-şi încerce norocul. După ce traversară braţul dinspre sat al Dunării prin dreptul bornei kilometrului 198, o luară printre sălcii şi până la canalul din spatele saivanelor cu oi ale lui Niţă Călin merseră întins vreo jumătate de oră. Aici se opriră câteva clipe la adăpostul peretelui de stuf pentru a lăsa rucsacurile jos şi a echipa bocancii cu patine, apoi trecură serios la treabă, lunecând în direcţii diferite ca să controleze o suprafaţă cât mai mare. Toţi urmăreau cu atenţie mişcarea peştilor în apă. Cum îi vedeau staţionaţi, ridicau toporul şi buf! cu muchia în gheaţă; schijele îi împroşcau necruţător, îi paralizau, îi întorceau cu burta în sus. Siguri de reuşită, flăcăii săpau imediat copcă, înfigeau prada cu ostia şi o scoteau afară ca să se congeleze. Şi recolta creştea repede; parcă semănau somni şi crapi! Iar

fiecare izbândă o însoţeau cu chiot de bucurie...

– Altul!... Încă unul!...

Venit de câteva zile ca să dea o mână de ajutor ginerelui, moş Panait ieşi din bordei cu gând să mai pună nişte fân în ieslea oilor. Gălăgia însă îi atrase atenţia. Părându-i-se vocile cunoscute, se apropie să se lămurească...

– Ce-i cu voi aici, mă? întrebă sever, încercând să le inspire teamă ca un descoperitor de braconieri.

– Să trăieşti, bătrâne! îl salută Sandu nepăsător.

– Trăiesc, trăiesc pe banii mei nu... Vouă cine v-a dat voie să pescuiţi? Aveţi permise?

– Avem, avem, dar le-am uitat pe pianul din cramă! îl lămuri Tică.

– Peştele se confiscă!

– Ia te uită, domnule, unde era agentul miliţiei! Te pomeneşti că ne şi arestezi ca să te ajutăm la vreo damigeană cu vin!

„Hm, au crescut mari popândocii!... Nu poţi să-i mai păcăleşti!... S-au şmecherit!", constată el bufnind în râs, capitulând.

Vrând să-l impresioneze cu o demonstraţie de patinaj, Iliaş, împingându-se cu ostia, se avântă într-o cursă de viteză...

– Rapidu', moşule, rapidu', rapidu'!... se fălea privind mereu spre mal, zâmbind strengăreşte.

Şi nimeri pe pojghiţa unei guri de aerisire, se prăbuşi în apă...

– Aaa!... aoleu!... aoleu!... ajutor!... ajutor!... se zbătea înfricoşat, luptându-se să se menţină la suprafaţă.

Fără să stea pe gânduri, Tică şi Sandu se opintiră în patine şi într-o clipită ajunseră în preajma prietenului aflat în pericol. Temându-se ca nu cumva să fie traşi în apă, nu se hazardară să-i întindă mâna, ci se descinseră de curele, le înnodară şi aruncară un capăt deasupra copcii. Când

Iliaş se prinse, se aşezară în genunchi ca să aibă mai multă stabilitate şi îl scoaseră afară.

– Luaţi-l, taică, luaţi-l repede şi haideţi cu el la căldură că se îmbolnăveşte, îi îndemnă bătrânul grăbindu-se înaintea lor, alungând dulăii care mârâiau ameninţători.

Cum intrară în bordei, îl dezbrăcară de hainele ude şi îl băgară sub plapumă... Numai capul i se mai vedea!

–Ha, ha, ha!... ”Rapidu’, rapidu’”, hai?! Strigă, strigă dacă mai ai curaj!

–Lasă-l, moşule, că era gata-gata să-i îngheţe „motorina”!... Mai bine fă-i un ceai... Noi ne ducem să strângem peştii... îl apără Tică.

Şi se întoarseră după vreun sfert de oră. Focul duduia. Pisicile căscau de le trosneau fălcile. Iliaş, nemaiputând suporta înfofoleala, se dezvelise şi stătea lungit cu palmele sub ceafă, cu picioarele răşchirate, trecute de marginea patului aproape până la genunchi...

– Sandule, dă-mi toporul repede! zise bătrânul scuipând în palme.

– Pentru ce?! întrebă el mirat, luând totuşi unealta de lângă uşă.

– Să-l mai scurtez p-ăsta! Nu vezi ce lung a crescut! Mă-mpiedic de el!

– Uf! Numai de şotii te ţii!

Flăcăii se făcură comozi. Moş Panait scoase dintr-o ladă o sticlă cu rachiu şi le întări moralul cu câte un păhărel.

– Păi..., din câte ştiu eu..., o băutură bună cere mâncare pe măsură... îşi recăpătă graiul Iliaş. Tică!, spală ceaunul şi pune de mămăligă. Sandule!, curăţă o căpăţână de usturoi şi prepară mujdeiul. Eu mă ocup de curăţatul şi prăjitul câtorva crăpuşteni, împărţi treburile aşezându-se pe un scăunel, lângă sobă.

– Aşa-mi place, aşa-mi place... Bravo, bravo... Pot să v-ajut cu ceva? îi surâse moşului iniţiativa.

–Îmhî: o faci pe chelnerul, ne dai de băut!

Simţind miros de sânge, pisicile ieşiră din cotlon şi se foiau în jurul scândurii cu rămăşiţe de peşte, furându-le, târându-le ba sub paturi, ba sub masă...

– Zât!... Zât!... încerca Iliaş să le alunge lovindu-le cu mânerul cuţitului.

Dar ţi-ai găsit supunere! Făceau prin bordei numai mizerie! Şi, pe deasupra, se mai lingeau şi pe bot batjocoritoare!

– Ehei, lăsaţi că vă vin eu de hac... Aşteptaţi numai să termin treaba...

După ce isprăvi cu curăţatul, spălă bucăţile de carne într-o cratiţă, le dădu prin făină şi le puse în untura din tigaie; apoi luă un ştiulete de porumb din coşul de pe tăpşan, dislocă vreo douăzeci de boabe şi le presără pe plită ca să se înfierbânte.

– Măi lunganilor, daţi-vă aproape... Moşule, mata du-te la uşă c-ai să vezi acum „rapidu', rapidu'"...

– Tot ca ăla de pe gheaţă?!

– Hai, hai..., gălăgia mică, gălăgia mică...

Ştiindu-l priceput la şotii, Tică şi Sandu nu ezitară să-l susţină, îi prindeau pisicile şi i le aduceau. Atent să nu fie muşcat, Iliaş le înhăţa de ceafă, le băga câte un bob încins sub coadă şi le dădea drumul.

– Miau!... Miau!... se văitau ele zbughind-o afară, târându-se pe zăpadă ca să li se răcorească arsura.

– Mama ta de nebun! râdea bătrânul ştergându-şi lacrimile cu podul palmei. Mai adineauri îţi căutai popa, iar acum îţi arde de joacă!

Încântaţi de hazul spectacolului, se spălară apoi pe mâini şi se aşezară la masă. Foamea şi rachiul le înteţise pofta de mâncare. Înfulecau de parcă se băteau turcii la gura lor! Înghesuiră în bietul stomac şi mămăliga şi peştele şi mujdeiul. Ba şi câte o cană de apă, aşa, ca să tragă la somn.

Lungit pe pat ca să se odihnească, în timp ce îşi potrivea capul pe pernă, Tică simţi ceva tare dedesubt. Cotrobăi şi scoase la iveală un aparat de radio. Îi învârti potenţiometrul spre dreapta şi din difuzor începu să curgă muzică de dănţuială.

– Moşule, hai să te văd ce ştii... i se năzări lui Iliaş.

– Nu te apropia că-ţi dau cu polonicul în cap! se retrase bătrânul spre sobă.

– Hai, hai să te trec clasa, că ai cam rămas corigent... Mâine-poimâine vine nunta lui Nicu şi o să calci baba pe încălţări! Ş-apoi când sunt lângă mata, totdeauna îmi zboară gândul la nepoată-ta Oana!

– Tu să laşi fata în pace! Dacă te mai văd dându-i târcoale..., îţi rup o mână şi te bat cu ea până la noul decret!

În bordei intră Niţă Călin...

– Care te supără, bre?

– Păduchiosul ăsta pe care l-a tras peştele în apă! Are pretenţie la mână de studentă!

– Ha, ha, ha! Şi?

– Şi-a zis că mă face nepot! interveni flăcăul râzând. Ce, mata nu mi-ai da-o pe Oana de nevastă?

– Păi eu să ţi-o dau?! Dacă ea te-o vrea, te iau ajutor la oi, le râneşti băligarul; iar de nu..., pun câinii pe tine!

7.

Nereuşind să ajungă la o înţelegere cu părinţii fetei în privinţa cheltuielilor pentru nuntă, Ion Stelian fu nevoit să slobozească punga şi să suporte totul: tocmi lăutarii, închirie salonul cârciumei lui Roadevin, cumpără salam, măsline, caşcaval şi altele ce nu le avea. În rest nu ducea nici o grijă: în cramă, pântecele butoaielor purtau povara a aproape o sută de vedre de vin „puterea ursului”, păsări

pentru friptură şi pentru ciorba de potroace erau destule, de câteva zile tăiase un porc de vreo două sute de kilograme ca să aibă din ce face sarmale... ”Copiii să fie fericiţi!”, gândea el fără să poarte ranchiună celeilalte familii, care se justificase că momentan nu avea posibilităţi, că Nuţa trebuia să mai aştepte.

Dar timpul nu ţine seamă de nimeni şi de nimic, totdeauna trece triumfător.

Sosi ziua nunţii. Prima duminică din noul an îşi deschidea ochii albaştri peste albul imaculat al troienelor înşirate ca nişte dune pe uliţe, prin curţi...Deşi soarele încerca să zâmbească împungând cu suliţele gerul aspru, zăpada scârţâia sub tălpi, sticlea.

– Să trăiască socru-mare! Noroc soacră-mare! Iu-hu-hu-huu! îşi descleştară ţiganii fălcile când se văzură în casă, la căldură.

– Aţi cam întârziat, aţi cam întârziat...Daţi-i drumul la muzică, ciorilor! îi luă la rost un nuntaş.

– Ia mai taci, măi belea! Ce, nu-ţi merge băutura fără cântare?! Al dracului beţivan, te-ai sculat cu noaptea-n cap ca să păgubeşti omul! replică Ochiosu.

– Hă! sări şi Ilie, îţi pasă numai de gâtlejul tău, numai de burta ta!... Aşteaptă să intrăm şi noi în porţie şi după aceea mai discutăm... Tu ai auzit de Marx? Om deştept, mă! Ăsta spunea că întâi trebuie să mănânci şi să bei şi apoi să cânţi, să joci... Da’ ce-mi bat eu gura de pomană, tu eşti cu filosofia ca măgarul cu abecedarul!

O femeie le aduse ceva de mâncare şi o sticlă cu rachiu. Ştiind că fasolea din oala pirandei nu se potrivea cu bunătăţile de la nuntă, ţiganii veniseră aproape lihniţi de foame! Şi-n câteva clipe... bătea vântul prin farfurii! Dar şi moralul li se ridicase. Puseră mâna pe instrumente şi începură să se aprindă în cântece de petrecere de „ţine-mă, Doamne, nu mă lua!” că, încet-încet, casa lui

Ion Stelian devenea neîncăpătoare, iar invitaţii ciocneau paharele şi închinau tot mai ambiţioşi, tot mai cu chef...

Pe la ora trei a după-amiezii, însoţiţi de o mulţime veselă, sosiră nunii ca să-i ia pe tineri şi să-i ducă la cununia religioasă.

– Noroc, nunişorilor, să vă trăiască finii!... îi întâmpinară oamenii socrului.

Şi se încinse hora în uliţă. Frigul împingea la joc până şi babele! Nimeni nu-şi îngăduia să stea locului. Din toate părţile ţâşneau strigături...

„Să trăiască mireasa
Că-i gropeneancă de-a mea,
Hop-aşa, hop-aşa!..."
sau:
„Să trăiască mirele
Că-i frumos ca soarele,
Iu-hu-hu, iu-hu-hu!..."
sau:
„Să trăiască soacrele
C-au copii ca florile,
Ţine-o aşa, tot aşa, tot aşa!..."
sau:
„Să trăiască babele
C-au venit cu toatele
Să-nnoade minciunile,
Iu-hu-hu, hop-aşa!..."

Când ziua se-ngâna cu amurgul, întreg alaiul se urni spre biserică. În frunte, ridicând în mâini un brad frumos ornamentat cu eşarfe multicolore, Iliaş şi Sandu înaintau chiuind şi tropotind cu foc; în rândul al doilea, la braţul nunului, îmbrăcată în rochia visurilor inocente, Nuţa părea o zână scânteind iubiri într-o grădină inundată de flori albe; alături de nună, sobru şi bărbătos, Nicu îşi seconda mireasa străduindu-se să-i calce urmele lăsate pe zăpadă; apoi femei

şi bărbaţi ţineau isonul lăutarilor cu cântece şi jocuri.

Dinspre prima fântână, cu o găleată plină cu apă – semn al norocului şi al împlinirilor – , Doina şi Tică se apropiau stropind calea mirilor, urându-le:

– Casă de piatră!... Să vă iubiţi ca roua florile dimineaţa!... Să fiţi gospodari şi de omenie!...

Întunericul prinse nuntaşii sub cupola locaşului sfânt. Pe aici trecuseră în viaţa cu rost aproape toţi sătenii, fapt care-i îndemna la respect şi linişte. Slujba le răscolea amintirile, clipele cele mai înălţătoare...

După ce preotul Dinu binecuvântă tânăra pereche, ritualul sărbătorii se continuă în salonul cârciumei lui Roadevin.

Urcaţi pe o mică scenă improvizată în faţa tejghelei, ţiganii se străduiau să cânte cât mai variat, să ungă la inimă până şi pe cel mai pretenţios „român”. Iar dansatorii, mulţi la număr, nu dădeau nici un semn de oboseală: se-nfierbântau în hore, se răcoreau în tangouri, îşi îndesau călcâiele în tropotite, şi le relaxau în valsuri...Deşi nu se pierdeau din ochi, Nuţa şi Nicu se întâlneau mai rar; rudele şi prietenii ţineau morţiş să danseze când cu unul, când cu celălalt.

Pe la miezul nopţii se aşezară mesele. Mâncare şi băutură din belşug. Susţinuţi de melodiile ghiurghiului ale lăutarilor, invitaţii se înfruptau din bucatele gustoase şi închinau pahar după pahar în sănătatea şi fericirea mirilor, a socrilor, a naşilor... Chipurile tuturor erau inundate de bună dispoziţie, de veselie, de înălţare sufletească, aşa cum se cuvine la marile evenimente ale lumii.

Sfârşitul ospăţului îl marcă strânsul darurilor. Postat lângă socrul mare, Ilie lovea cu arcuşul în cutia viorii şi striga cât putea ceea ce oferea fiecare...

– De la Tudorache Ciocârlan: o baniţă de porumb şi o viţică! făcu el haz de un nevoiaş al satului, care venise mai

mult din obligaţie.

– Du-te dracului, mă spurcatule! Eu nu am în bătătură nici găini! se apără omul, promiţând totuşi grăunţele.

Când se văzu ţiganul faţă în faţă cu moş Panait îşi ridică sprâncenele fericit: avea prilejul să-l tachineze, să-l batjocorească.

– De la Panait Dună: o sută de lei, doi boi şi baba cu călcâiele bălane!

Nuntaşii izbucniră în hohote de râs.

– Ha, ce ţi-a zis-o, ghiorlane! se bucură Ochiosu.

Bătrânul nu se supără. Se retrase zâmbind; dominat însă de un gând. După ce îşi potoli baba – care şi începuse să-i ocărască pe tuciurii, ieşi afară şi merse iute acasă. Cum ajunse în bătătură, deschise uşa bucătăriei, aprinse lumina şi se repezi drept la dulap. Scotoci într-un colţ al raftului de sus şi scoase un pacheţel cu praf de cretă. Văzând jos traista cu fulgi strânşi pentru perne, înfipse mâna de două ori şi umplu o pungă. De pe raftul al doilea luă borcanul cu miere şi-i înfiletă bine capacul. „Astea îmi ajung pentru o mică distracţie”, socoti el băgând totul în buzunarele hainei.

Şi se întoarse la salon. Mesele erau deja ridicate; se reluase jocul. Căută cu privirea pe Iliaş. Îl zări într-un colţ stând la snoave cu Oana. Se apropie....

– Mă, iar nu laşi fata în pace?!

– Eu aş lăsa-o, dar nu mă împinge inima, râse flăcăul înmuindu-i prefăcuta severitate.

– Dacă vrei să te iert, vii imediat la mine cu Tică şi cu Sandu. Hai, executarea!

Ştiind că ce punea moşul la cale nu era de refuzat, tânărul îi făcu Oanei semn ca să-l aştepte şi plecă prin mulţime după amici. Îndată ce îi adună, intrară în cramă şi ascultară planul de acţiune. Primit cu entuziasm, nu mai zăboviră şi împărţiră sarcinile. Fiind protagonistul începutului, Iliaş luă dintr-o ladă o sticlă cu vin alb, deşertă

în ea pacheţelul cu praf de cretă şi...

– Iu-hu-hu, iu-hu-hu!... reveni în salon în pasul muzicii, îndreptându-se spre scenă agitând conţinutul. Noroc, tizule! strigă când ajunse lângă viorist.

– Să trăieşti, prietene, să trăieşti... se bucură ţiganul.

– Toţi se distrează, dar de lăutari nu le pasă deloc! Ehei, lume-lume!... Luaţi, fraţilor, să beţi! Beţi de-aici zeamă de tămâioasă de-aia cu parfum de fată mare...

– Aşa, mânca-ţi-aş gura, zi-i aşa, că eşti singurul român care ţine la noi...Umple paharul pentru sănătatea ta. Noroc! Şi Ilie savură băutura plescăind cu plăcere, ştergându-se la gură cu mâneca hainei.

– Toarnă şi pentru mine! îl îndemnă Cotolaci.

Apoi satisfăcu dorinţa şi lui Ochiosu şi lui Găman.

„Aşa, baragladinelor! Vedeţi voi acum pe dracu'!", mustăcea moş Panait urmărindu-i de lângă babă.

Nu trecu nici jumătate de oră şi pe faţa lui Ilie începură să-mbobocească broboane de sudoare.

– Măi fraţilor, simt că-mi crapă burta!... Aoleu, nu mai pot, se văită el convivilor.

Presiunea crampelor îl forţă să lase vioara pe tejghea şi să iasă afară, să alerge la wc-ul din spatele căpiţelor de pe maidan. Când deschise uşa, Iliaş – care doar ce urcase pe acoperiş - întinse mâna şi-i înhăţă căciula. De frică, ţiganul căzu jos, se scăpă în izmene. Privea în sus cu ochii bulbucaţi şi nu vedea pe nimeni...

– Aoleu, măiculiţă-mamă, strigoiul! îl dezmetici răcoarea zăpezii. Cercetând cu atenţie împrejurul ca nu cumva să i se mai întâmple ceva, se retrase pe turul pantalonilor vreo zece metri, apoi se ridică în picioare şi o tuli acasă ca să se schimbe.

Flăcăul abia se stăpânea să nu bufnească în râs. „Hm, dacă-i fac hatârul lui moş Panait, rămâne nunta fără lăutari!", renunţă la misiune când îl observă în dreptul zarzărilor şi

pe Cotolaci dezbrăcându-se din mers.

Plecarea toboşarului dădu însă apă la moară lui Tică. Furişat în spatele rafturilor, deşurubă un patron de la tabloul electric şi întunericul inundă întreg salonul.

– Uf! Şi-au găsit tocmai în noaptea asta să întrerupă curentul! se auzi o voce indignată.

– S-aducem nişte lămpi de la vecini! strigă cineva.

Aflat în apropierea tobei în aşteptarea momentului prielnic, Sandu scoase borcanul din buzunar, o unse cum nimeri cu miere de albine, aruncă fulgii deasupra şi se retrase spre ieşire făcându-şi loc cu coatele, semnalizând prin fluierături sfârşitul ispravei.

Atent, fără să întârzie, Tică înşurubă patronul şi readuse lumina pe toate chipurile. Când apăru Cotolaci...

– Ptu! Fir-aţi ai dracului de scrântiţi! Să-mi plătiţi instrumentul, nebunilor!

– Bate-o, grivane, bate-o până cad fulgii jos! ţâşni un îndemn din vulcanul hohotelor de râs.

– Cioflingarilor! Ţopârlanilor! Ptu! Ptu! Huo! Huo!... ocărau ţiganii pe toată lumea; reluând apoi horele, tropotitele, valsurile, tangourile...

În zori, urmat fiecare de invitaţii lui, socrii şi nunul se întoarseră acasă pentru servirea delicioasei ciorbe de potroace. Nuţa şi Nicu zâmbeau încrezători vieţii.

CAPITOLUL 4

1.

Dan Cordan fusese condamnat la trei ani de închisoare pentru pagube pricinuite avutului obştesc. Şi cum anterior un fericit decret îl scăpase de la ispăşirea a încă doi ani, când cineva îl întreba „cât ţi-au dat juraţii?", el ridica totdeauna o mână. Deşi la început prezenţa printre vărgaţi îi împinsese de câteva ori gândurile spre evadare, încet-încet a trebuit să se lase după „cântecul" bastonului de cauciuc, să se acomodeze cu „pus osul la treabă" şi cu „haleala". Ba din decembrie, de când se eliberaseră fraţii Bălăcea – doi ţigani din Brăila, trecuţi de douăzeci şi cinci de ani, crescuţi aproape în haine de detenţie, „copiii puşcăriei" cum se lăudau ei – , pentru a înfrâna pornirile unora cu pretenţii la şefia dormitorului, se aliase cu Rică Sticlescu – un ins zvelt, cu nasul coroiat atârnat între doi ochi verzi, de vulpoi, roşu în obraji, pocăit dubios, certat cu munca – şi le ocupaseră paturile, lângă sobă, la căldură.

Acum, într-o miercuri de mijloc de ianuarie învăluită în rafale de polei duşmănos, care nu permitea ieşirea la lucru, toţi deţinuţii erau adunaţi în jurul godinului şi pălăvrăgeau.

Uşa dormitorului se deschise...

– Salutare, fârtaţilor! La mulţi ani! intrară înăuntru fraţii Bălăcea, bucuroşi de parcă tânjiseră după o asemenea revedere.

După câteva clipe de tăcere, de priviri mirate, ţiganii fură

întâmpinaţi cu chiote de veselie, cu îmbrăţişări, cu gesturi mai mult de suprafaţă, ascunzând înjurături şi scârbă. Nimeni nu-i agrea. Unii chiar se temeau de ei, că erau agresivi, violenţi...

– Care-i mişcarea? Cum aţi petrecut de Crăciun, de Revelion?... întrebă Ilie Bălăcea, un maur fălcos, mărunţel de statură. Noi am fost boieri!

– Nici nu ştiţi cât de mult ne-aţi lipsit! Mâncam, beam, ne culcam cu femei şi totdeauna ne gândeam la voi! rânjea Ion Bălăcea cu limba între dinţii-i gălbejiţi, mari ca boabele de fasole.

– Mai duceţi-vă dracului, măi cioroilor!... îi repezi Cordan flegmatic. Care-i „cârâitul”?

– N-a fost nici un cârâit! Porc a fost, îl lămuri Ilie.

– Păi nu era păcat să treacă sfintele sărbători fără să gâdilăm şi noi maţele cu o fripturică, un cârnăcior, o sărmăluţă!...continuă celălalt foarte convingător.

Cei dimprejur râdeau pierduţi cu imaginaţia pe mese îmbelşugate, lingându-se pe buze, înghiţind în sec. Ehei, ce-ar mai fi gâlgâit ei un vinişor bun după o mâncare greţoasă!

În sobă lemnele trosneau în încolăcirea flăcărilor răspândind un miros plăcut, de răşină. Adulmecând căldura moleşitoare – care trăgea a somn –, obosiţi de hărţuiala din zilele precedente, ţiganii se apropiară de paturi ca să se lungească, să se odihnească.

– Ale cui sunt jegurile astea, mă? întrebă Ion încruntat, fluturând cu mâna stângă un fes multicolor şi un fular cafeniu.

– Ale mele, răspunse Sticlescu îndreptându-se spre el, săgetându-l cu privirea, măcinând între măsele o fierbinţeală a nervilor.

– Zău, mă Prohod?! îl luă ţiganul în răspăr. Te-ai spurcat la şefie, ai?! Hă!, te pomeneşti că i-ai dresat şi p-ăştia să

facă mătănii ca să le citeşti în stele! Ia ia-ţi catrafusele şi... pâş-pâş, hai! şi-i aruncă jos fesul şi fularul.

– Ridică-le şi pune-le la loc, îi zise pocăitul continuând să-şi rumege nervii, stăpânindu-şi furia lăuntrică.

Deţinuţii erau de-acum cu ochii aţintiţi asupra lor, aşteptau să-nceapă încăierarea. Chiar Ilie Bălăcea, surprins de îndrăzneala lui Sticlescu, rămăsese pironit lângă celălalt pat şi-i urmărea încordat.

– Ce, mă, faci gât?! se simţi Ion rănit în orgoliu, gata să lovească. Acum îţi dau o cazma peste bot de-ţi rujez buzele! Dar se răzgândi. Se aplecă deasupra patului şi începu să-i scotocească sub pernă, să-i arunce lucrurile în toate părţile, să-şi bată joc, să arate că el era mare şi tare, că a fost şi va rămâne şeful dormitorului.

Lui Rică îi fierbea sângele în cap, respiraţia i se înteţea... Un pas, un salt şi se azvârli în spatele tuciuriului înşurubându-i un pumn în ceafă, ameţindu-l.

Aproape instinctiv, scrâşnind din dinţi, Ilie se grăbi în ajutorul fratelui imobilizat, îl lovi pe pocăit cu piciorul în coaste, îl prinse cu mâinile de gât să-l sugrume.

Văzându-şi prietenul zbătându-se disperat să scape din strânsoare, Cordan se retrase din grup înspre patul de lângă fereastră, scoase din buzunar un lanţ lung cam de jumătate de metru şi poc! în creştetul ţiganului.

– Aîîî! urlă victima acoperind locul dureros, rostogolindu-se pe podea, zvârcolindu-se ca un animal înjunghiat. Te omor, porcarule!... Aîîî! Ptu!... Ptu!...

– Omori pe mă-ta! Şi poartă-te frumos că te pocnesc iar de-mbrac ţiganii-n doliu, auzi?

Sticlescu se ridicase în picioare şi tuşea de parcă i se înfundase beregata; simţea apăsarea degetelor lui Ilie ca pe nişte noduri care-i împiedicau respiraţia.

– Al dracului borât – iartă-mă, Doamne! – , era gata-gata să-mi urce sufletul la Tine!

– Abia scăpau pocăiţii de un escroc, îl califică Ion.

– Paştele mă-tii! – iartă-mă iar, Doamne, că din cauza păcătoşilor n-o să mai ajung în Rai! – se enervă Rică repezind în capul lui o ploaie de pumni. Cară-te, cară-te de-aici că te trimit jertfă lui Dumnezeu!...Satană!

– Hai, ia-l şi pe Iliuţă şi de-acum înainte locul vostru este-n fundul dormitorului, sus la cucurigu, zise Cordan ironic, zornăind lanţul.

Neputinţa înfruntării împinse pe ţigan la supunere. Mişcându-se mărunt, înjurând prin priviri chiorâşe pe cei care nu le săriseră în ajutor, îl apucă pe frate-su de braţ şi o luă printre paturi.

– Ah!... Tot spăl cuţitu-n voi!... Vă căsăpesc eu!... ameninţa Ilie mânios, târându-şi totuşi picioarele alături de Ion.

2.

Soarele dezgheţase pământul şi scosese în dulcea adiere a vântului de primăvară zâmbetul mirific al firelor de iarbă. Pe ramuri, frumoasele zâne albe zămisliseră rodul şi îl încredinţaseră spre creştere şi ocrotire doicilor cu broboade verzi. Reîntoarse la cuiburi, reginele văzduhului se bucurau de dragoste şi se întreceau în triluri fermecătoare... Peste tot viaţa îşi deschisese aripile.

Tineri şi viguroşi ca natura, Nuţa şi Nicu, de când se zvântase locul pentru casă dat zestre de Ion Stelian, aproape tot timpul şi-l sacrificaseră ba cumpărând şi cărând materiale, ba săpând şi cultivând grădina, ba curăţind pomii de pe lângă gard...

Văzând că zilele lunii mai erau senine, călduroase, numai bune de început construirea casei, în joia celei de-a doua săptămâni, baba Floarea – care se obişnuise de-acum cu nora feciorului – intră pe poartă împreună cu popa Dinu

pentru creştineasca sfeştanie. După ce schimbă câteva vorbe cu bărbaţii şi femeile care veniseră să dea o mână de ajutor, preotul deschise Cartea Sfântă şi începu să citească cele trebuincioase. Baba Floarea şi baba Leana parcă nu se mai săturau ascultând; abia când auziră „amin" îşi dădură seama că rămăseseră cu gurile căscate!

Ritualul continuă cu sfinţirea locului prin stropirea cu un buchet de busuioc îmbibat din când în când cu agheasmă dintr-o găleată. Nuţa, îndemnată de bătrâne, îşi umplu o sticlă cu „apă citită", „să aibă în casă până la Bobotează că, Doamne fereşte!, ceasul rău nici nu ştii când vine şi n-au vrăjitoarele în ce să descânte!".

Apoi lumea fu poftită să ia loc la masa aşezată în mijlocul bătăturii, masă acoperită de farfurii împodobite cu brânză, cu salam, cu măsline, cu friptură de pasăre... şi de sticle fudulindu-se cu zeamă de prune sau de zăibărel.

– Înfruptaţi-vă şi mulţumiţi lui Dumnezeu, pentru că Cel de Sus este stăpân a tot ce există, zise popa după ce binecuvântă bucatele. Iar voi, tinerilor, să fiţi sănătoşi şi să vă creşteţi pruncii în înţelegere şi pace. Că semne sunt! zâmbi el. Domnul să vă aibă-n pază!

– Sărutăm mâna, părinte, spuse Nuţa cam ruşinată, coborându-şi privirea pe burta gogonată.

Mesenii închinară câte un păhărel de rachiu şi se lăsară cu poftă asupra mâncării. Mireasma florilor de mai le umplea plămânii, le îmbujora obrajii, îi veselea, îi împingea la o sete nebună de viaţă.

După vreun sfert de oră de molfăială, preotul mai zise câteva vorbe de duh, se ridică de pe scaun şi plecă.

Fără să mai zăbovească, meşterii tocmiţi şi ceilalţi oameni mulţumiră pentru masă şi trecură la treabă. La început, puseră toţi mâna pe hârleţe şi săpară gropi în locurile marcate cu ţăruşi; apoi se împărţiră după cerinţele tehnologiei: unii îngropau stâlpii de salcâm conform

indicaţiilor dulgherilor, care se tot urcau pe scări şi prindeau grinzile în cuie; câţiva fixau fusceii şi-i lăsau în grija bătrânilor ca să-i încorseteze în împletitură de stuf (stuful şi lutul erau materialele de bază pentru construirea pereţilor majorităţii caselor din satele limitrofe Dunării brăilene); alţii cărau căpriorii şi scândurile pentru acoperiş. Nimeni nu se gândea la clipe de odihnă.

Perdeaua înserării fu nevoită să mângâie ocrotitoare talia zveltă a încă unui adăpost omenesc; un firicel de vânt legăna sub ochii lunii ştergarele din crengile de brad ce triumfau pe coamă.

De a doua zi veniră la lucru numai dulgherii, tâmplarii şi tinichigiii. Mai bine de o săptămână trebăluiră ba bătând scândurile pe şarpante, ba făcând console, ba învelind casa cu tablă, ba montând uşile, ferestrele...Sâmbătă pe la amiază, când se pregăteau de plecare, o ploaie repede îi întârzie, le dădu posibilitatea de a verifica lucrarea. Retraşi înăuntru, ascultau răpăiala şi aşteptau parcă să picure pe undeva. Zadarnic, nici lacrimă. Bucuros, Nicu destupă o sticlă cu vin şi turnă în paharele aduse de Nuţa, îndemnându-i:

– Luaţi şi beţi! Aşa se cuvine după o treabă bună.

– Iar voi s-o stăpâniţi sănătoşi. Noroc!

– Noroc să dea Dumnezeu!

Şi soarele sparse norii; pe cer ieşea la plimbare curcubeul.

3.

Sfârşitul de iulie înota în zăpuşeală.

Era aproape ora amiezii. Retrasă sub coroanele umbroase ale copacilor de pe marginea drumului, Oana venea agale de la Alimentara. La răscrucea de la cârciumă se întâlni cu doamna Zglobiu, o femeie nu prea înaltă, cam

dolofană şi scumpă la vorbă.

– Bună ziua, tanti Ioana.

– Să trăieşti, Oană.

– Nici o veste?

– Ba da, adineauri am vorbit la telefon cu văru-meu de la Bucureşti...

– Şi?

– ... am băiatul student, zâmbi femeia plină de mândrie.

– Ce-o să se mai bucure Iliaş!

Până în faţa casei lui moş Panait merseră împreună, discutând vesele; apoi se despărţiră.

Ajunsă în camera ei, Oana se lungi în pat, cu palmele sub ceafă. Privea tăcută plafonul. Reuşita lui Iliaş începea să-i macine gândurile; din toamnă aveau să fie colegi de facultate, iar prezenţa lui o incomoda, îi periclita prietenia cu Melinte, prietenie cu perspectivă de a deveni noră de director... Ştiindu-l agresiv, parcă şi vedea încăierarea dintre cei doi. Simţea că pierdea teren pe ambele fronturi... ”Hm, ce încurcătură!... A avut dreptate cine a zis că nu e bine să fugi după doi iepuri...” Fiind singură acasă, nici nu se mai deranjă pentru masa de prânz. Închise ochii şi se lăsă furată de somn. Broboane de sudoare îi înfloreau pe faţă, se uneau în şiroaie, îi brăzdau fardul... Chipul ei scotea la lumină strângerea de inimă, îngrijorarea. Ehei, e complicat jocul de-a dragostea!

Pe la ora şaisprezece, filmul visurilor se sfârşi. Stătea nemişcată şi clipea rar, vrând parcă să fixeze mai bine anumite imagini ce i se tot proiectau în creier. Cea cu Iliaş îmbrăcat în haine soldăţeşti se repeta cu insistenţă, o agasa. „Ei, fir-ar să fie!... Ce tot umblă ăsta cu puşca după mine?!” Mai rămase câteva clipe nedumerită, apoi se ridică în cotul stâng, murmurând:

– Îmhî... Reuşit-reuşit, dar mai întâi trebuie să facă armata... Până o reveni la vatră... termină şi Doru facultatea.

Constatarea o linişti. După socoteala ei, cei doi n-aveau cum să se întâlnească. Ieşi afară şi se răcori cu apă din ciutura de la fântână. În timp ce-şi tampona obrajii, cocoşul se foia prin preajmă şi cânta ca un apucat.

– Huşti, afurisitule! îl puse ea pe fugă. Baţi toba că m-am spălat şi eu pe faţă!

Aruncă prosopul pe umăr şi, păşind legănându-se pe şolduri, intră înăuntru, se aşeză pe scaunul din faţa oglinzii. Îşi cercetă puţintel fizionomia şi se-mbujoră de-atâta frumuseţe naturală; însă obişnuinţa o împinse totuşi să-şi prelungească genele şi să se fardeze.

Ştiind de la doamna Zglobiu că Iliaş plecase dis-de-dimineaţă în Insula Popa ca să ajute pe tatăl său la tăiat lemne, nemaiţinând seamă de zicala care o îndemnase la meditaţie, hotărî să-i ducă prima vestea cea mare. Şi ca să motiveze plecarea, clăti găleţile emailate, puse cobiliţa pe umăr şi întinse pasul spre Dunăre după apă de spălat rufe. Până la drumul ce desparte satul în două merse pe uliţa şcolii, apoi făcu la dreapta, coborî vadul şi o luă mai domol pe cărarea de pe lângă lanul de porumb din luncă. Din stânga, de dincolo de urmele căruţelor, dulcele vânt de baltă îi căra în plămâni mireasma fânului cosit şi îi împingea gândurile la tăvăleli divine. Înainta ca pe o pajişte de dragoste, parcă plutea.

Apariţia digului îi poticni paşii, o dezmetici. Escaladă parapetul gazonat şi se lăsă pe o potecuţă ce se zvârcolea printre sălcii. Zarva de seară a păsărelelor îi asalta pur şi simplu timpanele. Străbătea fâşia de pădure ca un copil curios, cu privirea spânzurată prin copaci, captat de jucăuşa simfonie.

Dunărea o întâmpină cu noianul aprins al undelor la crepuscul brăzdat leneş de vapoare şi lotci; cu mirificul susur al apei care-i primenea auzul şi-i iriga inima cu trăiri eminesciene; cu scântei de bucurie şi răsfăţ...

Contemplă splendidul pastel al înserării mai bine de cinci minute. Apoi, îndemnată parcă de clipocitul prietenos, se descălţă de sandale şi începu să-şi târască picioarele prin valurile line. O răcoare blândă îi mângâia gleznele, o dezmierda. Când apa îi atinse genunchii se opri. Rămase câteva clipe nemişcată, cu atenţia încordată la bărcile ce lunecau la vale. Iliaş nu era în niciuna. Umplu găleţile şi ieşi pe uscat. Se aşeză pe o buturugă, îngândurată. Aşteptă vreun sfert de oră şi...nici un semn. Văzând câteva femei apropiindu-se cu cobiliţele pe umăr, ca să evite discuţiile, vărsă apa şi urcă mai la deal, retrăgându-se între nişte sălcii rezemate de viituri în buza malului. Găsi un locuşor pe o rădăcină groasă, mascat spre pădure, dar cu deschidere largă la Dunăre. Îşi propti bărbia în podul palmelor şi se lăsă din nou în braţele aşteptării.

Flacăra zilei se micşora încet-încet. Oana deja încremenise cu ochii pe luciul spintecat din ce în ce mai rar de bărci. Simţea o amărăciune lăuntrică, o decimare a speranţelor... Şi totuşi, nici un semn de renunţare. Îşi clănţănea unghiile între dinţi, se agăţa de clipa următoare...

– Mârr-ham-ham-ham! o ridică brusc în picioare ameninţarea dinspre sălciile din dreapta. Se holba speriată şi nu vedea nici un câine. Înghiţea noduri-noduri...

– Mârr-ham-ham-ham! apăru Iliaş de după un trunchi, râzând.

– Uf, afurisitule! răsuflă uşurată, scuipându-şi în sân. Numai la drăcovenii te duce mintea!

– Şi la fete frumoase, se apropie el linguşitor. Ce faci mătăluţă aici? Pescuieşti?

– Îmhî; şi car Dunărea acasă cu găleţile!

– Ei aş! Dacă îmi dai un pupic, o car eu în locul tău.

– Nâţ! refuză studenta făcând un pas înapoi.

– Da?!... îşi plimbă el limba printre buze, viclean. Las' că mă rogi tu acum...

Agăţă raniţa de o creangă, se dezbrăcă până rămase numai în slip, luă găleţile şi intră în apă. Le aşeză pe amândouă cu gura în jos şi...

– Le dau drumul pe Dunăre sau...?

– Sau umple-le şi adu-le la picioarele mele dacă vrei să-ţi ciripesc ceva dulce...

– Hm, umbli cu fofârlica!...

– Deloc.

– Spune şi sunt robul tău până la adânci bătrâneţi.

– Eşti student, se îmbujoră fata, furată de plecăciunile lui irezistibile.

Flăcăul lăsă găleţile în voia curgerii apei şi ieşi repede pe uscat, uluit.

– Tu vorbeşti serios? o fixă cu pupilele dilatate, îndemnând-o parcă să repete vorbele.

– Păi crezi că te aşteptam aproape trei ore ca să te mint?! îi furnică ea inima cu o privire pătrunzătoare, drăgălaşă, afectuoasă.

– Iu-huu! exultă el înfigându-şi pumnii în cer, furându-i sărutul.

Apoi o ridică de subsuori şi începu să o învârtească, să-i apese sânii cu pieptul, să-i astupe gura cu buzele. Aprins de izbândă şi încurajat de îngăduinţa fetei, când simţi că îl apucă durerea de şale, o culcă pe nisip şi o dădu pe tăvăleală. O tăvăleală cu năbădăi, pătimaşă, oprită însă când vru să-i salte poalele...

–Vai, a luat curentul găleţile! îl îmbrânci Oana într-o parte. Aoleu, mă omoară bunica dacă mă întorc fără ele acasă! continuă să se alarmeze, forţându-l pe amorez să o rupă la fugă în josul apei.

4.

De la începutul lunii septembrie Iliaş se perpelea în rândurile armatei. Nu-l prea încânta haina, dar nu avea încotro. Nimerise şi nişte bocanci cam strâmţi, cu pielea băţoasă, făcuţi parcă să-i jupoaie călcâiele. Iar peste toate nemulţumirile domnea figura zeflemistă a unui căpitan care ştia „armata iadului”!

– Fac din voi cei mai instruiţi soldaţi din ţară! se împăuna el când sfârşea programul de instrucţie.

Însă ostaşii, istoviţi de atâta alergătură, de atâtea exerciţii, îl priveau chiorâş şi murmurau sughiţuri pentru mă-sa.

Perioada intensivă a fost un chin pentru toţi. Chiar şi în timpul depunerii jurământului militar, deşi pătrunşi de responsabilitate şi de măreţia evenimentului, ei au simţit vii arsurile bătăturilor din tălpi, usturimile rănilor din genunchi şi din coate. Dar n-au scâncit, nu s-au lăsat mai prejos mândriei ostăşeşti.

Apoi noul program (mai lejer), permisiile aprobate de superior au calmat spiritele, au îndemnat la prietenie.

După aproape o săptămână de oblojeală, de refacere a moralului, dar totuşi, cam îngrijorat că într-o lună şi jumătate primise doar două scrisori de la Oana, soldatul Zglobiu gândi să profite de îngăduinţa comandantului, să plece acasă. Şi vineri dimineaţa bătu în uşa cancelariei, deschise, intră înăuntru...

– Să trăiţi, domn’ căpitan!

– Da, ce s-a întâmplat?

– Nu s-a întâmplat nimic, să trăiţi... Am şi eu o rugăminte...

– Permisie?

– Da.

– Hm! Ce să faci tu în permisie, mă? Sau ai mirosit că s-a cam limpezit vinul în butoi?

– Şi ce vin, să trăiţi!... De tămâioasă; parfum! Dar altu-i

baiul...

– Vreo mândruliţă?

– Şi iubeaţă foc, să trăiţi! Mi-a scris că dacă nu mă duc s-o pup, îşi caută alt pupător.

Căpitanul zâmbi.

– Bine, mă, bine... Şi-n câte zile o mulţumeşti?

– Păi în câte vă lasă inima pe dumneavoastră, dar nu mai puţin de trei.

– Poftim hârtia. Şi când o fi..., să mă chemi şi pe mine la nuntă.

– Vă chem, să trăiţi! La vin de tămâioasă!

Şi ieşi bucuros. Revenit în dormitor, îşi puse în raniţă ce crezu de trebuinţă, se schimbă cu ţinuta de oraş, se oglindi puţintel şi părăsi unitatea. Deşi autobuzul se afla în staţie, el îşi continuă drumul pe trotuar. Era o zi însorită de octombrie, cu broboade ruginii, cu parfum de belşug dobrogean plimbat prin sufletele oamenilor de dulcea briză a mării, care te îndemna la hoinăreală, la destindere. Iar Constanţa i se înfăţişa ca un oraş în plin proces de ţâşniri arhitecturale moderne. Ajunse la gară aproape visând, tocmai când crainica anunţa plecarea trenului. Dezmeticit ca la comandă, alergă numaidecât la casă, cumpără bilet şi cu acumularea din perioada de instruire!, reuşi să pună piciorul pe scara ultimului vagon, să se urce.

Nu era aglomeraţie. De pe culoar văzu în al doilea compartiment, lângă fereastră, doar un bătrânel rotofei, cu mustaţa răsucită ungureşte, cu pălăria dată pe ceafă, care se veselea turnând pe pâlnia gâtului vin rubiniu dintr-o sticlă. Trase uşa şi...

– Să trăieşti, tataie! E vreun loc şi pentru mine?

– Cum să nu, puişor?! Pofteşte, pofteşte!... la loc, ia loc aici în faţa moşului că de multă vreme n-am mai stat de vorbă cu un soldăţel! Ş-apoi vinul din ăst an nu prea merge când eşti singur! Bei?

– Beau, răspunse Iliaş aşezându-se pe bancă.

– Bea, taică, bea! îi întinse bătrânul sticla. Bea că Dumnezeu a lăsat via pe pământ ca să facă struguri...

– ... Iar pe noi ca să stoarcem boabele şi să bem zeama!

– Bravo, tinereţe, îmi placi! De unde zici că eşti?

– Din Brăila.

– Phu!, nu cumva eşti fecior de hoţ de cai?

– Nu, moşule.

– Norocul tău! Te-aruncam pe fereastră! zise el cu dezamăgire prefăcută, băgând mâna în traistă, scoţând o altă sticlă, ciocnind bărbăteşte, golind-o aproape jumătate pe nerăsuflate.

Iliaş înghiţise doar de câteva ori. Se mulţumise mai mult să-l privească, zâmbind gânditor, ispitit de ultimele vorbe.

– Ei, da' ce-ai rămas aşa?! rânji bătrânelul.

– M-ai făcut curios...

– He, he, he!... Vrei să ştii ce-am de împărţit cu ei? He, he, he!...Cu cei tineri ca tine...mai nimic, însă cu cei bătrâni, ehe, he, he!... Ce mi-au făcut?! He, he, hee!... Păi să-ţi povestesc... Mă-nsurasem şi eu tinerel cu o fată din „Mogador"... Socru-meu, Dumnezeu să-l ierte, om de treabă şi cam înstărit, i-a dat zestre o căruţă cu doi cai buni, două vaci, oi, ţoale destule...şi ne-a zis să ne rostuim în Brăila. L-am ascultat. Şi am început să car materiale pentru casă din fosta Baltă a Brăilei. După ce am văzut în bătătură lemnele şi stuful, mi-am luat nevasta şi am trecut Dunărea ca să adunăm baligă de cal de la hergheliile care păşteau noaptea pe grinduri. Am ocupat de cu seară un luminiş - aşa se proceda (că mai erau şi alţii ca noi) - , am priponit caii pe pajiştea de trifoi şi ne-am urcat în căruţă, aşteptând recolta din zori. Cum în anii tinereţii sângele se înfierbântă iute, aţâţaţi şi de un răscolitor miros de flori de baltă, ca să treacă timpul mai repede şi pe placul inimii, ne-am cuibărit în fân şi ne-am aruncat în braţele dragostei.

Iar răcoarea de după dragoste ne-a îndemnat la relaxare, la somn. Când ne-am trezit... hoţii de cai îşi făcuseră treaba! Florica mea plângea cu şapte râuri de lacrimi; apucasem să-i spun că „dacă am început-o cu pagubă, nu mai vedem noi ogar cu limba scoasă după căruţă pe meleagurile brăilene!". Şi am plecat să ne încercăm norocul în Dobrogea, în satul meu. Acum pot să mă laud la toată lumea că am trăit şi trăiesc bine... Am copii, am nepoţi... Am şi trei butoaie cu vin!... Beau de-mi trăsnesc urechile! Hai noroc şi sănătate! Şi gâl-gâl-gâl! până la ultima picătură din sticlă.

Poveştile moşului erau fascinante, miroseau a brazdă, a frunte acoperită de sudoare, a belşug. Chercheleala însă înainta repede, îi punea piedică la limbă, îl obosea. Când trenul intră pe podul de la Cernavodă, bătrânul sforăia uşor, cu tâmpla rezemată de peretele vagonului. Amuzat de păţania cu hoţii de cai, ca să nu-l păgubească şi vreun hoţ de băutură, Iliaş rămase de planton. Furat de peisaj, până la Bucureşti, tot drumul îşi clăti ochii cu albastru de Dunăre şi cu întinderea câmpiei împovărată de rod.

– Hei, tataie, trezeşte-te, că s-a terminat linia! îl deşteptă bătându-l pe umăr, despărţindu-se.

Coborî pe peron. Ceasul arăta ora cincisprezece fără un sfert. „Acum e ieşită de la cursuri... Dacă n-a plecat în oraş, trebuie s-o găsesc la cămin", gândi el. Însă chiorăitul stomacului îi aminti că nu pusese nimic în gură de la masa de dimineaţă, îi împinse întâi paşii spre chioşcul cu vitrina gătită cu brânzoaice rumene, îl îndemnă să cumpere două bucăţi, să le mănânce pofticios.

Mai zăbovi câteva minute şi în faţa afişierului pentru a se informa la ce oră va pleca ultimul tren spre Brăila, apoi se amestecă în mulţimea grăbită, părăsi incinta gării. Zărind tramvaiul în staţie, o rupse la fugă şi se urcă. După aproape zece kilometri făcut sandviş în aglomeraţie, sări jos şi îşi continuă drumul pe trotuar, umplându-şi plămânii cu oxigen,

tamponându-şi transpiraţia cu batista. Când secundarul ceasului înghesuia minutarul în coastele orei şaisprezece, ajunse la complexul studenţesc. Deschise uşa primei clădiri, intră înăuntru.

– Da, pe cine căutaţi? îl întrebă numaidecât o femeie trecută de patruzeci de ani, durdulie, care bea cafea împreună cu o tânără blondă, cam spălăcită.

– Pe Oana Călin,... din anul doi.

– Este colega mea, interveni zâmbitoare studenta. Adineauri am discutat cu ea şi zicea că merge la un film...Cred că se îmbracă... Aşteptaţi puţin că mă duc s-o anunţ...

– Vă rog.

Tânăra se ridică de la masă şi, îndesându-se ispititoare pe şoldurile-i pline încorsetate în blugi, dispăru pe o uşă care dădea într-un coridor. Îşi găsi colega singură în cameră, admirându-se în oglindă.

– Eşti frumoasă... Nemaipomenită! Pregătită parcă pentru a întâmpina cavalerul care aşteaptă la poarta castelului.

– Ce-i cu tine, dragă?! Îţi pare rău că nu te-ai făcut actriţă?

– Aş! Îndeplinesc doar misiunea încredinţată de un ostaş al armatei române.

– De cine?! se-ncruntă Oana.

– De un soldăţel, tu. Şi-i al naibii de drăguţ!

– Auzi, eu nu cunosc nici un soldăţel şi nici nu mă interesează. Spune-i că-s plecată în oraş, simţi ea că trebuie să evite o posibilă încurcătură.

– Iartă-mă, nu pot. Înţeleg că vrei să culegi din mai multe grădini, însă eu nu mă pricep nici măcar să mint. Mă duc să-l anunţ că nu eşti dispusă să-l vezi.

– O, nu, nu... Iese scandal... Merg, merg cu tine...

Şi părăsiră dormitorul.

Apariţia Oanei în încăperea de la intrarea în clădire

îmbujoră pe Iliaş.

– Bună, Oana, îi strânse el mâna bucuros, repezindu-se să o sărute.

– Uşurel, uşurel, „dom' general", îl împinse ea râzând, ne văd „soldaţii"!

– Hm, ironică şi afurisită ca totdeauna! Unde ne putem ciripi câteva vorbe de amor?

– Păi... înăuntru e interzis,... afară mi-e frică...

– Las' că are băiatul grijă de tine!

Ieşiră. Liniştea părculeţului din dreapta clădirii îi ademeni. Ocupară o bancă sub mărul cu veşmânt ruginiu. Câteva clipe rămaseră tăcuţi, cercetându-se cu priviri ascuţite, încărcate parcă de reproşuri.

– Şi cum îi la armată? întrebă ea.

– Cum să fie?! Ca la femei: nimereşti ţinta - e bine, n-o nimereşti, faci târâşuri! o lămuri el cuprinzând-o pe după umeri, ţuguindu-şi buzele...

Însă Oana observă pe Melinte apropiindu-se pe alee şi se eschivă, se retrase îndepărtându-i braţul, îngrijorându-se. Iliaş crezu că-i un capriciu, dar...

– Iartă-mă, dragă, c-am întârziat... E ziua de naştere a unui coleg şi am ciocnit un păhărel... Mergem? îl lăsă Doru perplex.

– Eu propun să-ţi feliciţi colegul în continuare, încercă ea să-l expedieze.

– Îmhî!... Soldăţelul... Probabil vreun verişor... Mă bucur! Şi se grăbi să se recomande:

– Doru, prietenul Oanei.

– Ilie, prietenul Oanei, zise ostaşul aţâţat de curiozitate, vrând să se convingă de bănuielile încolţite în minte.

– Poftim?! se holbă studentul; apoi: Ha, ha, ha!... Măi neinstruitule!... Nici n-ai învăţat să faci bine stânga-mprejur şi gata... ţop! cu puşca la fustă de studentă! îl luă în zeflemea, înghesuindu-se pe bancă între el şi Oana.

Umilirea înfierbântă numaidecât pe Iliaş. Impulsul nervilor îi împinse iute, cu putere pumnul drept în ficatul lui Melinte.

– Auu! se ghemui acesta de durere, prăbuşindu-se pe ciment sub o altă lovitură primită în ceafă.

– Iliaş!... Iliaş, te rog!... sări Oana speriată, să-i potolească pornirea sălbatică.

– Numai din cauza ta, aiurito! o fixă el aprins. Vrei să ţii doi pepeni într-o mână?! Poftim! şi pleosc-pleosc două palme peste obraji.

5.

Incidentul aproape că scosese pe Iliaş din inima Oanei. „Nici dacă se târăşte-n genunchi nu-l iert!", se ambiţiona ea când îi apărea în imaginaţie scena de sub mărul din părculeţ.

Bucuros că scăpase de un rival, convins că în grădina dragostei toate potecile rămăseseră pentru paşii lui, gândind că în asemenea situaţii femeile, în setea lor de răzbunare, devin vulnerabile, în fiecare zi Melinte îşi copleşea prietena ba cu buchete de flori, ba cu mici atenţii, ba cu vicleana-i curtenire...Trecuse de-abia o săptămână şi simţea că trebuie să caute un pat pentru fericire!

Sâmbătă seara. Pe cer înfloreau stelele. Pe pământ se zvonea brumă. La restaurantul din apropierea complexului studenţesc, Oana şi Doru tocmai ocupaseră o masă mai retrasă, în colţul învăluit de o lumină semiobscură. Aşteptau să fie serviţi privindu-se tăcuţi, cu semne de zâmbet.

– Comanda dumneavoastră... apăru chelnerul, lăsând fiecăruia în faţă câte un pahar cu coniac.

– Ciocnim pentru ochi frumoşi? întrebă Melinte măgulitor.

– Eu n-am băut niciodată aşa ceva... Am auzit că e foarte

tare... Mi-e teamă să nu mă ameţească... se eschivă studenta.

– Fii liniştită... E ca limonada, o încurajă prietenul. Noroc!

– Sănătate şi fericire.

Oana sorbi câteva înghiţituri; Doru - jumătate din conţinut.

– Dulce-dulce, dar cam face gura pungă! îşi spuse ea părerea râzând. Gata, mi-ajunge.

– Vai, mă dezamăgeşti. Din câte ştiu eu, între femeie şi bărbat s-a pus demult semnul egal. Aşa că... nu transforma izbânda într-o vorbă goală. Hai, sus paharul!

– Hm, tu vrei să-ncurc circulaţia sau să mă duci în cârcă?!

– Te-aş purta pe braţe şi în jurul pământului! Însă cu poşirca asta..., slabă speranţă! Noroc! şi turnă pe gât restul băuturii.

Mai îndemnată, mai sclifosindu-se, mai închizând ochii, Oana se pomeni cu paharul gol.

– Bravo! Repet comanda?

– O, nu, nu... Mergem.

Melinte achită nota de plată; apoi se ridicară de pe scaune şi părăsiră localul. Răcoarea de afară le şterse numaidecât frunţile.

– Brr! Mi s-a făcut pielea ca de găină! se zgribuli ea.

– Să-ţi dau haina, zise el, descheindu-şi repede nasturii.

– Nu, nu e nevoie, îl opri Oana. Mai bine să ne grăbim.

Traversară strada. Mergeau ţinându-se de mână, ştrengăreşte, dezmierdaţi de lună. După câteva minute ajunseră la clubul studenţesc. Intrară.

Înăuntru domnea exaltarea tinerească: asaltate de degetele dibace ale flăcăilor din formaţia de pe scenă, strunele chitarelor se zbăteau sălbatice, aruncând prin toate ungherele impulsuri de muzică rock; pe ringul de dans, aţâţate şi de diabolicul joc de lumini multicolore, perechile cu sângele mai iute aproape că n-atingeau podeaua, se

mişcau de parcă aveau jar la tălpi; din loc în loc, pe margine, strânşi grupuri-grupuri, studente şi studenţi se veseleau ba spunând bancuri, ba făcând haz unii de alţii, ba hârjonindu-se...

– Phu, ce vacarm! se miră fata înaintând pe lângă perete.

–Balamuc organizat! zise Melinte urmând-o îndeaproape.

– Bună seara, salutară colegii de la primul rond de zâmbete.

– O, să trăieşti, nababule! Sărut mâna, păpuşico! se grăbi cu prefăcută politeţe un prieten şugubăţ, cu ochi ageri, cam ţigănos.

– Spală-ţi, mă, buzele că-i infectezi pielea! îl împinse alt amic, stârnind hohote de râs.

– Al dracului cioban, te-a tamponat civilizaţia! Ai fugit de la stâna lui tac-tu şi ai venit s-o faci pe emancipatul în capitală! Mă jujeu de la dulău!... Crezi că aici e ca la Maria lui Ghio, să-i săruţi mâna după ce-ţi umple casa de copii!

– Ha, ha, ha! Păi la Maria nu merge cu linguşeala, mă, te crede fraier! Musai s-o săruţi pe gură, ca să te primească şi altădată!

– Aşa fete mai zic şi eu! interveni Doru.

– Bravo, bravo, ţine-i parte, vedea-te-aş însurat cu brăileanca asta care mă bagă în boală şi oftica-te-aş când ţi-oi pupa-o la cununie!

– Numai dacă te pofteşte, îl răsuci în loc o studentă.

– Ce?! Hă! Îi urmăresc pas cu pas; nepoftit mă duc!

– Mai bine invită la dans una cu care să...

– Da' chiar, facem dublu-mixt?

– Că doar n-am venit aici ca să clocim ouă! acceptă ea râzând.

Grupul se risipi printre dansatori. Chitarele dăduseră drept la cuvânt pianului. Acum plutea peste toate inimile romantismul lui Chopin. Îmbrăţişate, perechile se legănau

uşor, şoptind parcă versuri.

– Nu ştiu ce am..., îmi vâjâie capul..., simt o moleşeală... Cred că am exagerat cu băutura aceea... se plânse Oana.

– Poate şi din cauza căldurii, aglomeraţiei... Să ne retragem, să ieşim puţin la aer... N-ar fi rău dacă ai sta puţin lungită... se arătă Melinte grijuliu.

– Unde?! Până la dormitor...!

– Dacă vrei..., am un prieten care locuieşte în blocul de peste drum, împinse el vicleşugul mai departe.

Oana pricepu jocul. Îl privea cu ochii pleoştiţi, zâmbind prosteşte. Nu se-ndura să-l refuze; Doru reprezenta pentru ea fericirea întruchipată, postul de noră în casă de director, omul care ştia să iubească, omul care merita să fie iubit, care merita totul. Tăcea şi se lăsa sub pavăza braţului lui, împinsă ocrotitor spre ieşire...

Însă în apropierea uşii...

– Bine te-am găsit, domnule Melinte! îl prinse de mânecă o tânără voinică, şatenă, drăguţă. Am impresia că ne cunoaştem! îl ironiză ea.

– Şi?! se întoarse el brusc, iritat.

– Cum „şi”?! Nu-ţi mai plac?!

– Te rog...

– Îmhî, pe tine te fascinează numai aventurile la mare! Ştii c-am rămas însărcinată? Ce facem cu copilul?

6.

Era trecut de miezul nopţii. În dormitor domneau liniştea şi întunericul. Oana stătea cu fruntea în pernă, lăcrimând, înghiţind noduri amare; lovitura pe care o primise nu lăsa somnul să se apropie de ea, îi frământa gândurile...”Tâmpita de mine!... În ce bucluc, în ce ruşine era să intru!... Ajungeam de poveste în tot satul!... Hm,

escrocul!... M-a îndulcit cu promisiuni, cu atenţii, cu băutură... Numai şi numai ca să mă păcălească, să mă seducă!... Ce viclean!... Iar eu, proasta!, i-am crezut toate minciunile, m-am comportat ca o naivă, m-am bucurat ca un copil lângă punga cu bomboane!... Of!, of!, of!... A avut dreptate cine a spus că viaţa nu iartă... Asta-i pedeapsa pentru nedreptatea pe care i-am făcut-o lui Iliaş... El poate s-a rugat de comandant zile-ntregi ca să obţină o permisie de câteva ore, să vină să mă vadă... Şi ce-a văzut?!... O aiurită care se credea şmecheră, care înlocuise dragostea lui cinstită cu una a unui şarlatan! Uf! Trebuie să-mi pun mintea la treabă, să repar greşeala, să recâştig pe omul care mă iubea cu adevărat, care poate suferă din cauza mea..."

Când săltă capul, mirifica lumină a zilei îi umplu ochii. Nici măcar nu reuşise să aţipească! Privea spre fereastră pierdută, parcă nevenindu-i să creadă că o mângâiau razele soarelui.

– Oana, tu nu mergi la masă? o întrebă o colegă.

– Nu, nu merg... se dezmetici ea; nu mă simt prea bine... O să-mi fac un ceai sau o cafea...

Rămasă singură în cameră, renunţă să-şi mai prepare ceva; n-avea chef să coboare din pat. Se întoarse cu faţa în sus, îşi băgă palmele sub ceafă şi se lăsă iar pe izlazul gândurilor.

Încet-încet , albul imaculat al plafonului devenea ecranul imaginaţiei sale. Încerca să proiecteze numai scene din prietenia cu Iliaş, în special pe cele conflictuale, să înţeleagă mai bine temperamentul lui, să-i descopere slăbiciunile, să găsească ieşirea din încurcătură...

Pe la ora zece aruncă pătura de o parte şi sări drept în papuci, înseninată. Merse repede la chiuvetă şi se îmbujoră cu apă rece. Apoi îşi făcu patul, se îmbrăcă, scoase un plic din sertarul noptierei, se aşeză la masă şi, după ce îşi aprinse o ţigară, se aplecă asupra coalei de

hârtie, începu să scrie:

„Dragă Iliaş,

Comportarea ta mi-a rănit inima, m-a înjosit, mă face să mă simt vinovată. Orice închipuire defăimătoare este neîntemeiată, eu n-am greşit cu nimic faţă de tine. Degeaba ai recurs atunci la violenţă, între mine şi tipul respectiv (care este student în anul patru, căsătorit cu o prietenă de a mea) neexistând nici o intimitate. A vrut doar să glumească, să vadă dacă eşti gelos, iar tu... ai şi sărit la bătaie! Te rog foarte mult să fii mai calm, mai manierat, mai înţelegător... Şi nu te mai teme pentru mine, nu mă las răpită de nimeni, ai încredere. Eu am fost, sunt şi voi fi totdeauna a ta, ţi-e clar? N-are rost să fii supărat sau să-ţi îmbâcseşti imaginaţia cu cine ştie ce închipuiri nedemne de dragostea noastră. Te iubesc mult, mult de tot, zăbăucule! Pa!

Aştept răspuns!

Cu drag,

Oana.”

Reciti plăsmuirea: „Hm, am ticluit-o ca la carte! Dacă reuşesc înseamnă că şi minciuna e bună la ceva. Ba chiar necesară! Doamne-ajută!”, îşi zise satisfăcută.

Puse scrisoarea la poştă şi se lăsă în braţele aşteptării, curioasă, optimistă.

Însă timpul trecea semănând griji, strângeri de inimă, oftaturi... Dumnezeu nu dădea nici un semn că va întinde mâna minciunii!

Simţea că se înăbuşă. Cum să îmblânzească pe bosumflat?

Moş Crăciun, printre frumoasele daruri, strecură şi o idee. Bucuroasă, Oana mai puse poştaşii pe drumuri cu încă un plic, propunându-i lui Iliaş să petreacă Revelionul împreună.

Acelaşi rezultat: nici un semn, nici un răspuns. „Of, of,

of!, ăsta mă fierbe în oala Iadului! Afurisitul!...Dar tot îi vin eu de hac, îi arăt eu ce-nseamnă femeia!"

Şi în prima duminică a lunii martie promisiunea zorilor îi ambiţionă paşii spre Gara de Nord, o îndemnă să urce în trenul de Constanţa. După câteva minute de aşteptare, auzi un şuierat scurt şi distanţa spre mare începu să se micşoreze. Ajunse la destinaţie când soarele bătea între tâmplă şi creştet. Era pentru prima oară în oraş. Ca să nu se complice, găsi de cuviinţă să apeleze la un taxi. Taxi care o duse până în faţa unităţii militare. Unitate la poarta căreia dădu cu ochii de...Iliaş!

– Ce-i cu tine aici?! rămase el surprins.

– Ce să fie?!... Am venit să-mi dai un mărţişor... sau poate un cadou...

Soldatul bufni în râs. Studenta prinse curaj...

– ... iar eu să te răsplătesc cu câteva palme, răule! De ce nu mi-ai răspuns la scrisori?

– N-am găsit plicuri.

– Aiurea! Şi de Revelion?... N-ai avut bani, sărăcuţul de tine!

– Ba am avut, dar dom' căpitan a zis că... „mai întâi datoria, şi după aia Măria!".

– Să moară mincinosul?

– Du-te şi întreabă pe dom' căpitan, ocoli el răspunsul.

– Uf! se-nciudă ea, trăgându-l de căciulă. Mai bine du-te şi roagă-l să te-nvoiască, să ne plimbăm puţin; avem ceva de discutat...

Ieşiră în oraş, braţ la braţ: Oana se bucura ca un copil, aproape că tremura de fericire; Iliaş, tachinând-o din când în când, călca ţanţoş, să stârnească invidia camarazilor cu care se întâlnea. Merseră pe câteva străzi, apoi coborâră la mare, lăsându-se furaţi de clipocitul romantic al valurilor, semănând urme pe nisipul pustiu. Când ajunseră în dreptul unei geamandure se opriră, se afundară cu privirea în

orizontul albastru...

– Auzi, tu crezi în dragostea pământului cu marea? întrebă Oana visătoare.

– Păi... dacă nu s-ar iubi, nu s-ar îmbrăţişa toată ziua...

– Dar în dragostea noastră?

– Aici e mai complicat: la părerea mea, mai trebuie o părere.

– Da?! prinse ea momentul de a ataca frontal, de a spulbera bănuielile. Vedem noi acum cum stăm cu „părerea”... Uite, marea ne este martorul cel mai cinstit... Hai, ia poziţia de drepţi şi răspunde la întrebare:

– Ce întrebare?! se holbă el nedumerit, soldăţeşte totuşi.

– Ascultă: cetăţene Zglobiu Ilie, de bună voie şi nesilit de nimeni, iei în căsătorie pe cetăţeana Călin Oana?

– Ce-ţi veni, fato?! Te-a îmbătat briza mării?!...

– Răspunde, cetăţene!

– Păi... dacă a bătut ceasul să mă leg la cap..., DA!

– Acum întreabă tu.

– Drepţi! dădu el milităria jos din pod, bărbătos. Atenţie la mine: cetăţeană Călin Oana, de bună voie şi nesilită de nimeni, iei în căsătorie pe cetăţeanul Zglobiu Ilie?

– „Păi... dacă a bătut ceasul să mă leg la cap..., DA!”, îl imită ea râzând, aruncându-i-se de gât.

Un fir de vânt îi dezmierda cu primăvară, le veşnicea sărutul.

PARTEA A DOUA

CAPITOLUL 5

1.

Deşi trecuseră aproape cinci ani de când dezbrăcase hainele de detenţiune, pe Dan Cordan îl preocupau tot afacerile cu porci. Şeful postului de miliţie încercase de câteva ori să-i schimbe ocupaţia, dar de fiecare dată se poticnise, porcarul punându-i pe masă contractele încheiate cu primăria, apărându-se:

– Eu sunt crescător de animale, tovarăşe plutonier, am acte!

Şi toată lumea îl ştia crescător de animale cu acte în regulă! Numai că înscrisurile din documente - pe care le respecta cu sfinţenie - nu reprezentau nici măcar a treia parte din efectivul de râmători stăpânit. Dar nici primarul nu se deranja să-l controleze. Atâta vreme cât îl ajuta să-şi îndeplinească obligaţiile faţă de fondul de stat şi nu avea nici o reclamaţie că a păgubit pe cineva, pentru ce să se amestece în afacerile lui? Ca să-şi taie singur craca de sub picioare? „Cu cine mai fac eu planul la carne? Cu tine?! Cu secretara?! Dacă ţi se pare ceva suspect, n-ai decât să cercetezi! Dar fără mine, e clar?”, lămurea el pe perceptor când acesta încerca să-şi arate vigilenţa.

Cordan însă nu se temea de controale. Avea turma împărţită în grupe mici, risipite atât prin Insula Calia cât şi prin Insula Popa, strategie care îi crea posibilitatea să recunoască numai un anumit număr de porci, care îl scotea din orice încurcătură.

Negustoria îi mergea bine, banii îi umpleau buzunarele în fiecare zi de târg. În ultimii doi ani dărâmase casa părintească şi construise alta nouă, solidă, frumoasă, îşi cumpărase o maşină „Dacia 1100", înlocuise gardul de nuiele de la uliţă cu altul de cărămidă şi fier aşa cum văzuse în oraş, împânzise curtea cu trotuare... Părinţii, care la început îşi făceau cruce când îi ascultau planurile, acum se bucurau că erau consideraţi printre cei mai înstăriţi din sat, că feciorul devenise gospodar, că multe fete încercau să-l ademenească... Însă Dănuţ nici nu se gândea la însurătoare. Îi plăcea să fie liber, să nu aibă obligaţii. Iar de femei nu ducea lipsă. Avea grijă prietenul Rică Sticlescu, care ajunsese în conducerea cultului penticostal şi căruia unele enoriaşe îi făceau plăcerile. În casa lui din cartierul Radu Negru încingeau chefuri şi se tăvăleau în aşternuturi de rămânea cu gura căscată până şi Dumnezeu!

Sâmbătă de sfârşit de mai; după-amiază cu parfum de flori. Cordan tocmai venise din Calia, deshămă calul de la cotigă. Câteva bătăi în poartă îi încordară atenţia.

– Da, intră! zise oprindu-se din treabă.

– Să trăieşti, Dănuţ! îl salută Sticlescu vesel, apropiindu-se pe trotuar, strângându-i mâna.

– Noroc, noroc. Mă bucur că Dumnezeu te mai trimite din când în când şi pe la ţară.

– Ai băut ceva? trecu el direct la problemă.

– Nu. De ce? Mergem la Brăila?

– Îmhî. Am în vizită două „credincioase" de la Buzău. Nemaipomenite! Băutură am cumpărat eu...Tu ai vreun

purcel?

– Am.

– Bravo! Îl tăiem la mine şi-l pârlim cu lampa de benzină. Acum dă fuga la şifonier, grăbeşte-te că ne prinde seara pe-aici.

Lui Cordan nu-i displăcu vestea. Cu gând să nu întârzie, intră în casă, zăbovi câteva minute şi reveni îmbrăcat ca un ginerică. Apoi scoase maşina din garaj şi o trase lângă şopron.

– Vino cu mine! îşi îndemnă Cordan prietenul, conducându-l într-o magazie. Ajută-mă să-i duc afară, îi zise arătându-i o ladă cu purcei.

– Da' ce faci cu atâţia?! se miră pocăitul.

– Cum „ce faci?!" Unul îl dăm prin usturoi, iar pe ceilalţi îi vând mâine în târg.

– Aha: până la ziuă - femei; de la ziuă - bani!

– Afacerile, amice, afacerile... Hai, pune mâna!

Apucară lada de şipcile laterale şi o băgară în portbagaj.

– Tată, deschide poarta! strigă Dan pornind motorul, făcându-i semn lui Sticlescu să urce.

– Îndată, îndată... se grăbi bătrânul fără să-l sâcâie cu întrebări.

Sub impulsurile acceleraţiei maşina părăsi curtea, o luă pe drumul pietruit ce ducea la moară. Când să iasă la şoseaua de asfalt, un convoi de tractoare cu remorci îi domoli elanul, o opri pentru prioritate.

– Uite tipa care mi-a scăpat acum zece ani! observă Cordan pe Nuţa apropiindu-se pe trotuarul din dreapta, braţ la braţ cu Nicu Stelian.

– Oho!... i se aprinse lui Rică privirea. Excelentă madama! Aşa exemplar mai rar! Mamă-mamă!... Phu!...

– Ha, ha, ha! Păcătuieşti, mă, păcătuieşti...

– Hă, asta şi pe Dumnezeu duce în ispită! Eu n-aş fi

renunţat la ea nici mort!

– Aşa gândeam şi eu când am ieşit din puşcărie, mai mult ca să mă răzbun pe bărbatu-său, dar m-am potolit repede, nu mai avea rost... Acum are trei copii, are o situaţie materială destul de bună, e femeie liniştită, gospodină... Nu cred că ar exista vreun motiv care să o împingă pe alt drum...

– Eşti naiv, mă! Femeia tot femeie rămâne!

– Dacă te crezi aşa isteţ, ademeneşte-o tu!

– Ce dai la afacerea asta?

– Cel mai mare porc din turmă.

2.

Ceasul îşi lovea clopoţeii în grilajul orei cinci. Nuţa aprinse veioza, apoi coborî din pat şi umplu dormitorul cu lumina neonului din plafon.

– Aââha! se trezi Nicu buimac, căscând, întinzându-se. Iar s-a făcut ziuă!... Of, of, of!... Cine o fi inventat păcătoasa asta de muncă?!

– Eva, răspunse nevasta râzând.

– Da, da..., tot femeie şi aia!... Ehei..., dacă se mulţumea cu ce avea..., nu mă mai sculam eu acum cu noaptea-n cap!

– Dar şi lui Adam i-au sticlit ochii!

– I-au sticlit, dar nu la mere!

– Uf, numai la prostii ţi-e gândul! îl lovi ea cu un ghem de lână, ieşind repede afară din cameră.

Bărbatul îşi mai trosni o dată încheieturile, apoi sări drept în papuci şi o luă milităreşte spre fântâna din bătătură. Aerul dimineţii de mai îi umfla plămânii, îi înălţa umerii, îl fortifica. Ajuns lângă ghizd, scoase o găleată cu apă şi se răcori până-n brâu.

Grăbit de trecerea timpului, dar cu chef de hârjoană, la întoarcerea în casă, profită de grija Nuţei de a-i aduce prosopul şi o surprinse prinzându-i obrajii între palmele ude, înviorătoare.

– Of, neastâmpăratule! se retrase ea ştergându-se cu mânecile capotului.

– Ha, ha, ha, unde mai găseşti tu un bărbat care să te spele pe năsuc?! râse el uitându-se la ceas. Aoleu, scap bacul! se îngrijoră, îmbrăcându-se iute cu costumul de brigadier. Ai pregătit ceva de mâncare?

– Da.

După ce îmbucă de câteva ori din micul dejun, Nicu îşi luă servieta şi, condus de nevastă până la poartă, ieşi în uliţă, întinse pasul spre Dunăre.

Rămasă singură, Nuţa se îndemnă la treburile gospodăreşti: aruncă mai întâi un pumn de grâu orătăniilor ca să le adune într-un loc, să nu se mai împiedice de ele prin ogradă; cu un ciur de porumb potoli guiţatul porcului; dintr-un sac scoase câteva mâini de iarbă şi înverzi ieslea mieilor; Joianei îi puse în faţă un coş plin cu lucernă şi sub uger găleata pentru muls.

– Mamă, mi-e foame! apăru pe trotuar Vasile, băiatul cel mare, elev în clasa a treia.

– Şi mie! îl urmă somnoros Marian, al doilea copil, şcolar cu abecedarul la bază.

– Eu vreau lapte!... Mie să-mi dai lăptic! striga străduindu-se să treacă pragul Adriana, răsfăţata familiei, mlădiţă cu patru primăveri în păru-i blond cârlionţat.

– Of, of, of!... Nici nu aţi făcut bine ochi şi... Haideţi, veniţi încoace!... îi chemă femeia zâmbind, strângând în palma dreaptă ultima ţâţă nerecoltată.

Copiii se apropiară grăbiţi, pofticioşi, certându-se să obţină întâietate.

– Oho, oho!... Linişte, linişte că pun mâna pe băţ! îi

atenţionă mamă-sa, făcându-le semn să se aşeze unul lângă altul, să aştepte cuminţi. Apoi umplu cana şi o înmână băiatului cel mare, zicând:

– Jumătate tu, jumătate Marian. Nu lăcomi că laptele este crud, te deranjezi la stomac.

Vasile însă îi dădu lui Marian cana goală!

– Mamă, nehalitul nu mi-a lăsat nimic!... se plânse fratele nemulţumit.

– Şi are mustaţă, mamă! observă fetiţa. Să-l şteargă Joiana cu coada la gură.

– Ba pe tine.

– Ba nu, că eu mă şterg cu mâneca de la rochiţă.

Gospodina îi privea cu drăgălăşenie; totdeauna se bucura de micile lor năzbâtii, îi simţea în inimă crescând, înflorind...

Când isprăvi cu mulsul, luă găleata şi intră în bucătărie, unde strecură laptele într-un vas de lut, îl acoperi cu o pânză şi îl lăsă ca să se prindă, să se aleagă smântâna.

– Mămico, mie mi-e poftă şi de un ouşor, se dezmierdă Adriana.

– Şi mie! Şi mie! se ridicară cu pretenţie şi şcolarii.

Femeia aprinse aragazul, puse nişte ulei într-o tigaie şi mulţumi pe toţi cu ouă ochiuri.

Mulţumire pe care nu le-o mai putu oferi însă când veni ora de mers la şcoală. Împreună cu Adriana, fără să ţină seamă de îmbufnarea băieţilor, îi conduse aranjându-le ţinuta până pe podeţul din faţa porţii.

– Să fiţi atenţi la ce spune învăţătoarea şi să luaţi note bune, aţi înţeles? le aminti mamă-sa înainte de despărţire.

– Numai de zece dacă vreţi bomboane de la tătuţu, completă mezina strâmbându-se la ei.

Nuţa mai zăbovi în uliţă până Vasile şi Marian trecură de prima răspântie, apoi se retrase în curte şi continuă cu treburile casnice.

Călca rufe când câinele se smuci pentru prima dată în lanţ. Nu-i dădu importanţă, crezu că-i pricină cu vreo pisică. Însă lătratul insistent o determină să pună fierul pe suportul de sârmă şi să iasă afară. La colţul casei, paşii i se opriră brusc, ochii i se bulbucară pe făptura măcinată de posturi a babei Fila, pocăita satului, o bătrână înrăită în credinţa sa, care înainta încet-încet, pe trotuarul acoperit de umbroasa boltă a viţei de vie. Aproape că nu mai respira, inima parcă-i încetase, nu era în stare să scoată nici un cuvânt, înghiţea noduri-noduri, aştepta...

– Bună ziua, zise femeia când ajunse lângă ea.

– Bună ziua, îngăimă Nuţa cu sfială.

– Ei, da' ce mă priveşti aşa...?! sesiză baba reţinerea. Ori nu mă cunoşti?

– Ba da...

– Aha!... zâmbi ea bănuitoare, nu-ţi vine să crezi că ţi-a trecut pragul o pocăită!... Sau te temi de mine?!

Tânăra înota în aceeaşi fâstâceală, bătrâna continuă...

– Fii pe pace, maică, fii pe pace... Ce vorbeşte lumea despre pocăiţi e doar închipuire, bârfă... Pe noi ne poate înţelege numai cine urmează cuvântul biblic şi ne poate judeca numai Domnul nostru Iisus Hristos. Noi nu facem rău la nimeni, ci slujim cu trupul şi cu sufletul Celui care a fost răstignit pentru propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu, pătimim pentru slăvirea Lui, ne rugăm să ne ierte păcatele, să ne primească în Turma Sfântă, să nu fim nişte oi rătăcite. Ehei, lumea asta desfrânată va pricepe rostul credinţei şi se va căi abia când se va vedea azvârlită în flăcările Iadului... Da, da, dar atunci va fi prea târziu... Tu pari fată liniştită şi cumsecade şi m-aş bucura să te aflu cu cugetul şi cu fapta în slujba Celui de Sus... Putem sta puţin de vorbă?

– Da..., poftim înăuntru... îngădui Nuţa, conducând-o îngândurată, imaginându-şi o mulţime de oameni despuiaţi

ţopăind şi urlând disperaţi pe o imensă câmpie de jar.

Intrară în sufragerie şi se aşezară pe canapeaua-recamier, cam la un metru distanţă una de alta...

– Of, of, of!... de la o vreme mă cam supără păcătoasele astea de şale... se plânse bătrâna căutând o poziţie cât mai comodă.

– Mergi la doctor, îndrăzni tânăra femeie.

– Aş, ce să-mi facă doctorul?! El se pricepe să dea hârtii şi sfaturi. Puterea e tot la Dumnezeu! Numai prin rugăciuni se poate obţine milostenie, sănătate... Se pare că tu ai ascultare la Atotputernicul...

– Eu?!

– Da, maică, da. Crezi că băteam eu drumul degeaba până aici?! Mi te-ai arătat în vis mângâiată pe creştet de Lumina Sfântă. Şi asemenea semn înseamnă trecere la Cer. Da, da, tu poţi ajuta multă lume suferindă... Am venit să te rog a fi bună cu un frate aflat la grea cumpănă... L-au adus acasă de la spital, fără promisiuni... Aproape o săptămână ne-am rugat şi noi pentru el. Dar n-am reuşit să înduplecăm pe Dumnezeu... Probabil că am păcătuit cu ceva sau poate că ascultă numai cuvântul celor aleşi... Dacă visul m-a trimis la tine, se pare că mai sunt şanse... Încearcă...

– Hm!... zău că nu ştiu ce să zic... Nu cred că pot fi în stare de minuni...Şi chiar de-aş fi, încă nu-mi dau seama în ce constă, cum ar trebui valorificată aşa putere... bâigui Nuţa.

– Prin rugăciuni, maică, prin rugăciuni... Mergi la patul bolnavului şi îngenunchezi pentru el...

– Îmhî... Şi unde se află...?

– La Brăila, dar nu-ţi face probleme, îţi plătesc eu biletul...

– O, nu, nu, am întrebat doar aşa...

– Mă rog, mă rog... Cum te lasă inima, maică; Dumnezeu

e Sus şi vede... E vorba de viaţa unui om... Mi-am pus foarte mari speranţe când am purces încoace...

– Te rog să mă crezi, nu sunt în stare să-ţi dau nici un răspuns, nu pot să-ţi promit nimic... Să mă mai gândesc...

– Gândeşte-te, maică, gândeşte-te... Oricum, eu te aştept mâine dimineaţă la autobuzul de opt... Am încredere în tine, nu mă dezamăgi.

3.

Cocoşii trâmbiţau pe puntea nopţii şi Nuţa era tot trează. Stătea lungită pe partea stângă, cu palma sub tâmplă, cu pleoapele coborâte. Baba Fila o pusese pe gânduri, nu putea să adoarmă. În permanenţă îi zgâriau auzul, creierul vorbele ei..."Se pare că tu ai ascultare la Atotputernicul... Mi te-ai arătat în vis mângâiată de Lumina Sfântă... Da, da, tu poţi ajuta multă lume suferindă... Încearcă!... E vorba de viaţa unui om... Am încredere în tine, nu mă dezamăgi... Te aştept mâine dimineaţă la autobuzul de opt..." Ce să facă? „Să-i spun lui Nicu?... se cufundă ea în meditaţie. Nu, nu, el n-o să accepte... Atunci?... Cel mai simplu ar fi să-mi văd de treburile mele, să nu mă duc... Dar dacă omul moare?!... O să-l am pe conştiinţă... Baba Fila o să mă arate cu degetul că n-am fost în stare să spun o rugăciune la căpătâiul unui bolnav... Of, of, of, ce încurcătură!...Să mă mai gândesc, poate găsesc vreo ieşire..." Ideea îi veni când Nicu se pregătea să plece la lucru:

– Auzi, ce-ai zice dacă aş da o fugă până la Brăila? Aş mai cumpăra câte ceva pentru noi, pentru copii... Poate şi nişte salam, nişte măsline, nişte caşcaval...

– Du-te, măi femeie, du-te, îngădui bărbatul sărutând-o pe frunte.

Bucuroasă că-i reuşise trucul, nevasta îmbrăcă pe Adriana, pregăti pentru şcoală pe Vasile şi pe Marian şi, după ce le puse în mână câte un sandviş, îi duse la soacră-sa, promiţându-le bomboane dacă vor fi cuminţi.

Întoarsă acasă, deschise numaidecât şifonierul. Alese o rochie subţire, cu flori de câmp presărate în lan de spice, cu mânecile scurte şi decolteul larg. Aruncă de pe ea îmbrăcămintea de bătătură şi se găti în faţa oglinzii. O prindea bine, parcă avea zvâcneli pe şolduri şi miros de levănţică pe sâni. Asortă eleganţa trupului dând drumul părului pe umeri, pieptănându-l cu cărare pe mijlocul capului, ca în seara când a prezentat-o Nicu părinţilor. Acum se vedea mai zveltă, mai frumoasă, mai seducătoare... ”Ehei, dacă trăia tata..., nu mai mulgeam eu vaca în ziua de astăzi!”, oftă întrerupându-şi contemplarea, privind ceasul...

– Vai, e opt fără douăzeci! se îngrijoră luând repede poşeta şi sacoşele de pe masă, încuind uşile, grăbindu-se să nu scape maşina.

Ajunse în staţie tocmai când şoferul se pregătea să dea bice cailor motorului. Urcă. Scaunele din autobuz erau aproape jumătate neocupate. Deşi ochii înfloriţi ai babei Fila îi crea senzaţia că o chema pe locul păstrat parcă pentru ea, înaintă pe culoar, se aşeză pe celălalt rând, mai în spate, la fereastră, să nu atragă atenţia celor din jur, să evite bănuielile, bârfa...

Peste câteva minute roţile înghiţeau pofticioase fâşia de asfalt. Călătoria i se părea Nuţei un ceremonial într-o caleaşcă de basm. Mănoasele holde din luncă îi apăreau ca nişte lanuri de oameni cu feţele strălucind de fericire, care o aclamau pentru atotputernicia sa, care credeau că de rugăciunile ei depindea binele tuturor. Simţea că îi creşteau aripi, că se înălţa la cer, că vorbea cu Dumnezeu...

Oprirea bruscă a maşinii însă îi întrerupse audienţa, o

dezmetici. Era în staţia din cartierul Radu Negru. Văzând-o pe baba Fila coborând, se ridică repede de pe scaun şi o urmă.

– Credeam că n-o să mai vii, îndrăzni bătrâna când rămaseră amândouă.

– Mai bine să mergem, că timpul trece şi trebuie să fac şi o mulţime de cumpărături, se arătă Nuţa grăbită, preocupată mai mult de problemele personale decât de...

– Fii liniştită, maică, fii liniştită, fraţii şi surorile mele te vor ajuta în toate, încercă pocăita să o tempereze.

Traversară şoseaua şi intrară în cartier pe o străduţă pietruită, cu hârtoape. La prima răscruce făcură la dreapta peste un podeţ şi o luară pe un trotuar zdrelit, acoperit de o umbră deasă, răcoroasă. Îşi scâlciară încălţămintea cale de vreo două sute de metri, apoi se opriră în faţa unei porţi de fier montată în pervazul unui gard înalt, de cărămidă roşie. Bătrâna apăsă pe butonul soneriei şi se retrase un pas înapoi, convinsă parcă de efectul gestului făcut. După câteva minute de aşteptare, o cheie se răsuci în broască şi în prag apăru o femeie în negru, mărunţică de statură, cu obrajii supţi, cu o privire blajină, mângâietoare.

– Bine te-am găsit, soră Marie, zise baba Fila.

– Dumnezeu să fie cu voi... Poftiţi, poftiţi înăuntru...

Intrară pe sub o boltă de trandafiri înfloriţi. Explozia de petale sângerii, dulcele parfum care se grăbea să-şi găsească loc în toate ungherele sufletului, fructele ce despleteau crengile pomilor din micuţa şi îngrijita livadă din stânga aleei, sălciile plângătoare şi gardul viu din preajma cişmelei, tufele de lămâiţă înconjurate cu dragoste de rondouri cu motive florale seducătoare impresionară plăcut pe Nuţa. Ar fi vrut să mai zăbovească puţin cu ochii pe frumosul peisaj al curţii, însă pocăitele deschiseră uşa de la intrarea în imobil şi o sâcâiau cu gesturi evlavioase de întâietate.

După ce trecu printr-un antreu spaţios în mijlocul căruia patru fotolii pluşate încadrau o măsuţă de pe care parcă ţâşnea o vază cu garoafe zâmbitoare, fu condusă câţiva metri pe un hol cu pereţii acoperiţi de picturi reprezentând închipuiri de peisaje şi scene biblice, apoi într-o cameră largă – prin ferestrele căreia pătrundea o lumină aprinsă ce se răsfrângea în lacul sticlos al mobilierului sculptat – unde văzu pe Rică Sticlescu zăcând în aşternuturi imaculate. Poziţia lui de Iisus răstignit o făcu pe femeie să înghită numaidecât un nod de spaimă, să se cutremure. „Dar e aproape mort!", constată compătimitoare, îndoindu-se de vreo putere miraculoasă a rugăciunilor.

În noaptea petrecerii cu Dan Cordan şi cu enoriaşele de la Buzău, Sticlescu mâncase lacom friptură de purcel şi se intoxicase. Simţindu-se în pericol, nu-şi mai îngăduise să aştepte ajutorul divin, ci alergase la policlinică, se internase în spital. După câteva zile de tratament intensiv, simptomele bolii dispăruseră, medicul fiind nevoit să-i întocmească foaia de ieşire. Însă întors acasă, el se lungise în pat şi începuse să se văicărească pocăiţilor că o să moară, că medicina s-a arătat neputincioasă, că numai Dumnezeu îl mai putea salva...

Şi fraţii şi surorile se puseră pe rugăciuni şi pe mătănii pentru înduplecarea Atotputernicului.

Având şiretlicul bine ticluit, alaltăieri chemase la el pe baba Fila şi-i îngăimase: „Soră Fila..., boala se agravează..., mă duc pe drumul fără de întoarcere... Te-am chemat ca pe o ultimă speranţă... Ascultă-mă cu atenţie... Nu demult... am fost la un prieten la Gropeni... Şi mergând împreună pe o uliţă..., am văzut o femeie scoţând apă dintr-o fântână... Fără să întreb, acesta mi-a zis că este nevasta brigadierului din Insula Mare a Brăilei... Află, soră dragă..., că azi-noapte mi-a apărut în vis ca o trimisă a lui Dumnezeu... Se pare că este o sfântă şi că

numai rugăciunile ei pot îndupleca pe Cel Puternic... Fii bună şi roag-o să se milostivească... Dar te sfătuiesc să spui că dumneata ai visat-o, că dânsa nu mă cunoaşte şi s-ar putea să nu creadă... Ajută-mă, soră, şi-n Cer îţi vei găsi răsplata..."

Iar acum Nuţa îl privea înfricoşată şi nu ştia ce să facă.

Înţelegându-i starea, baba Fila o îndemnă să se apropie de căpătâiul bolnavului şi să îngenuncheze cu faţa la răsărit; apoi luă de pe noptieră Noul Testament, îl deschise la Psalmi şi i-l înmână rugând-o să citească în numele fratelui suferind.

Şi Nuţa începu:

„Doamne, nu mă mustra în mânia Ta şi nu mă pedepsi în urgia Ta. Căci săgeţile Tale s-au înfipt în mine şi mâna Ta apasă asupra mea. N-a mai rămas nimic sănătos în carnea mea din pricina mâniei Tale; nu mai este nici o vlagă în oasele mele în urma păcatului meu...Sunt fără putere, zdrobit cu desăvârşire; turburarea inimii mele mă face să gem. Doamne, toate dorinţele mele sunt înaintea Ta, şi suspinurile mele nu-Ţi sunt ascunse... Nu mă părăsi, Doamne-Dumnezeule, nu te depărta de mine! Vino degrabă în ajutorul meu, Doamne, Mântuirea mea!" (Psalm-38).

„Ia aminte, Doamne, şi ascultă-mă! Căci sunt nenorocit şi lipsit. Păzeşte-mi sufletul, căci sunt evlavios! Scapă, Dumnezeule, pe robul Tău, care se încrede în Tine! Ai milă de mine, Doamne! Căci toată ziua strig către Tine. Înveseleşte sufletul robului Tău, căci la Tine, Doamne, îmi înalţ sufletul. Căci Tu eşti bun, Doamne, gata să ierţi şi plin de îndurare cu toţi cei ce te cheamă. Pleacă-Ţi urechea, Doamne, la rugăciunea mea, ia aminte la glasul cererilor mele! Te chem în ziua necazului meu, căci m-asculţi... Învaţă-mă căile Tale, Doamne! Eu voi umbla în adevărul Tău. Fă-mi inima să

se teamă în Numele Tău... Îndreaptă-Ţi privirile spre mine şi ai milă de mine!"(Psalm-86).

*„Doamne, ascultă-mi rugăciunea şi s-ajungă strigătul meu până la Tine! Nu-mi ascunde faţa Ta în ziua necazului meu! Pleacă-Ţi urechea spre mine când strig! Ascultă-mă degrab! Căci zilele mele pier ca fumul şi inima mi se usucă întocmai ca iarba; până şi pâinea uit să mi-o mănânc... Seamăn cu pelicanul din pustie, sunt ca o cucuvaie în dărâmături... Dumnezeule, nu mă lua la jumătatea zilelor mele!" (*Psalm-102).

.....

Peste câteva zile, într-o după-amiază cu cireşe la urechi, pe uliţa şcolii, baba Fila o zări pe Nuţa şi se apropie gâfâind...

– Să trăieşti, maică! zise ea trăgându-şi sufletul.

– Sărut mâna. Ce s-a întâmplat?

– Nimic rău, drăguţă, nimic rău... Vreau doar să-ţi spun că fratele pentru care te-ai rugat s-a însănătoşit. Mare putere ai de la Dumnezeu, maică, mare putere!... Şi te roagă să-ţi faci cale la Brăila, să te cunoască, să-ţi mulţumească...

– Bine, bine...

– Să-ţi dea Dumnezeu sănătate, maică! Multă lume o să aibă nevoie de tine!

Şi un val de putere îmbujora inima tinerei femei.

4.

În a doua sâmbătă a lunii iunie Nicu plecă mai devreme de la muncă, cu gând să dea o mână de ajutor lui văru-său Vasile, care era socru-mare cu primul fecior. Când ajunse la Dunăre, bacul ieşise deja în larg. În speranţa că va găsi totuşi un barcagiu, îşi aruncă

numaidecât privirea de-a lungul malului. Nimic. Pe nisipul fierbinte se rostogoleau doar valurile leneşe pe umbra lui. Îşi vărsă necazul şuierând o înjurătură, apoi se aşeză pe un scaun de salcie, scărpinându-se în ceafă, aşteptând.

Descinse pe pământul dinspre sat abia pe la crepuscul. Graba îl determină să se desprindă de grupul celor câţiva oameni pe care-i cunoscuse pe bac şi să iuţească pasul. După vreo zece minute de mărşăluială aprinsă, se văzu urcând vadul din apropierea şcolii. Ca de obicei, făcu la stânga şi o luă pe prima uliţă. De pe gardul celei de-a doua case sări o pisică neagră şi-i tăie calea. „A dracului scârbă!", mormăi el a ghinion, continuându-şi drumul mai domol, oarecum pătruns de superstiţii.

Zgomotul clanţei de la poartă, foşnetul paşilor pe sub bolta de vie îi scoaseră îndată copiii în întâmpinare...

– A venit tătuţu'! alergă Adriana spre el, aruncându-i-se în braţe. Mi-ai adus bomboane?

– Am adus numai pentru cine-mi dă un pupic.

– Eu, eu!... şi-l sărută pe amândoi obrajii, temându-se parcă să nu i-o ia cineva înainte.

Râzând, Nicu desfăcu o punguliţă de hârtie albă şi dădu fetiţei o bomboană cu lapte, apoi mulţumi şi pe băieţi.

– Da' ei nu te-au pupat! se arătă ea grijulie.

– Ei..., ei sunt flăcăi... Unde-i mama, mă? îi întrebă.

– S-a culcat, zice că-i bolnavă, răspunse Vasile.

Intrară împreună în casă.

Văzând-o pe Nuţa stând lungită sub pătură, cu obrazul stâng pe pernă, cu pleoapele întredeschise, bărbatul se apropie şi se aşeză pe marginea patului, îngrijorat.

– Ce-i cu tine? se interesă palpându-i fruntea, ca să-şi facă o părere despre starea sănătăţii ei; nu avea febră.

– Nu mă simt prea bine...

– De când?

– De vreo două ore...

– Îmhî... Te-o fi prins vreun curent pe undeva... Cum merg pregătirile la vărul Vasile?

– Nu ştiu, că n-am fost...

– De ce? Ca să-mi bată obrazul că nu te-am lăsat să-i dai o mână de ajutor? Aşa ne-am înţeles noi azi-dimineaţă?

– Păi...

– Păi zic să ne grăbim, să facem ce putem de-acum încolo.

– Nu pot...

– Cum adică?!... E ceva grav? Chem doctorul?

– O, nu, nu...

– Atunci?

– Dăm dar.

– Cum?! Să nu mergem la nuntă?! Hm, vrei s-ajungem de poveste-n sat?! Hai, coboară încetişor din pat şi scoate hainele din şifonier... Măcar la masă să-l onorăm cu prezenţa, apoi...

– Îmi pare rău dar...

– Dar ce? Spune odată, nu mă mai sâcâi.

– M-am pocăit, răspunse ea cu glas moale, aproape şoptit.

– Poftim?! se-ncruntă el.

– M-am pocăit, repetă Nuţa fixându-l cu o privire temătoare.

– Hm, glumeşti!

– Deloc.

Şi brusc se pomeni cu un dos de palmă peste gură de-i crăpară buzele.

– De ce dai, mă? se holbă ea scâncind, nevenindu-i să creadă că se afla într-o asemenea situaţie.

– Ca să-ţi astup izvorul prostiilor. Adu hainele mai repede!

– Nu merg nicăieri! îl înfruntă nervoasă, întorcându-i spatele.

Ştiindu-se om cinstit, care muncea din zori şi până-n noapte pentru bunăstarea familiei, fapta ascunsă a Nuţei, comportamentul potrivnic îl aruncară în extrema bărbatului înşelat, înjosit, desconsiderat. Tâmplele îi zvâcneau, ochii i se bulbucau, inima îi şfichiuia sângele prin tot corpul...Cu o mânie nemaiîntâlnită în viaţa lui, înfipse mâna în părul nevestei, o ridică în şezut şi îi şuieră sălbatic:

– De ce ai făcut asta, fă?... Te-ai săturat de bine?... Ai profitat de bunătatea mea ca să te-nhăitezi cu sectanţii?... Ce-ai căutat în şleahta lor, fă?... Acolo erau magazinele unde-ţi făceai târguielile?... Cu cine te-ai târguit, fă?... Ai luat-o pe urmele mă-ti?... La copiii ăştia te-ai gândit?, continuă năpustindu-se cu pumnii asupra ei.

Nemaiputând suporta loviturile, Nuţa se smuci şi se rostogoli spre marginea cealaltă a patului; apoi se ridică în picioare şi se retrase lângă fereastră înspăimântată, amestecând suspinele cu lacrimile.

– Să-ţi iasă din cap aiurelile! îi strigă el scrâşnind. Hai, du-te şi adu hainele!

– Nu..., nu mă duc...

– Fă, tu ai înnebunit?!

– Degeaba insişti...

Îndărătnicia femeii îmbrăcă pe Nicu într-o nouă cămaşă de furie, îl aduse în faţa ei...

– De ce, fă, te-ncăpăţânezi? şi pleosc o palmă peste obraz. Ce urmăreşti, fă? Schimbă-te mai repede că de nu...

– Poţi să mă omori, nu merg la nuntă.

Şi o ploaie de palme şi pumni începu s-o învârtă prin cameră, s-o izbească de pereţi, să-i schimonosească figura...

Văzându-se cu bluza înflorită de sângele care-i curgea din nas, simţind că i se tăia respiraţia din cauza violenţei loviturilor, Nuţa observă uşa deschisă, se feri cu un salt spre stânga şi fugi afară.

Copiii, care se înghesuiseră într-un colţ şi priviseră îngroziţi, temându-se ca nu cumva mânia tatălui să se verse şi asupra lor, o zbughiră numaidecât pe urmele mamei.

În noaptea cu lacrimi în stele, subjugată de dogme, o pasăre depărta de cuibul fericirii trei pui încă golaşi.

5.

Lipsa de la nuntă a lui Nicu şi a Nuţei încreţise frunţile bătrânilor Stelian. La masa festivă de la miezul nopţii gustaseră din mâncare şi din băutură mai mult forţaţi de atmosfera dimprejur, să nu le observe careva îngrijorarea. Totuşi, în timpul oferirii darurilor, privirea cu tâlc a lui Vasile li se răsucise în inimă ca un fier înroşit; apoi, după ce salonul fusese redat dansatorilor, câteva întrebări ale unor rude guralive îi determinaseră să se retragă spre uşă, să iasă afară.

Acum mergeau agale spre colţ pe trotuarul de pe marginea şanţului, fiecare cu gândurile lui.

– Să trăieşti, nea Ioane, apăru din întunericul uliţei Tică Scarlat, fumând.

– Noroc, Tică, noroc, răspunse blajin bărbatul. Nu cumva ai şi pentru mine un tutun? i se năzări mai mult pentru a-şi ascunde oftaturile în fumul expirat.

– Cum să nu! îi întinse tânărul pachetul ca să se servească.

Rămaşi iar singuri, soţii Stelian mai făcură câţiva paşi şi se opriră lângă salcâmul ce umbrea ziua prispa şi ferestrele cârciumei lui Roadevin. Ascultau tăcuţi foşnetul frunzelor şi încercau să se bucure de mângâierea mirifică a dulcelui vânt de baltă, să se relaxeze. Zadarnic, încordarea lăuntrică devenea din ce în ce mai agasantă,

le încingea inimile, îi întuneca.

– Mergem acasă? rupse tăcerea Ion Stelian când isprăvi de fumat ţigara.

– Păi crezi că o să se apropie somnul de noi până nu aflăm ce s-a întâmplat cu copiii?!... Nu ştiu ce poate fi, dar am aşa... o stare de groază, parcă tot vrea să se prăvălească un munte peste mine...

– Linişteşte-te, linişteşte-te... O să trecem pe la ei şi o să ne lămurim îndată, o cuprinse bărbatul pe după umeri, ocrotitor, îndemnând-o să intre în noaptea uliţei ca-n anii tinereţii.

Nerăbdarea scurta calea şi timpul. Când ajunseră în faţa casei feciorului, înăuntru lumina era încă aprinsă.

– Doamne-Dumnezeule, ce-or fi păţit?! o săgetă pe doamna Silvia un fior pe şira spinării. Cuprins de aceeaşi temere, Ion Stelian deschise numaidecât poarta. Hămăitul câinelui nu scotea pe nimeni în întâmpinare. Nu auzeau nici voci... Înaintau spre geamlâcul dinspre ogradă şi simţeau că li se înmuiau picioarele, că li se încetinea respiraţia...

În dormitor dădură cu ochii de Nicu. Era beat criţă. Şedea pe marginea patului, cu coatele pe genunchi, cu capul pleoştit între umeri. Bâiguia înjurături şi scuipa pe podea. Nici nu le observase prezenţa!

– Nicule, mamă, ce-i cu tine? se apropie mamă-sa înspăimântată.

– Ce să fie?... Nu mai pot de bine!... îngăimă el bălăbănindu-se dezgustat.

Pe femeie o podidiră lacrimile. Niciodată nu-şi văzuse băiatul într-o asemenea stare.

Nemulţumit de răspunsul primit, bărbatul găsi de cuviinţă să intervină...

– Măi Nicuşor, tată, ce s-a întâmplat aici? Unde-i Nuţa? Unde-s copiii? întrebă aşezându-i-se alături, ridicându-l

uşor de umărul stâng.

– S-au duus..., s-au duus...

– Unde s-au dus?

– La Dumnezeu, ăhăhăhăăă...

– Ce vorbă-i asta?!

– Da, da..., o vorbă adevărată... Eheei, aşa-mi trebuie dacă n-am ascultat sfatul părinţilor... Unde eşti, bunico, să mă vezi?... Să vezi unde a sărit „aşchia" pe care numai un naiv, un încăpăţânat ca mine şi-a putut imagina că o poate face pom... Ehei!... Dar mai bine odihneşte-te în pace...că orice moarte e mai frumoasă decât o viaţă scârboasă!...

Apăsată de o durere sufletească, doamna Silvia se lăsă în fotoliul de lângă noptieră şi îşi acoperi faţa cu palmele, îşi înfundă gemetele în batistă.

– Ce-a făcut? Cu cine a plecat? îl zgâlţâi tată-său îngrijorat.

– Cu ăia din grădina lui Dumnezeu, hâc!... că Ăsta are o grădină foarte mare, foarte mare...

– Măi Nicuşor, vină-ţi în fire, răspunde mai pe-nţeles, nu ne mai fierbe...

– S-a înhăitat cu sectanţii.

– Poftim?! îl surprinse pe Ion Stelian vestea.

– S-a înhăitat cu sectanţii, repetă feciorul prinzându-se cu mâinile de păr, enervându-se: Îîîîh!, muiere, muiere tâmpită!... S-a îngrăşat de prea mult bine!... Am muncit din zori şi până-n noapte ca să nu-i lipsească nimic, să fie fericită... Şi uite cu ce m-am ales, uite răsplata... M-a scos dintre oameni, m-a făcut de râsul satului... Ah, nemernica! Mi-a fost milă de ea, am ocrotit-o, am crezut că i-a fost învăţătură viaţa chinuită de la mă-sa, că nu va apuca pe acelaşi drum... Dar rasa tot aia a rămas, fi-i-ar sămânţa a dracului!... Ah, mare dreptate a avut cine a zis „Pe cine nu laşi să moară nu te lasă să trăieşti"!... Trebuia s-o calc în picioare, s-o omor!

– Măi băiete, linişteşte-te...

– Da... Eu sunt vinovatul, eu sunt cel mai mare prost, că am fost prea credul, prea indulgent, că n-am pus piciorul în prag de la început, să-i rup coastele alea de drac, să o trimit la muncă, să tragă de sapă şi s-o ardă soarele cât îi ziua de vară! Că aşa nu mai avea timp de prostii şi poate n-ajungeam aici!... Ah, ce prost, ce prost!...

– Hai, culcă-te, culcă-te să te linişteşti... Poate n-o fi situaţia chiar aşa de gravă... O fi vreo cădere, să sperăm, reparabilă...

Nicu se trânti cu capul în pernă şi se lăsă învelit ca un copil ascultător.

Întristaţi, părinţii rămaseră veghe la căpătâi.

6.

Văzând că-i intra casa în paragină şi că nu putea scăpa de Gică Arnăutu, Maria îşi călcase pe inimă şi se prezentaseră în faţa ofiţerului stării civile, se cununaseră legal. De atunci, ca stăpân ce se simţea, bărbatul începuse să se scarpine sub pălărie, să înlăture neajunsurile, să arate sătenilor că numai încăpăţânarea femeii l-a reţinut să pună suflet în treburile gospodăreşti. Dar cum lupul îşi schimbă numai părul, atmosfera din sânul familiei rămăsese aceeaşi, că doar nu era el prost să se întoarcă de la muncă şi să treacă pe lângă cârciumă fără să ia în gură măcar o cinzeacă de sămânţă de vorbă pentru întâlnirea cu nevasta!

Refugiul Nuţei în casa părintească îl primise cu sprâncenele încruntate. Nu prea-i plăcea ca femeia să iasă din cuvântul bărbatului, să dea bir cu fugiţii atunci când trebuie să-şi primească pedeapsa pentru greşelile comise. La început, crezuse că odrasla vitregă va renunţa la drumul

pe care apucase şi se va întoarce acasă imediat după aplanarea spiritelor, ascultătoare şi supusă. Însă prelungirea şederii ei devenea din ce în ce mai incomodă, îl făcea vinovat faţă de Nicu, îl împingea să mărească doza de băutură...

După o săptămână de nemulţumire mocnită, în ziua chenzinei trecu de la cinzeacă la pahar. Rachiul îl încurajă numaidecât. Plăti cârciumarului consumaţia şi merse acasă cu chef de gâlceavă. Ghinion, femeile erau plecate. Mormăi câteva înjurături, apoi îşi dădu pălăria pe ceafă, îşi prinse mâinile la spate şi începu să se foiască prin bătătură, preocupat parcă de inventarierea avutului. Era roşu în obraji şi-i scăpărau ochii.

Într-un târziu, în timp ce-şi măcina nervii inspectând rodul butucilor de vie din faţa bucătăriei, în curte intrară copiii, urmaţi de Maria şi Nuţa. Rânjetul femeilor i se părea bizar, îi aprindea mânia... Se aşeză totuşi la masa de sub umbrar şi le lăsă să se apropie...

– Unde-ai umblat, fă, până acum? se încruntă el la nevastă.

– Să mai văd şi eu lumea, îi răspunse Maria în zeflemea. Da' de ce te interesează?!

– Cum de ce mă interesează, fă?! Tu nu vezi că a amurgit şi animalele ţipă de flămânde şi de insetate ce sunt? scoase la iveală motivul de harţă.

– Lasă-le că nu se prăpădesc... Ş-apoi, dacă ai venit mai devreme de la cârciumă, de ce nu le-ai dat mâncare şi apă? îl piperă ea.

Înfuriat, bărbatul luă cu mâna dreaptă cana de porţelan de pe masă şi zvârl! în capul femeii, făcând-o să-şi ducă repede palmele peste locul dureros, să scâncească...

– Auu!... aoleu!... De ce dai, mă beţivule?!

– Ca să ştii că pentru treburile gospodăreşti te ţin acasă, nu să baţi uliţele cu lepădătura asta care...

– Te rog, te rog... Eu sunt mama ei şi...

– Şi eşti o zăludă! Că dacă ai fi o mamă cu judecată, i-ai înfige mâna-n păr şi ai trimite-o să-şi vadă de gospodărie, de copii, de bărbat.

– Nu mă mai întorc la el! Vrei să mă omoare? reacţionă Nuţa.

– Să te omoare! Că l-ai făcut de râs în sat!... Ce ţi-a trebuit pocăială?... N-aveai biserică unde să te rogi la Dumnezeu?, tu-ţi dumnezeu' mă-ti de smintită!

– Ia nu mai înjura fata! sări Maria ca înţepată. Tu să-ţi vezi de cârciumă nu de credinţe. Foarte bine a făcut ce a făcut. Şi eu o să mă pocăiesc, să-mi mai ierte Dumnezeu din păcate.

– Ce ai zis, fă?!

– Ce-ai auzit.

– Ei, pe tine te mănâncă pielea!... Închinarea mă-ti de muiere! Ia stai niţeluş, să-ţi arăt cum se iartă păcatele în Iad, zise Gică ridicându-se de la masă, îndreptându-se spre ciomagul rezemat de gardul ogrăzii.

Nevestei îi pieri numaidecât glasul. Fără să mai stea pe gânduri, o zbughi în bucătărie, să se pună la adăpost. Când să tragă zăvorul, bărbatul se opinti cu umărul de o lovi uşa în frunte şi o aruncă pe podea. Zdruncinată de izbitură, instinctiv îşi acoperi capul cu mâinile şi se ghemui cu genunchii la piept, aşteptând parcă să primească bătaia pe spinarea arcuită, netedă! Însă Arnăutu se propti cu un capăt al băţului în şoldul ei şi o întrebă înghiontind-o:

– Hei, mai ai nevoie de iertarea păcatelor?

– Nu, răspunse femeia temătoare, tremurând.

– Păi numai să-ndrăzneşti..., că eu ţi-s şi Dumnezeu şi popă! Hai, scoală-te mai repede şi ia-te de treabă că s-a făcut noapte!

Apoi ieşi afară şi se adresă Nuţei:

– Iar tu să-ţi iei plozii şi să dispari din bătătură! Să mergi acasă la tine, să te târăşti în genunchi ca să te ierte bărbatul, muiere nesocotită ce-ai fost! Te-ai săturat de bine?!

– Nu..., eu am jurat credinţă cu mâna pe Biblie..., mi-e frică să mă duc...

– Ba să-ţi iasă gărgăunii din cap şi să te duci!

După câteva schimburi de priviri cu mamă-sa, tânăra femeie înţelese că nu mai putea rămâne sub acoperişul casei părinteşti, că trebuia să ia o hotărâre.

Şi, urmată de copii, părăsi curtea, îi îndepărtă şi mai mult de cuibul lor.

CAPITOLUL 6

1.

De când Nuţa îi bătuse în poartă şi-i ceruse adăpost, baba Fila nu-şi mai găsea locul. Parcă ţinea sub acoperişul cocioabei un depozit cu explozibil!

Coborâse flacăra lămpii şi se foia îngrijorată prin bucătărioara strâmtă şi pocită, cutremurându-se de câte ori îşi arunca ochii spre uşa camerei în care se aflau găzduiţi musafirii. Mărinimia sufletească i se părea o datorie sfântă şi totodată o posibilitate de a atrage atenţia credincioşilor asupra faptelor sale, însă se temea ca nu cumva să apară cineva din familia Stelian să-i facă scandal, să-i pângărească bătătura cu vorbe şi gesturi lumeşti. Fiecare zgomot de afară îi înfigea săgeţi de gheaţă pe şira spinării, îi încorda fiinţa, o încremenea în poziţia în care-l percepea. Şi rămânea nemişcată până când liniştea îi îndepărta spaima şi-i slobozea respiraţia; apoi îngenunchea cu faţa la răsărit şi se grăbea cu mătănii şi rugăciuni pentru ocrotire dumnezeiască.

Abia pe la miezul nopţii îndrăzni să-şi mai desţelenească strângerea de inimă, să-şi domolească agitaţia, să se lungească pe patul de scânduri acoperite cu saltea de paie, să se odihnească. Dar încercarea de a-şi apropia somnul era continuu zădărnicită de gândurile care-i încolţeau sub fruntea zbârcită, care se întreceau să-i înfăţişeze imagini cu potenţiale pericole pricinuite de

prezenţa Nuţei, care o zvârcoleau în aşternut... Căuta o idee, o soluţie salvatoare pentru ambele părţi...

Zorii ridicau în fereastră ziua de duminică.

Surmenată de frământarea de peste noapte, bătrâna ieşi de sub pătură şi se grăbi spre uşa camerei de alături, o întredeschise cu băgare de seamă.

– Soră Nuţa, dormi? întrebă ea în şoaptă.

– Nu, răspunse femeia pe acelaşi ton, coborând din pat, intrând în bucătărie. Ce s-a întâmplat? ceru lămuriri fixând-o cu o privire mirată, insistentă.

– Trebuie să mergem la Brăila... Azi e duminică, e zi de slujbă. Numai la fraţii şi surorile noastre putem găsi înţelegere, luminare, sprijin...

Nuţa simţea ultimele vorbe ca pe nişte picături de plumb scurse în suflet. Niciodată nu-şi închipuise că va ajunge într-o asemenea situaţie. Ar fi vrut să renunţe la tot, să se întoarcă la Nicu, însă jurase credinţă cu mâna pe Biblie şi se temea ca nu cumva Dumnezeu să se mânie, să o pedepsească. Rămase câteva clipe nehotărâtă, gânditoare, apoi trezi copiii şi-i pregăti de drum.

Urmând supusă sfaturile şi iniţiativa babei Fila, în jurul orei şapte nemărgini bucuria lui Rică Sticlescu.

Întrecându-se în gesturi politicoase, pocăitul se arătă numaidecât gazdă primitoare, oferind copiilor câte o ciocolată şi femeilor câte o ceaşcă de cafea. Vesel şi bine dispus, încercă să deschidă dialogul cu glume, dar oftatul Nuţei îi opri vorbele în gât, îl determină să se rezeme de speteaza fotoliului, să-şi încreţească fruntea, să-i asculte necazul. Deşi părea absorbit de spusele femeii, întâmplarea îi surâdea, îi înlesnea planurile, îl grăbea spre ticăloşie.

– Mda... se concentră el scărpinându-se în barbişon, regret sincer atitudinea soţului, e cam bizară... În aşa cazuri se face uz de înţelepciune nu de forţa pumnului... Un om

şcolit, care judecă normal, niciodată nu recurge la violenţă, ci încearcă să pună problema în ecuaţie, să vadă dacă rezultatele îi aduc prejudicii sau nu. Ori, din câte ştiu eu, îndreptarea cu faţa spre Dumnezeu nu a aprins casa nimănui, nu a furat din nici un avut, nu a lezat nici o personalitate... Dacă religia ar fi fost un izvor de pagube pentru societate, ar fi fost interzisă prin lege. Însă legiuitorul i-a dat libertate pentru că a considerat-o o cale de aducere pe drumul cel bun a oilor rătăcite... Dar să nu disperăm, Dumnezeu este Sus şi are grijă de toate, ne va lumina El cu o posibilitate de a nu te lăsa singură la necaz. Oricum, la sora Fila nu te mai poţi întoarce, ar ieşi scandal... În calitatea pe care o am şi ţinând seama că mi-ai salvat viaţa, îmi revine obligaţia sfântă de a-ţi întinde primul mâna, de a te ajuta. Mă gândesc să rămâi aici până se va aplana neînţelegerea; am camere libere destule...

–O, nu, nu... refuză Nuţa, ar fi cea mai mare greşeală, aş complica situaţia şi mai mult.

–Mă rog, mă rog... simţi Sticlescu refuzul ca o lovitură în piept. Totuşi nu pot rămâne pasiv, m-ar pedepsi Dumnezeu. Cred că e mai bine să cerem sprijinul fraţilor noştri căsătoriţi, îi veni lui o idee. Da, da, sunt sigur că numai cu ei vom rezolva problema, numai la ei vei fi ferită de ponegreala lumească. Să mergem la biserică, am cam întârziat.

2.

După ce îşi întinsese cu sucitorul foile pentru plăcintă pe masa din faţa bucătăriei, baba Lina le lua una câte una şi le aşeza în tăvile unse cu ulei, alternându-le cu straturi de brânză amestecată cu ouă. Ca să aibă spor la treabă, din când în când îşi ştergea mâinile cu un prosop şi se

grăbea de arunca vreascuri în cuptorul de alături, să fie jarul pregătit.

– Panaite, ia dă fuga şi mai adu ceva pentru foc, zise ea când isprăvi ultimele surcele.

– Da' mă plăteşti? îi zbură moşului gândul la sticlele cu rachiu ascunse de nevastă.

– Te plătesc, te plătesc. Şi mişcă-te mai repede că se acreşte aluatul până vii!

– Of, of, of, numai slugă la muiere să nu fii! se ridică el de pe prispă, vădit deranjat.

Şontâc-şontâc, sprijinindu-se în baston, moşul merse în ogradă şi-i aduse două maldăre de crengi de viţă de vie. Vrând s-o impresioneze cu vrednicia, băgă unul în vatră; apoi se apropie de masă, cu înţeles.

– Ce te-ai oprit aici?! se prefăcu femeia că nu-i pricepe meteahna. Nu vezi că mă-ncurci? Treci, treci la locul tău şi aşteaptă până se coc plăcintele.

– Păi aşa ne-a fost vorba?

– Care vorbă?

– Aia cu plata.

– O să-ţi dau o bucată de plăcintă în plus şi gata.

– Ei, de ce trişezi?! Nu-i cinstit!

– Da' ce-i cinstit?

– Ceva tărie.

– Pleacă, pleacă până nu te-„ntăresc" cu sucitorul, hodorog fără minte ce eşti! Cu ce fac parastasul dacă te satur pe tine?!

– Faci şi tu un parastas mai mititel.

– Nici prin gând să nu-ţi mai treacă! Hai, hai...

Ce era să mai zică moşul? Când se-nfuria baba, ştia bine că nu se pricopsea cu nimic. Dar tot la fel de bine ştia şi unde erau ascunse sticlele cu rachiu, că le cam băuse jumătate şi le umpluse cu apă! Ehei, dacă ar bănui ea, mamă-mamă!...

Tăcu chitic şi îşi reluă locul pe prispă, aşteptând parcă un moment anume pentru vicleşug.

Peste un sfert de oră plăcintele sfârâiau năbădăioase în tăvile muşcate de dogoarea jarului, răspândind un miros plăcut, salivant.

– Auzi, babo..., dacă le-ai îndulci cu zahăr pudră, ar ieşi a-ntâia! îşi spuse el părerea, mai mult ca să o expedieze de acasă.

– Ar ieşi, dar n-am.

– Are la Alimentara.

– Of!, că pretenţios te-ai mai făcut! O să mă duc să cumpăr, să-ţi intru în voie... Cât lipsesc, să te mai uiţi din când în când în cuptor, ai înţeles?

– Am înţeles, să trăiţi!

Cum se văzu rămas singur în bătătură, îşi dădu pălăria pe ceafă şi pâş-pâş la hambarul din şopron, unde se urcă pe un taburet şi îşi vârî mâinile în grâu până la coate. Scormoni ce scormoni şi scoase la iveală o sticlă cu rachiu. O sărută bucuros.

– Phi, hi, hi! Dacă te iei după femeie, mori ca peştele pe uscat! Ha, ha, ha, acum îţi taie taica buricul, acum, acum...

Ieşi afară şi se aşeză pe scăunelul de sub zarzăr, la umbră. Temându-se ca nu cumva să se răzgândească baba, destupă numaidecât sticla şi gâl-gâl-gâl aproape un sfert din conţinut.

– Haaa!, al dracului, parcă ai dormit în ardei iute! se strâmba el, plescăindu-şi limba albită de tăria alcoolului..

Apoi se rezemă cu spatele de trunchiul copacului şi o trecu pe duşcă. După câteva clăteli în gură, poarta se deschise şi în curte intră nevasta. Vru să ascundă sticla dar...

– Dă-o-ncoace! se repezi ea indignată, smulgându-i-o din mână.

– Înc-o-nghiţitură... stărui el linguşitor.

– Nimic! Ţi-ajunge cât ai băgat pe sub nas până acum!

– Da, dar afurisitele astea de măsele tot mă dor...

– Lasă, mincinosule, că de când te-am luat te tot dor măselele!

– Ei, parcă m-ai luat tu! Eu te-am luat, că nu se uita nici unul la tine! Şi ce grijulie erai şi cu mâncarea, şi cu băutura, ehei... Pe atunci eram tânăr şi frumos, ai?

– Fost-ai, lele, cât ai fost!...

– Şi-acum cum sunt?

– Acum stric degeaba mâncarea cu tine! îl tachină întorcându-i spatele, depărtându-se.

– Phui, dă-mi să beau, dă-mi să beau că m-ai fript la inimă!...

– Ba du-te mătăluţă şi răcoreşte-te la fântână, că are o apă aşa rece..., numai bună pentru lecuirea beţivanilor!

Văzând că baba nu se lăsa înduplecată, ca să n-o stârnească la suduială, moşul o luă încetişor pe trotuar şi ieşi la uliţă. Deşi nu era fumător, profită de salutul unui consătean şi-i ceru o ţigară. Când se apropie Nicu Stelian, stătea pe canapea şi pufăia, scuturând stângaci scrumul.

– Să trăieşti, moşule, să trăieşti! îi întinse mâna tânărul.

– Noroc, Nicuşor, noroc. Ia loc! Ce mai faci?

– Nu prea bine... Am cam îndesit-o cu cârciuma...

Bănuindu-i mistuirea lăuntrică, bătrânul socoti să tragă mai întâi un fum din ţigară pentru a câştiga timp de cumpănire a vorbelor, apoi îi zise cu subînţeles, ajutător...

– E de folos şi băutura, dar să n-o bei la necaz...

Nicu oftă.

– Ehei, moşule,... când se învâltoară focul..., încerci să-l stingi cu orice.

– Dar tu arunci gaz, măi fecior. Eu zic să-l stingi cu mai multă înţelepciune. Prea te ambiţionezi împotriva Nuţei.

– Şi mata ce mă sfătuieşti? Să dau apă la moara tâmpeniilor ei?

– Da' las-o să se roage la Dumnezeu până i se vor acri cuvintele în gură! Cu ce te afectează pe tine? Că n-o să mai mergi la nunţi?! Atâta pagubă! Ce, numai acolo se bea?! Poţi să bei şi acasă, şi la cârciumă...

– Hm, uşor să dai sfaturi... Mata ai face aşa?

– Păi dacă nu făceam, ăhă, ajungeam şi eu ca tine!

– Nu te-nţeleg!? îşi încreţi Nicu fruntea, curios.

– O să înţelegi îndată... De când mă cunoşti tu pe mine?

– Hm!, de când mă jucam în ţărână.

– Şi pe mătuşă-ta Lina de când o ştii bisericoasă?

– Tot de atunci.

– Ai priceput ceva?

– Da, dar nevastă-mea s-a lepădat de credinţa în care s-a născut şi s-a înhăitat cu sectanţii din nu ştiu ce cult...

– Tot un drac! Crezi că sunt atâţia dumnezei câte năravuri are lumea?! Poveşti, taică, poveşti. Atâta vreme cât suntem muritori, nu se merită să ne zbatem mai mult decât ne cere păcătoasa asta de viaţă. Că tata, ca unul care nu ştia carte, repeta mereu o vorbă din bătrâni: „Omul cât trăieşte trebuie să muncească pentru a-şi face un adăpost, pentru mâncare, băutură, ţoale şi pentru a-şi creşte copiii fără grija zilei de mâine. Restul sunt deşertăciuni". Şi cum nici pe mine nu m-a văzut şcoala, nu m-am încumetat să calc alături. Iar acum pot să spun oricui că n-am trăit şi nu trăiesc rău. Ba mai adineauri i-am băut babei o jumătate de sticlă de rachiu din cele ascunse pentru parastas!

– Moşule-moşule... zâmbi Nicu ridicându-se în picioare, dacă mai stau cu mata, mă convingi să mă pocăiesc! Oricum, îţi mulţumesc pentru sfaturi... Rămâi sănătos!

– Mergi sănătos, taică, mergi sănătos. Şi gândeşte-te, gândeşte-te că ai trei copii şi e păcat să le curmi ocrotirea părintească.

3.

Ca să evite curiozitatea şi compătimirea credincioşilor, Sticlescu nu mai expusese situaţia Nuţei în faţa adunării. Considerase pe Vanghele Mihai omul cel mai potrivit pentru planurile sale şi-l chemase în altar, locul sfânt unde nimeni nu îndrăznea să comenteze aşa-zisele porunci ale Atotputernicului trimise prin mai-marii cultului. Pocăitul, un bărbat trecut de cincizeci şi cinci de ani, de statură mijlocie, smead, puhăvit, cu frică de Dumnezeu, îi ascultase atent şi evlavios scurta prelegere şi se supuse fără să cârtească.

Deşi o cam jena postura de intrusă în casă străină, Nuţa nu avea ce să reproşeze soţilor Vanghele. Vedea bine cum aceştia se străduiau să nu-i lipsească nimic, să fie cât mai atenţi şi încerca să compenseze mărinimia ajutându-i la treburile gospodăreşti. Îi plăcea la bucătărie, instinctul de gospodină nu şi-l pierduse. Însă când intra în sufragerie sau în dormitorul unde locuia împreună cu copiii, încăperi spaţioase şi luxos mobilate, simţea că se scutura de ţărână şi se îmbrăca în hainele unei lumi de vis. În acele clipe ar fi renunţat fără ezitare la casa de la ţară pentru un apartament în oraş.

La început prezenţa ei părea că nu interesează pe Viorel Vanghele. Băiatul gazdelor, un tânăr de treizeci de ani, chipeş, necăsătorit, venea de la serviciu, mânca, schimba câteva priviri sau vorbe cu cei dimprejur, apoi intra în camera lui, se aşeza la masa de lucru şi se apleca asupra unor treburi inginereşti. Că era inginer şi urma un drum total diferit de cel al părinţilor. Cât fusese copil le ascultase sfaturile, îi însoţise la biserică, învăţase rugăciuni..., dar când a promovat ultima clasă a şcolii generale şi a văzut că toţi colegii ţinteau spre idealuri mai demne decât dogmatismul în care trăia el, a renunţat la

credinţă şi la mătănii şi s-a înscris la liceu, absolvindu-l printre fruntaşi. Încurajat de media de pe diploma de bacalaureat, s-a ambiţionat şi a mers mai departe, la facultate. Acum era mândria familiei, dar şi regretul intim că se abătuse de la calea spre Dumnezeu.

După mai bine de o săptămână de zile, foiala prin apartament a lui Sticlescu - care nu contenea să aducă femeii ba flori, ba daruri-devenise sâcâitoare, îi cam zgâria bănuielile. Îl cunoştea destul de bine şi căuta să-i aprofundeze intenţiile, să ferească pe tatăl său de implicare în vreo faptă murdară. Prinse un moment între patru ochi şi-l apucă de guler...

– Mă, ce tot te-nvârţi tu pe-aici?

– O ajut pe sora Nuţa că mi-a salvat viaţa, turui el numaidecât răspunsul pregătit pentru o asemenea interpelare.

– Zău?! Şi cum o „ajuţi" pe soră-ta Nuţa: oferindu-i flori?! îl ironiză inginerul.

– Asta nu-i treaba ta! se-ncruntă Rică smucindu-se, ieşind nervos.

Viorel nu se aşteptase ca pocăitul să se aprindă aşa repede. Rămase câteva clipe pironit locului, cu privirea sprijinită pe dreptunghiul uşii din capătul holului, marcat de un zâmbet scârbit. „Mda, se pare că am pus sare pe rană", constată el trecându-şi degetele mâinii drepte prin părul de la ceafă, scărpinându-se îngândurat. Nu încerca s-o compătimească pe Nuţa, n-avea sens. Ce ştia despre ea se rezuma doar la comportamentul din zilele petrecute sub ochii lui, vag pentru a-şi face o părere părtinitoare. Şi nici pe Sticlescu nu voia să-l nedreptăţească. Pe el îl frământa nebuloasa că întregul joc se desfăşura în casa părinţilor, că aceştia nu ajutau cum lăsau să se înţeleagă, ci înlesneau inconştienţi o murdărie. Nu, nu, trebuia să intervină, să se lămurească mai bine, să evite

prejudicierea familiei.

Socotind că tatăl său putea să-i ofere mai multe informaţii, după servirea cinei îl invită în camera lui.

– Măi tată..., începu mai diplomatic, observ că ne-am cam înmulţit... Cred că nu eşti împotrivă să aflu şi eu câte ceva despre...

– O, nu, nu...Sora Nuţa este o femeie de treabă, pe care bărbatu-său a alungat-o pentru că a ieşit dintre oile rătăcite şi a intrat în Turma Păstorului.

– Şi Păstorul a trimis-o la ieslea ta! nu se putu el abţine de la ironie.

– Nu fi rău, fiule... În faţa voinţei lui Dumnezeu, eu sunt prea mic...

– Dar destul de mare ca să destrami o căsnicie, atacă Viorel din nou.

– Nu te-nţeleg... îşi încreţi fruntea pocăitul.

– Păi asta-i slăbiciunea ta: pricepi cam greu. Şi până te lămureşti, înlesneşti şmecheriile altora.

– Tot nu te-nţeleg...

– De când cunoşti femeia asta?

– De când a jurat credinţă lui Dumnezeu... Să fie vreo lună de zile...

– Şi cine-i fericitul care a convins-o?

– Cred că fratele Rică... Lui i-a salvat viaţa prin rugăciuni la Atotputernicul... Da, da, ea este credincioasă ascultată în Cer... Ehei, pe lângă aşa suflet, eu sunt un păcătos...

– Şi un naiv al lui Sticlescu! îl jigni tânărul revoltat, în speranţa că va reuşi să-l scuture de himere.

– Ce vrei să spui?! se holbă bătrânul.

– Ştii tu foarte bine ce vreau să spun. Că doar nu eu ţi-am adus-o în casă! continuă el să-l implice.

– Cum poţi vorbi aşa?! Eu sunt un om serios, cu frică de Dumnezeu.

– Atunci de ce n-o sfătuieşti să se întoarcă la familia ei? Îţi place să vezi trei copii pe la uşi străine? În asta constă credinţa ta?

– Dar nu-nţelegi, omule, că bărbatu-său o alungă! repetă pocăitul.

–Încurajeaz-o să abandoneze cultul şi mă duc eu să vorbesc cu el.

– Nu, nu, Dumnezeu nu îngăduie... Noi avem datoria de a mări Turma, nu de a o risipi... Vrei să ajung în Iad!

– Bine, bine..., du-te şi te culcă, să fii odihnit pentru petrecerile Raiului!

4.

Sub ploaia aspersoarelor, mângâiat de un fir de vânt, verdele crud al lanului de porumb sclipea în soarele amiezii.

La capătul locului, pe marginea canalului, femeile care mutau coloanele de ţevi amorsau o nouă motopompă pentru irigat.

Vizavi, pe drumul de dincolo de fâşia de apă, îşi opri calul Nicu Stelian.

– Merge treaba, merge? le întrebă fără să coboare din şaretă.

– Ne străduim, ne străduim, răspunse o lucrătoare.

– Ce ziceţi, terminăm de udat tarlaua în câteva zile? ceru el o părere.

– Păi... dacă începe acum o ploaie cu bulbuci, terminăm şi în câteva ceasuri! glumi alta mai guralivă.

Brigadierului îi plăcu tâlcul replicii, zâmbi.

– N-aveţi nici o grijă, nu vă las eu să şomaţi, zise atingând murgul cu biciul, continuându-şi drumul.

După ce porniră motopompa, femeile dădură să se

lungească pe iarbă, să se mai odihnească, însă...

– Fă, şefu' ăl mare! observă una pe Costică Buterez ieşind din porumb, apropiindu-se domol, cu privirea-n pământ, cu mâinile la spate.

– Phu, nici nu poţi să-ţi tragi sufletul de-atâţia ştabi! îndemnă guraliva colegele să tragă sorbul mai într-o parte, să aibă activitate, să impresioneze.

– Bună, fetelor, salută inginerul când ajunse lângă grup.

– Bună să vă fie inima, zâmbi ea, ca una care îl cunoştea de ani de zile.

– Tot vrednică, Anică, tot vrednică?

– Păi dacă mă lenevesc, mă lasă bărbatul, tovarăşe director!

– Ei aş! Tu şi când dormi îl duci cu vorba! Crezi că poate scăpa omul de-o aşa gură bogată?!

– Ce să fac, tovarăşe director?! Şi eu ca nevasta dumneavoastră! găsi îndată o replică spectaculoasă.

– Măi, măi, că isteaţă mai eşti! Tu dacă-nvăţai carte, puteai s-ajungi în birouri cu uşi capitonate.

– Nu-mi place pe-acolo, tovarăşe director! Mai bine ţărancă prin arşiţă, cu gura slobodă, decât trepăduş închis între patru pereţi, tremurând la fiecare cuvânt de teamă să nu supere pe vreunul care să-l lase fără scaun! De ce să trăiesc eu cu frica-n sân când aici sunt liberă şi sigură că nu vine nici un spilcuit să-mi ia sapa din mână sau să care apă cu găleata pentru amorsarea motopompelor?!

– Te pricepi, te pricepi la propagandă...

– Dacă asta constă în adevăr şi dreptate, e bine.

– Brigadierul a fost pe-aici? schimbă inginerul tema discuţiei.

– A fost, bietul om, mai adineauri a fost.

– Dar de ce-l compătimeşti? sesiză bărbatul.

– Parcă dumneavoastră nu ştiţi...

– Ce să ştiu?!

– Că i-a luat-o nevasta razna.

– A lui Nicu Stelian?! accentuă el nedumerirea.

– Da, a intrat într-o sectă religioasă şi s-au despărţit.

– Nu se poate, era femeie liniştită...

– Era! Dar o vorbă spune că uneori „mâţa blândă zgârie rău". Iar asta a scrijelat în carne vie!

– Şi s-a-ntâmplat demult?

– De vreo lună de zile. Mă mir că vestea nu v-a ajuns la ureche! După mintea mea de femeie cu sapa, un director ar trebui să ştie mai multe despre viaţa colaboratorilor apropiaţi. Câteodată le poate fi de folos...

– Ai dreptate, ai dreptate... Păcat, ce păcat!... Şi el să nu spună nimic! se îngândură şeful.

– Ei, fiecare îşi înghite sau îşi varsă necazul în felul lui...

– Aşa-i, aşa-i... Dar poate n-o fi situaţia chiar aşa gravă, poate mai există o posibilitate de redresare...

– Să v-audă Dumnezeu, că ne pare şi nouă rău de dânsul, e om cumsecade.

Inginerul ură spor la treabă, apoi îşi potrivi ochelarii pe nas, îşi duse mâinile la spate şi se făcu nevăzut în lanul de porumb. Mergea agale pe un interval, meditând asupra discuţiei cu Anica. Expresia ei „...un director ar trebui să ştie mai multe despre viaţa colaboratorilor apropiaţi" îl răscolea, îl ardea. Se simţea vinovat de pasivitatea din ultima vreme, de faptul că nu mai dăduse aşa mare importanţă celor ce se petreceau în jur, că se considerase prea devreme la pensie. „Dar oamenii, oamenii nu ţin seamă că eşti tânăr sau bătrân; ei au interese, au necazuri faţă de care nu trebuie să rămâi indiferent... Da, da, ţăranca mi-a predat o lecţie scurtă, simplă, inteligentă, necruţătoare. Ehei, totdeauna ţăranii au fost cu picioarele pe pământ!".

Intervalul se sfârşi la marginea drumului din partea cealaltă a lanului. Vizitiul, care aşteptase conform dispoziţiei

primite, cum îşi văzu şeful, dădu bice cailor şi trase docarul în apropiere.

– La sediu, limpezi directorul privirea întrebătoare a omului de pe capră.

Sediul nu era prea departe. După vreo zece minute de trap cabalin, Buterez coborî în faţa fermei şi o luă pe aleea de la intrarea în curte.

– Steliane! observă pe brigadier ieşind din cantină, să vii până la mine.

Îşi agăţa pălăria în cuier când Nicu se prezentă la ordin.

– Să trăiţi...

– Ia loc! îl îndemnă spre fotoliile de lângă fereastră, apoi aşezându-se pe scaunul din spatele biroului: Cum merge treaba? căută să mai slăbească încordarea subalternului.

– Bine.

– Dacă-i bine... nu e rău!

Zâmbiră amândoi.

– Auzi, măi Nicuşor, e adevărat ce vorbeşte lumea asta?

– Anume?

– Că te-ai despărţit de nevastă.

Brigadierul oftă.

– Da, răspunse mâhnit.

– Şi crezi că nu se mai poate face nimic?

– Nu ştiu... Totul s-a petrecut aşa de neaşteptat, aşa de surprinzător încât şi acum sunt uluit, mi se pare de necrezut... Când încerc să compar viaţa pe care am trăit-o zece ani de zile cu cea din ultimele săptămâni, începe să-mi vâjâie capul, halucinez... Aş vrea să găsesc o ieşire, să se sfârşească odată calvarul, însă gândurile îmi sunt împrăştiate, nu am puterea să mă adun, să aleg o cale...

– Te cred, te cred, interveni directorul melancolizat de frământarea interlocutorului, că viaţa mi-a hărăzit şi mie

câteva surprize neplăcute. În asemenea situaţii nu trebuie să disperi, ci să fii calm, să te înarmezi cu răbdare, cu tact, cu convingerea că şi nodul gordian a fost desfăcut. Eu totdeauna am stat şi am cumpănit, şi am pus o mie şi una de întrebări pentru a desluşi scopul celor care mi-au pricinuit necazurile. Că, află, dragul meu, fiecare necaz provocat ascunde în spatele lui un scop! Şi numai când descoperi de ce te înţeapă ghimpele, atunci ştii ce ai de făcut. Nevasta ta - iartă-mi indiscreţia, vreau să te ajut - a plecat cu vreun sectant sau a aderat doar la cult?

– Cinstit să fiu, nu pot să dau un răspuns exact... Informaţiile pe care le deţin sunt vagi, nesigure...Se pare că se află cu copiii în apartamentul unei familii de pocăiţi din Brăila...

– Îmhî... Deci se poate trage concluzia că nu este vorba de un mariaj... Cred că situaţia nu prezintă motive distructive... Dacă te debarasezi de prejudecăţi şi accepţi un compromis, viaţa familiei tale va reintra în normal.

– Adică? îşi înălţă Nicu sprâncenele, interesat.

– Adică să-ţi aduci femeia acasă şi să vă vedeţi de treburile voastre.

– Tovarăşe director..., glumiţi?

– Nu glumesc deloc.

– Credeţi dumneavoastră că se poate trăi aşa...?

– Ba sunt în măsură să spun că ştiu familii care huzuresc fără să se cramponeze de chestia asta cu credinţa. Ş-apoi a cam venit timpul să te împaci cu gândul că tagma muierească e cam bisericoasă, are slăbiciuni pentru rugăciuni ba pentru sănătate, ba pentru norocul copiilor... Uneori, nevastă-mea mă şi ceartă că am ajuns la bătrâneţe şi mă culc fără să zic „Tatăl nostru”, ca un păgân! Acum judecă şi tu: e normal să-ţi distrugi căsnicia pentru asemenea fleacuri?

– Ştiu eu ce să spun...Parcă văd sătenii sfredelindu-mă

cu priviri furişe, compătimindu-mă... Of, of, of!...

– Te rog, te rog nu mă dezamăgi. Tu eşti om cu carte, n-ai dreptul să gândeşti aşa. Copiii tăi au nevoie de ocrotire şi educaţie părintească, nu de cleveteala babelor!

5.

Discuţia cu tatăl său nemulţumise pe Viorel. Ştia pe bătrân înrăit în slugărnicia mistică, dar ca să coboare cu credinţa până la fanatism, nu şi-l închipuise. Uneori stătea ore întregi şi încerca să descopere sâmburele din care încolţea asemenea degradare intelectuală, scopul care atrăgea pe unii oameni pe panta spre întuneric, interesele celor care se luptau să-i convertească... Şi de fiecare dată ajungea la aceeaşi concluzie: „unii se zbat pentru huzur, iar alţii pentru fericiri imaginare".

Voia să-şi ajute părintele şi nu ştia cum să mai procedeze. Se străduise de câteva ori să-i explice lipsa de sens a rugăciunilor sale, să-l abată de pe drumul obscurantismului, să-l readucă la lumina vieţii de zi cu zi, dar parcă vorbise la pereţi, eşuase.

Dar acum vedea în Sticlescu un pericol potenţial. Încă un pas spre mocirlă. Ce să facă? Simţea cum i se umflau venele la tâmple... Căuta o idee, căuta, căuta... "Mda... întrezări el o undă de speranţă, femeia asta a creat problema, tot prin ea trebuie să fie rezolvată..." Şi fiind în ziua lui liberă, îşi băgă palmele sub ceafă şi se concentră asupra informaţiilor pe care le deţinea, asupra unui plan de acţiune. Pe la ora nouă aruncă pătura de-o parte, se smuci în şezut, îşi pârâi puţintel încheieturile şi coborî din pat. Liniştea îl îndemnă să meargă la baie în slip. Când se întoarse, Nuţa tocmai ieşea din camera rezervată ei.

– Bună dimineaţa... şi scuze pentru ţinută... zâmbi el.

– Bună dimineaţa, răspunse femeia îngăduitoare. Mă duc la bucătărie... Îţi fac o cafea?

– Dacă te lasă inima...

Peste câteva minute, şedeau amândoi la masa din sufragerie, cu ceştile în faţă.

Profitând de lipsa copiilor, care zburdau pe afară, Viorel mai sorbi o înghiţitură de licoare amăruie, apoi...

– Ei, cum ţi se pare la noi, în oraş? începu subtil desfăşurarea planului.

– Bine..., plăcut...

– Dar cu gândul tot acasă, aşa-i?

– Adevărat... Nicăieri nu se simte omul mai liber, mai stăpân pe ceea ce face ca în casa lui... Dar şi aici sunt mulţumită, n-am ce să reproşez...

Gândirea femeii impresionă pe Viorel. „Nu se poate să nu reuşesc!", se entuziasmă în sine.

– Mă bucur. Ne străduim şi noi să fim cât se poate de omenoşi cu cei care ne trec pragul... O să aduc aprecierea şi la cunoştinţa părinţilor. Pe latura religioasă le pot spune ceva?

Nuţa oftă.

– Înţeleg, înţeleg... Se pare că e cam incomodă această întrebare... îşi domoli inginerul ofensiva.

– O, nu, nu... Totul merge normal, frumos, captivant... Fraţii şi surorile mele sunt tare cumsecade, m-ajută... încercă ea să ascundă gafa.

– Însă tu nu eşti obişnuită să fii ajutată! atacă el iar.

– Da..., asta cam aşa e.

– Şi nu ţi se pare cam bizar să te complaci într-o asemenea situaţie?

– Judecând drept, e chiar ridicol. Dar ce pot face?, nu am găsit încă o ieşire... Câteodată, mă doare inima când văd trei copii aşezându-se la masă străină... şi câteva lacrimi adevereau suferinţa lăuntrică.

– Iartă-mă, iartă-mă că te-am necăjit...

Urmară câteva clipe de tăcere. Viorel înţelegea de-acum că femeia ajunsese în cultul penticostal aproape fără să-şi dea seama de consecinţe, pradă vicleşugului unor sectanţi. O privea compătimitor, căutând o rezolvare...

– Auzi..., cred că dacă te-ai întoarce acasă, ţi-ai regăsi liniştea.

– Aş vrea, dar bărbatul meu nu acceptă o nevastă pocăită... Nici nu-ţi închipui ce violent a fost când a aflat că...

– Retrage-te din cult.

– Acum e prea târziu... Am jurat credinţă cu mâna pe Cartea Sfântă şi am semnat o hârtie de aderare... Mi-e frică...

– De cine: de Dumnezeu sau de credincioşi?

– Şi de Dumnezeu, dar mai mult de fraţi şi de surori.

– Nu te-nţeleg!

– Nici eu n-am înţeles la început... Şi nici după aceea n-am priceput anumite subtile avertismente... M-am lămurit abia aseară, în timp ce citeam Biblia. Îţi arăt îndată despre ce este vorba.

Femeia se ridică de la masă şi merse în camera ei. Zăbovi câteva minute, apoi reveni ţinând în mână o carte cu coperţile verzi.

– Uite ce scrie aici... zise ocupându-şi locul, răsfoind filele subţiri tipărite mărunt: *„Măcar că trăim în firea pământească, totuşi nu ne luptăm călăuziţi de firea pământească. Căci armele cu care ne luptăm noi nu sunt supuse firii pământeşti, ci sunt puternice, întărite de Dumnezeu ca să surpe întăriturile. Noi răsturnăm izvodirile minţii şi orice înălţime care se ridică împotriva cunoştinţei lui Dumnezeu; şi orice gând îl facem rob ascultării de Hristos. Îndată ce se va săvârşi ascultarea aceasta din partea voastră, suntem gata să pedepsim orice neascultare."*(Noul Testament–A doua epistolă a lui Pavel

către Corinteni: 10-3, 4, 5, 6). Acum explică-mi tu, că ai studiat mai mult decât mine, ce pot face în faţa unei asemenea ameninţări?

Inginerul nu se grăbi cu răspunsul; citise şi el cartea şi urmărea ca femeia să se convingă singură de întunericul spre care o împingeau epistolele cu aşa-zisele învăţături.

– Mda, uneori se iese foarte greu dintr-o încurcătură...

– Şi ce încurcătură! Blocaj pur şi simplu! Ascultă ce surprize am mai descoperit: *„Femeile să tacă în adunări, căci lor nu le este îngăduit să ia cuvântul în ele, ci să fie supuse, cum zice şi legea. Dacă voiesc să capete învăţătură asupra unui lucru, să întrebe pe bărbaţii lor acasă; căci este ruşine pentru o femeie să vorbească în Biserică. Ce, de la voi a pornit Cuvântul lui Dumnezeu? Sau numai până la voi a ajuns El?*" (Noul Testament–Întâia epistolă a lui Pavel către Corinteni:14-34, 35, 36). Ce părere ai?

– Înjosirea femeii, obscurantism...

– Sau: *„Bărbatul nu este dator să-şi acopere capul, pentru că el este chipul şi slava lui Dumnezeu, pe când femeia este slava bărbatului. În adevăr, nu bărbatul a fost luat din femeie, ci femeia din bărbat; şi nu bărbatul a fost făcut pentru femeie, ci femeia pentru bărbat. De aceea femeia, din pricina îngerilor, trebuie să aibă pe cap un semn al stăpânirii ei."* (Noul Testament–Întâia epistolă a lui Pavel către Corinteni: 11-7, 8, 9, 10). De asta ce mai zici?

– Să laşi mândria în grija lui Dumnezeu şi să umbli cu năsucul în pământ, înfofolită în broboade, ca să nu te vadă „Sfinţii"! răspunse Viorel râzând.

Femeia zâmbi amar, îngândurată.

– Dacă ştiam după ce legi se ghidează acest cult... Of, of, of!, mai bine mă omora bărbatu-meu în bătaie!

– Auzi..., iartă-mi indiscreţia, cum ai ajuns pe un asemenea drum?

– Pe neaşteptate... Totul s-a petrecut aşa de repede încât şi acum sunt uluită... Într-o zi a venit la mine sora Fila..., mi-a spus că m-a visat ca pe o credincioasă ale cărei rugăciuni sunt ascultate de Dumnezeu... şi m-a rugat să fiu bună şi să îngenunchez la căpătâiul unui bolnav.

– Şi bolnavul s-a însănătoşit, ţi-a mulţumit şi te-a convins să slujeşti lui Dumnezeu, aşa-i?

– Da.

– Frumos, foarte frumos! Nu cumva norocosul este cel care-ţi aduce flori? se prefăcu el neştiutor.

– Da, fratele Rică. De ce?

– Prezenţa lui mi-a dat de-nţeles...

– Într-adevăr e un om cumsecade, foarte atent...

Bărbatul pricepu că avea în faţă o femeie destul de înţeleaptă, dar fără putere de pătrundere în lăuntrul fenomenelor, cu lunecări spre naivitate. Hotărî să acţioneze pe latura pozitivă, să-i forţeze limpezirea gândurilor, să o determine la decizii sănătoase, realiste...

– Mda..., însă gesturile lui nu schimbă cu nimic situaţia ta...Nu i-ai cerut sprijinul?

– Şi el, şi ceilalţi mă sfătuiesc să am încredere în Dumnezeu...

– Normal! Că doar Turma trebuie să rămână Turmă! Auzi, ce ştii tu despre Dumnezeu?

– Că are chip de bărbat şi că este foarte puternic.

– Măi Nuţa, mă faci să râd! Cum poţi să răspunzi aşa?! L-ai văzut?

– Nu, dar...

– Fii fată serioasă şi nu te mai lăsa îndopată cu poveşti. Mai bine hai să uzăm de puţină logică şi să lămurim cât de cât acest aspect, de acord?

– Chiar te rog...

Viorel sorbi o înghiţitură de cafea, apoi se propti cu coatele în masă, îşi adună gândurile şi...

– Eu cred că Biblia, cartea după care vă ghidaţi voi, este un conglomerat de pilde interpretate interesat de către preoţi. Dacă aprofundezi ceea ce este scris în ea, vei vedea cum toate aşa-zisele învăţături sunt orientate spre înfricoşarea şi supunerea celor slabi în raport cu cei puternici, care domină. În general, aceşti popi care s-au erijat în profeţii unei forţe supranaturale, n-au făcut altceva decât să pună în practică sclipirile inteligenţei lor, să profite de naivitatea celor din jur, să-i exploateze, să devină privilegiaţi. Ori, dacă fiinţa umană a apărut pe Pământ din bunăvoinţa lui Dumnezeu, aşa cum mărturiseşte Scriptura, noi ar trebui să fim egali, prin fiecare să curgă sânge de rege, că doar egali ne-am născut, nu?

– Da..., însă şi cei puternici, cum le zici tu, îngenunchează şi se roagă la Cer.

– Se roagă ca să-i determine şi pe ceilalţi să-i urmeze, să li se supună.

– Atunci cum îţi explici, cum s-a ajuns la acest cult al lui Dumnezeu?

– Dacă reflectăm puţintel asupra a ceea ce se întâmplă în viaţa de toate zilele, ne luminăm în constatarea că oamenii, influenţaţi de cei cu îndeletniciri mistice, îşi îndreaptă faţa spre Cer numai atunci când sunt în situaţii dificile, la necaz. Şi din fericire, unii găsesc ideea salvatoare tocmai în timpul rugăciunilor, inspiraţie care le întăreşte şi mai mult convingerea că sunt văzuţi de cineva de Sus, că există cineva care le poartă de grijă, care îi ajută. Dar nu-i adevărat; totul este o iluzie. Întoarcerea la binele începutului nu incumbă milostenia unei forţe supranaturale, ci este rodul gândirii fiecăruia, capacităţii de a simplifica stările de fapt, de a întrezări ieşirea din încurcătură.

– Şi totuşi cuvântul „Dumnezeu” are o semnificaţie!...

– Într-adevăr, interpretat realist, acest cuvânt reprezintă

latura pozitivă a vieţii. Dumnezeu există în fiecare om şi se manifestă prin faptele bune pe care acesta le săvârşeşte atât pentru sine cât şi pentru semeni. N-ai să auzi niciodată pe cineva de bună credinţă spunând că unui ucigaş i-a ajutat Dumnezeu! Toată lumea va zice fără ezitare că a fost împins de Diavol, adică de răul din el. Deci, atât Dumnezeu cât şi Diavolul nu sunt în cer, ci în fiecare din noi. Iar, din păcate, în lupta dintre bine şi rău, la unii învinge nemernicia! Şi când „michiduţă" îşi vâră coada-vorba românului -, necazurile sunt pe-aproape! De aici încep ambiţia de dominaţie, exploatarea omului de către om, nelegiuirile... Ehei... şi s-a extins acest circ barbar încât chiar şi oamenii cinstiţi sunt târâţi uneori în anturaje scârboase, dezgustătoare. Nu cred să fie cineva care să afirme că trăieşte numai în dreptate, fără gând viclean. Cerinţele vieţii împiedică perfecţiunea! Aşa că şi în cultele religioase, oricât de smeriţi ar fi credincioşii, atâta vreme cât unii încearcă să intimideze pe ceilalţi, năravurile rămân aceleaşi. Ai priceput?

– Da..., tu mă faci să-nţeleg că noi ne dirijăm unii pe alţii, că toate ritualurile, toate apucăturile sunt numai şi numai rezultatul născocirilor umane...

– Exact.

Nuţa îşi acoperi faţa cu palmele, îşi apăsă fruntea cu vârful degetelor, oftă...

– Şi tu cum crezi că aş putea ieşi din născocirea în care am intrat?

– Înduplecându-ţi bărbatul, ajungând la un compromis...

– E greu, e tare greu...

– Trebuie. Dacă te vei ambiţiona în respectarea strictă a literei biblice, toată viaţa vei fi nevoită să trăieşti singură, să supui copiii la acte de milă şi compătimire. Pentru că tu nu ai voie să te recăsătoreşti; uite ce scrie

aici: *„O femeie măritată este legată de lege câtă vreme îi trăieşte bărbatul; doar dacă-i moare bărbatul este slobodă să se mărite cu cine vrea, numai în Domnul.”* (Noul Testament–Întâia epistolă a lui Pavel către Corinteni: 7-39).

– Într-adevăr situaţia este foarte complicată... Din cult nu mă pot retrage pentru că încalc jurământul şi mă paşte cine ştie ce pedeapsă, dacă nu renunţ la credinţă, nu mă primeşte bărbatul... Uf, simt că-mi plesneşte capul! Ce să fac? Dă-mi tu o idee de compromis.

– Ascultă-mă cu atenţie... Părinţii mei sunt pocăiţi din părinţi; iar eu am crescut în legea lor până în anii adolescenţei. Deci am trecut pragul bisericii de zeci de ori. Şi-n tot acest răstimp am avut posibilitatea să văd destule întâmplări, să trag concluzii. Acum îţi pot spune că femeile care au priceput ineficienţa aderării la cult au reuşit să-şi salveze căsnicia fără să atragă repercusiuni. Cum? Simplu: au explicat bărbaţilor că au greşit şi că vor rămâne pocăite numai cu numele, au mers acasă, şi-au reluat viaţa de familie şi trăiesc bine-mersi. Nu te obligă nimeni să participi la adunările din programul bisericii. Aşa că... fii fată isteaţă şi acţionează spre binele tău, al copiilor.

–Îţi mulţumesc.

6.

Când intră în curte, Nicu observă o scrisoare în cutia poştală. Un val de emoţii îl furnică prin şira spinării, îl cutremură. Gândind că e veste de la Nuţa, luă precipitat plicul, îl desfăcu şi...

„Dragă tăticule,

Te rog să vii să ne iei acasă că aici ne-am plictisit tot învăţând rugăciuni şi mergând la biserică. Mama nu ne lasă deloc să ne jucăm, zice că facem deranj lui nenea Mihai.

Dacă nu ştii unde stăm, duminică o să mă prefac bolnav şi o să scap de închinăciuni, o să te caut prin parcul Monument. Tu aşteaptă-mă pe o bancă.

Mi-e dor de tine,

Vasile".

Păşea abătut pe trotuar, cu coala de hârtie în mână, cu ochii jucând în lacrimi. Era prima scrisoare primită de la copii. Şi conţinea un strigăt, o chemare... Simţea o apăsare lăuntrică, o zvârcoleală spre geamăt... Oftă să-şi mai descarce năduful, să se mai răcorească. Degeaba. Parcă avea plumb în suflet. Se aşează la masa din bătătură, cu fruntea rezemată în podul palmelor... "Copiii..., mă cheamă copiii... Ah, femeie, femeie!... Trebuie să fac ceva..., să-i scot din mijlocul rătăciţilor..., să-i readuc printre oameni..."

.....

Ca în fiecare zi de odihnă cu vreme frumoasă, parcul Monument era înflorit de lume. Umbra mângâietoare a teilor, foşnetul subţire şi îmbietor al frunzelor îndemnau la promenadă, la destindere.

Pe ultima ramificaţie a aleei principale, printre grupurile îmbujorate de bună dispoziţie, mergeau agale, aproape tăcuţi, Oana, Iliaş şi Marcel, băiatul lor, un dolofan trecut de patru anişori, blond, cu ochii ageri, răsfăţatul şi învăţăcelul lui moş Panait în ale poznelor.

– Mamă, cocuţa aia a scos limba la mine! zise ţâncul arătând cu mâna spre o fetiţă care legăna o păpuşă în iarba de pe margine.

– Ei, ţi s-a părut...

– Ba nu! Mă duc să-i dau o palmă! se smuci el ca să-şi apere orgoliul.

Însă Oana îl prinse repede, îl trase înapoi...

– Nu, mamă!... Ce, vrei s-o iei de nevastă! zâmbi ea amintindu-şi păţaniile cu Iliaş.

– Bravo, mă, aşa te vreau! Fii bărbat! îl luă taică-su în braţe, sărutându-l pe obraz.

– Dă-mă jos, dă-mă jos, că mă vede lumea şi mă râde! se simţi el flăcău.

– Phă, hă, hă! Mă, că fudul te-a făcut mă-ta!

– Şi ta-su! completă Oana, învăluindu-şi bărbatul cu o privire fermecătoare.

Îşi continuară plimbarea cu puştiul între ei, ţinându-l de mâini.

– Iliaş, cel de pe ultima bancă nu e Nicu Stelian? observă femeia.

– Îmhî, se pare că e cu unul din băieţi...

Ştiindu-i necazul, se apropiară cu gând să-i mai descreţească fruntea, să-l încurajeze.

– Ia te uită ce surpriză! Să trăieşti, amice! găsi Iliaş formula de intrare în discuţie.

– Să trăiţi şi voi, se bucură brigadierul. Luaţi loc! Ce mai faceţi?

– Am ieşit puţintel, să luăm câte o gură de aer... Tu?

– Stăteam de vorbă cu băiatul...

– Oho, şi ce băiat! Mâine-poimâine eşti socru-mare!

– Dacă o fi sănătate, ne-om bucura şi de clipa asta. Că văd că şi tu te-ai asigurat de un loc în capul mesei. Câţi ani are?

– Întreabă pe el, îi făcu Iliaş cu ochiul către ţânc.

Nicu zâmbi.

– Îţi plac bomboanele? i se adresă ademenindu-l cu un baton vanilat, să se împrietenească.

– Da, răspunse piciul prompt, înhăţând darul, muşcând pofticios.

– Dar să spui cum te cheamă?

– Da: Marceluş.

– Şi câţi ani ai?

– Patru.

– Dar al cui eşti, ştii?

– Da: al lui Ilie Zglobiu şi al lui mama.

– Bravo! Şi cu cine semeni?

– Cu tata.

– Şi cine-i mai frumos, tu sau el?

– Eu.

Toţi izbucniră în hohote de râs.

– Tu, Vasile, cu cine semeni? încercă Iliaş să prelungească hazul.

– Tot cu tata.

– Şi cine-i mai frumos?

– Amândoi.

– Bravo! se arătă Nicu mulţumit de răspuns, cuprinzându-şi feciorul pe după umeri, strângându-l părinteşte la piept.

– Deştept puştiul; mi-a plăcut! îl lăudă Oana.

– M-am străduit şi mă străduiesc să iasă ceva din ei, dar... coborî brigadierul cu sufletul în mistuirea lăuntrică.

– Ei, nu mai îmbrăca şi tu totul în negru... Eu cred că unde există puţină voinţă, apare şi şansa înţelegerii, a izbândei. Or, pe tine te ştiu - şi te ştie toată lumea - că eşti om cumpătat, care acţionează chiar şi pentru binele străinilor. Nu văd de ce te-ai ambiţiona împotriva propriilor tăi copii!

– Ehei, măi Oană, Oană..., când toate-ţi merg bine în viaţă, ai puterea de a ajuta şi pe alţii; dar când îţi bate necazul în poartă, uneori nu te mai poţi ajuta nici pe tine.

– Într-adevăr, interveni Iliaş, ai şi tu dreptate... Fapta

Nuţei e ca o cădere în abis... Însă datoria ta, a noastră (ca prieteni) este de a nu o lăsa să ajungă în fundul prăpastiei... Poate că a aderat la cult fără să-şi dea seama de consecinţe, ademenită de cine ştie ce promisiuni fantasmagorice... Ar fi nedrept să excludem ipoteza greşelii recunoscute.

– Şi la ce-ar folosi?

– La o cale de compromis...

–Îmhî... Compromisul câştigă teren... Auziţi, de ce vedeţi voi rezolvarea numai prin prisma asta? Nu credeţi că retragerea din sectă ar fi soluţia cea mai indicată, cea mai sănătoasă?

–Din unghiul tău de vedere, da; din unghiul ei, în situaţia de faţă, e cam complicat, răspunse Oana.

– Adică?

– Cum să-ţi explic... Ai citit Biblia?

– Nu, nu m-a interesat.

– Dacă o răsfoiai măcar din curiozitate, aveai posibilitatea să iei cunoştinţă cât de cât de nişte legi-sfaturi care, într-un moment de slăbiciune sentimentală, te fac să crezi că Raiul nu este altundeva decât pe teritoriul mistic, dar care, transpuse în realitate, îngrădesc libertatea de gândire şi acţiune a aderenţilor. S-ar putea ca Nuţa să fi picat într-o asemenea capcană, altfel nu se explică această ieşire neaşteptată dintr-o viaţă normală, decentă.

– Să presupunem că aşa stau lucrurile... Atunci cine o împiedică să redevină ce a fost?

– Teama.

– Teama?! De cine?

– În primul rând de legile despre care ţi-am vorbit şi de credincioşi.

– Te rog, te rog...

– Da, da, retragerea din cult este aproape imposibilă, ar însemna încălcarea jurământului şi îndreptăţirea

sectanţilor la pedepse nu dintre cele mai domestice. Pocăiţii nu sunt ca ortodocşii. Ei, în fanatica lor dorinţă de a arăta că sunt mâna dreaptă a lui Dumnezeu, că nu fac parte din „lume", acţionează ca nişte judecători împuterniciţi să taie şi să spânzure pe toţi cei care încearcă să părăsească „Turma Sfântă", considerându-i trădători. Ori Nuţa, chiar dacă şi-a dat seama că a greşit, de-acum trebuie să rămână, măcar cu numele, în secta lor.

Nicu parcă înmărmurise cu privirea pe buzele Oanei. Ultimele ei cuvinte i se zbăteau în creier ca o înfrângere, ca un verdict fără drept la recurs.

– Şi în al doilea rând? căută el să acopere depresiunea sufletească, încercând totuşi să smulgă o idee salvatoare.

– În al doilea rând, de tine, îi reteză femeia toate speranţele. Dacă tu nu eşti dispus să tolerezi această rătăcire a ei, s-ar putea să nu mai fiţi niciodată împreună.

– Şi-ar fi păcat să vă distrugeţi căsnicia din cauza unei slăbiciuni, să zicem, momentane şi regretabile, îl încurajă Iliaş.

– Îmhî..., deci fără compromis nu se poate...

– Asta este situaţia. Şi e mai bine să ajungi la o înţelegere decât să întăreşti bârfa babelor şi mila pocăiţilor. În fond, la mijloc este interesul tău, al familiei tale... Noi nu putem şi nici nu avem dreptul să-ţi impunem un anume mod de viaţă, însă, ca prieteni, avem toată bunăvoinţa de a te ajuta - dacă îţi vine greu la început - ca mijlocitori de tratative într-un compromis. Ce zici?

Brigadierul căută mai întâi ochii lui Vasile; apoi răspunse copleşit:

– Fie.

7.

Incidentul cu Viorel nu intimidase pe Sticlescu, ci îl făcuse mai precaut. Frământat oarecum de bănuiala unei rivalităţi, pocăitul urmărea în fiecare dimineaţă plecarea la muncă a inginerului, să evite o nouă altercaţie, să poată intra în apartament fără supraveghere, să aibă posibilitatea de a sensibiliza încet-încet inima Nuţei. Şi, de fiecare dată, femeia îl primea cu zâmbetul pe buze, cu mulţumiri pentru flori, cu plăcerea de a-l servi cu o cafea, de a-i asculta captivantele glume... Aparent relaţia dintre ei urca spre un deziderat comun; în realitate însă, numai el ştia ce urmărea. Bucuria ei pasivă îl chinuia, îi făcea nopţile albe, îl ţinea la distanţă de scop. Şi culmea!, gândul de la pariul cu Dan Cordan - care îl sfătuise între timp să renunţe şi cu care se certase - se transformase în dragoste ardentă; o dorea cu orice preţ, o dorea de nevastă.

Acum se afla iar în vizită, dar acasă era numai Mihai Vanghele, care trebăluia la bucătărie.

– Şi-i plecată de multă vreme sora Nuţa? se interesă el, încetând cu foiala, aşezându-se pe taburetul de lângă aragaz.

– De vreo jumătate de oră, răspunse omul fără să-l privească, preocupat de cratiţa de pe foc.

– Ai trimis-o undeva?

– Nu. Am auzit doar copiii rugând-o să-i ducă la taică-su. Probabil intenţionează să se împace cu el...

Cuvintele părerii le recepţionă ca pe nişte săgeţi care-i înţepau pieptul. Un fior rece îl cutremură, îl încremeni cu ochii pe figura nepăsătoare a bătrânului. Nu se aşteptase la o aşa surpriză. Simţea că se depărta lumea de el, că rămânea singur. Ar fi vrut să-şi alunge teama cu un zâmbet, însă nu avea puterea nici măcar să-l schiţeze. Tăcea, tăcea şi încerca să-şi elimine înăbuşeala lăuntrică

prin expiraţii lungi, să creeze impresia că era vinovată numai canicula de afară, că-i era cald.

O cheie se răsuci în broasca yallă a uşii de la intrarea în apartament, apoi în nişa bucătăriei apăru Viorel. Sticlescu îngheţă pur şi simplu. Inginerul, observându-i în mâna dreaptă veşnicul buchet de flori, îl fixă ironic:

– Tot cu recunoştinţa, tot cu recunoştinţa?!... Încă vreo doi-trei ca tine şi florăriile nu mai au nevoie de clienţi!

– Te rog, te rog să nu jigneşti pe fratele Rică, interveni prompt Mihai Vanghele.

– Aş, crezi că-i pasă lui de vorbele celor din jur! El e ca porcul: îngroaşă din obraz şi aleargă fără ruşine după găina vecinului! atacă Viorel necruţător.

– Nu-ţi permit! se ridică Sticlescu de pe scaun, revoltat. Atâta vreme cât nu eşti credincios, n-ai dreptul să te-amesteci în treburile noastre, n-ai dreptul să ne judeci.

– Zău, mă?! Dar tu cu ce drept te-amesteci în căsniciile altora? Ca să racolezi nevestele?

– Eu sunt supusul lui Dumnezeu. El este stăpân peste toate sufletele şi numai El alege oamenii care să-L slujească.

– Ei nu mai spune! Şi altul mai breaz ca tine n-a găsit pe pământ! Ia ascultă, măi... păduche important, dacă nu te-astâmperi cu bucheţelele de flori şi cu demagogia, te iau de guler şi te trântesc de parchetul ăsta de te lecuieşti de toate năravurile, ai înţeles? Fir-ai al dracului de escroc, ai ajuns tu „alesul Domnului”!

– Ai auzit, frate Mihai, ai auzit? Aşa arată trupa cu care te prezinţi în faţa lui Dumnezeu? se grăbi el cu trucul de intimidare, de înfricoşare.

– Vai mie, vai mie!... Iartă-l, Doamne, iartă-l că nu şi-a dat seama ce i-a ieşit din gură... Vai mie, vai mie!...

Viorel privea văicăreala bătrânului ca pe o scenă comică improvizată într-o piesă dură. Nici nu-i venea să

creadă că măscăriciul era tatăl său. Ca să curme jocul decadent, interveni aspru:

– Ce-nseamnă asta, tată? Ce eşti tu, om sau cârpă? Îţi baţi joc de mine? Nu ţi-e ruşine?

– Vai mie, m-ai umplut de păcate, m-ai umplut de păcate... De ce nu te porţi cuviincios, fiule?...

– Ba m-am purtat destul de cuviincios, am fost prea îngăduitor, am crezut chiar că veţi acţiona pentru a reînchega familia acestei femei pe care aţi târât-o în mizeria voastră, pentru a o ajuta...

– Dar n-o ajut?!

– Cum anume? Poftind-o la masă ca pe o sinistrată sau ca pe o cerşetoare?! Înlesnind curtarea şarlatanului ăsta?!

Adevărurile inginerului sunau ca nişte sentinţe, loveau necruţătoare, îl făceau pe Sticlescu să-nghită noduri-noduri, să se teamă, să caute o ieşire...

– L-ai auzit, frate Mihai, l-ai auzit? Din cauza lui o să ajungi în flăcările Iadului! se refugie el pe acelaşi teritoriu cu mijloace de doborâre psihică.

Înfricoşat, Mihai Vanghele îşi frângea mâinile, îşi tremura capul cu ochii bulbucaţi spre plafon...

– Vai mie, vai mie!... Iartă-mă, Doamne, iartă-mă că n-am ştiut ce-am crescut în casa mea...

– Casa ta?! Casa statului, nu a ta! Mai bine-zis a celor pe care tu, ăsta şi toată şleahta voastră îi consideraţi „lumea”, a celor care nu se lasă impresionaţi de apucăturile voastre retrograde şi încearcă să vă scoată la lumină, să vă îndrume spre o viaţă mai bună, să vă integreze printre oameni, să vă arate cu fapte (uneori chiar cu sacrificii) că luxul şi fericirea nu pică din cer, ci sunt rodul efortului minţii, umărului pus, palmelor bătucite... Nici o rugăciune nu a înălţat o casă, nici o rugăciune nu a sădit un pom, nici o rugăciune nu v-a adus pâine pe masă...

– Şi noi muncim...

– Munciţi, munciţi de nevoie nu din conştiinţă! replică Viorel, continuând mai aprig: În ce constă conştiinţa voastră? Că mergeţi la fabrică şi vă supuneţi docili ordinelor ca să treacă timpul mai repede? Puneţi voi suflet în treaba pe care o faceţi?! Sau vă interesează pe voi cum s-a ajuns la piesa pe care o executaţi ca să vă puteţi câştiga o bucată de pâine? Aiurea! Voi sunteţi ca vita înjugată, o loveşti cu biciul şi trage! Dar pentru ce o face, habar n-are! Cam aşa arată situaţia cu „şi noi muncim".

– Bine că eşti tu mai deştept! îl ironiză Mihai Vanghele.

– Nu mă laud că sunt eu buricul pământului, dar măcar mă străduiesc să ţin pasul cu civilizaţia, să contribui cu ceva la progresul ei... Voi nu vedeţi că sunteţi bizari şi absurzi în gândire şi comportament? Ce-aş fi fost eu dacă mă lăsam îndopat cu tâmpeniile voastre?

– Un om cu credinţă în Dumnezeu, se grăbi bătrânul să-l înfrunte.

– Şi sluga lui Sticlescu!

– Nu-ţi permit!

– Mai bine nu i-ai permite mişelului ăsta să-i curgă balele după fustă de femeie măritată!

– Asta nu-i treaba ta! Neobrăzatule! Dacă mai jigneşti pe fratele Rică, te poftesc afară din casa mea!

– Casa ta! Tu şi cei de teapa ta nu meritaţi să locuiţi în vile sau în apartamente confortabile, nu meritaţi să vă iluminaţi cu lumină electrică, nu meritaţi să vă lăfăiţi în aşternuturi încălziţi de la calorifer, nu meritaţi să beneficiaţi de apă caldă, de gaze... După mocirla din capetele voastre, voi ar trebui să vă adăpostiţi în colibe sau bordeie, să deschideţi ochii numai când răsare soarele, să vă spălaţi jegul în apa bălţilor, să vă odihniţi pe paie sau pe pământul gol! Şi să umblaţi de colo până colo pe jos sau călare pe măgari, nu cu maşina sau cu trenul, sau cu alte

„izvodiri” ale minţii omeneşti! Dacă sunteţi aşa credincioşi, de ce profitaţi de bunurile civilizaţiei? De ce nu trăiţi aşa cum scrie la Scriptură, aşa cum au trăit Hristos şi apostolii Lui? Sau alegeţi numai ce vă convine? E frumoasă viaţa când apeşi pe un buton şi se aprinde lumina în cameră, aşa-i? Dar, ironia credinţei, nici curentul electric şi nici becul nu sunt invenţii ale pocăiţilor!

– Te rog, te rog...

– Nu e nevoie să mă mai rogi nimic! De fapt, deşi mi-am obosit gura cu nişte adevăruri care ar trebui să vă dea de gândit, n-am venit să fac educaţie ateistă, ci să-mi strâng lucrurile şi să mă mut.

– Să te muţi?! Unde să te muţi?! îşi înălţă prompt sprâncenele Mihai Vanghele.

– Mi-a repartizat şi mie întreprinderea o garsonieră. Însă pe merit! Aşa că n-o să te mai deranjeze nici un „jignitor” în „casa ta” şi îţi va rămâne şi o cameră liberă, suficient spaţiu pentru a mai destrăma „fratele” Rică încă o căsnicie. Că doar el se zbate pentru mărirea Turmei lui Dumnezeu, nu?! Dar ţine minte: dacă nu deschizi ochii la timp, într-o zi te vei trezi vorbind singur! Şi nu te va salva nici Hristos!

CAPITOLUL 7

1.

Când deschise uşa de la intrarea în apartament şi se văzu în faţă cu Oana şi Iliaş, Nuţa rămase aproape ca o statuie, surpriza aproape că-i tăie respiraţia. Câteva clipe îi privi întrebătoare, mirată; apoi melancolia compătimitoare din ochii lor îi strânse inima, o făcu să se ruşineze.

– Bună ziua, Nuţa, simţi Oana că trebuie să o încurajeze.

– Bună ziua, răspunse ea mai cu jumătate de glas.

– Nu te aşteptai la musafiri?

– Nu...

– Putem intra?

– Da... îngădui femeia parcă temându-se de vreo observaţie din partea soţilor Vanghele, pe care îi ştia supăraţi şi îngrijoraţi din cauza plecării lui Viorel. Ca să nu deranjeze prea mult, îşi conduse oaspeţii în camera rezervată ei, invitându-i să ia loc pe scaunele de la masă, grăbindu-se să se decomplexeze prin a-i servi cu câte o ceaşcă de ceai din cel pregătit pentru copii. Cu tot efortul de a părea ca acasă, stângăcia gesturilor, permanenta căutare a lucrurilor lăsau totuşi să se întrevadă că acţiona pe un teritoriu străin, că libertatea de mişcare îi era limitată.

– Drăguţă încăpere... găsi Iliaş un pretext de a începe discuţia, cercetând atent mobilierul dimprejur. Lumea

vorbeşte că pocăiţii nu prea aleargă după lux..., dar uite că aici, în sufragerie... sunt numai contrarii!

– Probabil că e o familie cu o mentalitate mai evoluată... Parcă la ortodocşi nu există decalaje de concepţie! Dar eu cred că şi într-o credinţă şi în cealaltă tot disponibilităţile financiare ale fiecăruia au cel mai greu cuvânt de spus! zise Oana.

– Da, da... o aprobă Nuţa, aşezându-se pe marginea patului.

– Locuieşti singură? întrebă bărbatul.

– Nu, cu copiii.

– Îmhî..., trebuie să fie cam înghesuială.

– Cam, dar...

– Înţeleg, înţeleg, astea-s condiţiile... Îţi place aşa?

– Şi dacă nu-mi place, ce pot face?

– Să încerci să te bucuri iar de cele pentru care ai muncit.

Nuţa zâmbi amar:

– Ar fi frumos, însă...

– Ei, fii mai optimistă că doar n-ai omorât om!

– N-am omorât, dar am greşit faţă de el, l-am lovit prea tare... murmură ea mistuită de regret, coborând pleoapele, scăpând pe obraji două lacrimi ale durerii lăuntrice.

– Şi măcar ai făcut-o pentru ceva folositor?

– E dificil de dat vreun răspuns... Eu am aderat la cult aproape ca un om care visează, impresionată puternic de efectul pozitiv al unor rugăciuni pe care le-am spus la căpătâiul unui bolnav...

– Curios, foarte curios! Totuşi eu rămân la convingerea că viaţa fiecărui om curge alternând sănătatea cu boala, proces biologic recunoscut de oamenii de ştiinţă ca necesar pentru diferite adaptări ale organismului în anumite conjuncturi. Însănătoşirea sau, să zicem, salvarea de la moarte cu ajutorul rugăciunilor şi mătăniilor sunt,

iartă-mă că te dezamăgesc, aberaţii. „Izbânda” ta a fost doar o întâmplare fericită, dar suficientă pentru speculaţiile sectanţilor.

– Se poate, nu te contrazic... Pe mine însă acest aspect m-a influenţat, m-a determinat să accept că şi credinţa este necesară. În acele momente mă vedeam ca o binefăcătoare a suferinzilor, ca o mamă care se roagă la Dumnezeu pentru binele şi fericirea copiilor, a familiei... Nu mi-am închipuit că drumul ales va duce la situaţia de faţă... şi îşi şterse lacrimile cu batista.

– Linişteşte-te, linişteşte-te... i se aşează Oana alături, vădit mişcată; poate, dacă vei fi înţelegătoare şi vei avea bunăvoinţă, se vor îndrepta lucrurile...

– E foarte, foarte complicat... La pocăiţi nu e ca la ortodocşi... Aici retragerea din cult înseamnă încălcarea jurământului faţă de Dumnezeu, împuternicirea credincioşilor să te pedepsească după bunul lor plac... Eu am aflat toate astea după ce am aderat... Vă rog să mă credeţi, nu sunt în stare să iau vreo hotărâre, mi-e frică... Iar pe Nicu, după felul cum s-a manifestat când a aflat vestea, nu-l prea văd acceptând o nevastă pocăită.

– Şi dacă te înşeli?

– M-aş bucura.

Şi o undă de lumină acoperi chipul femeii, încolţi încrederea în toate inimile. Oana, bizuindu-se pe onctuozitatea dicţiunii şi pe o oarecare putere de convingere, consideră oportun să continue:

– E bine, e bine că încă mai porţi în suflet un dram de speranţă... Şi noi am pornit încoace cu gând bun, cu dorinţa de a face tot ce ne stă în putinţă pentru a readuce fericirea în sânul familiei Stelian... Dacă vom reuşi sau nu, depinde numai şi numai de tine. Cu Nicu am discutat duminică. L-am întâlnit în parc, era cu băiatul cel mare. Şi, bineînţeles, după ce i-am adus la cunoştinţă situaţia

expusă de tine mai-nainte, a acceptat compromisul să rămâi în cult numai cu numele. Noi considerăm că este singura posibilitate de a evita riscurile şi te sfătuim să n-o ignori.

– Ba nu am nimic împotrivă... zise ea parcă nevenindu-i să creadă cele auzite, uluită de constatarea că şi Viorel îi sugerase aceeaşi idee.

– Bravo, aşa te vreau! se grăbi consăteanca să o sărute.

Uşa camerei se deschise brusc şi înăuntru năvăliră copiii, gălăgioşi.

– Mamă, uriciosul de Marian mi-a luat bomboanele! strigă Adriana alergând spre Nuţa.

– Taci, fă, o prinse Vasile de mână, că ne râd oamenii ăştia care au vorbit cu tata ca să ne ia acasă.

– Hă, hă, hă! o dădu fetiţa în ţopăială. Vine tătuţu'! Vine tătuţu' să mergem acasă! Vine tătuţelu' !

Ca să înalţe momentul, Iliaş scoase din buzunar trei ciocolate şi le împărţi ţâncilor, ciupindu-i de obraz, mângâindu-i.

– Deci, Nuţa, zise Oana ridicându-se în picioare, dând de înţeles că prezenţa lor nu-şi mai avea rost, nouă nu ne rămâne decât să înştiinţăm pe Nicu să vină să vă ia, da?

– Da.

2.

Plecarea lui Viorel nu alăturase pe Rică tristeţii familiei Vanghele. Ascuns sub o mască de compătimire, el se bucura că scăpase de cel care îi inspirase teamă, care îi tot îngrădise libertatea de acţiune. Ş-apoi la ce bun să se îmbălsămeze cu regrete când îi răsărise soarele pe uliţă!

Posibilitatea împăcării Nuţei cu bărbatul o transformase în ceva de necrezut. „Cum să se întoarcă ea acasă când

ştie bine că ţărănoiul a ciomăgit-o şi-a alungat-o că nu-i place să aibă nevastă pocăită?!", se încuraja de câte ori îi venea în minte acest gând.

Dar în dimineaţa următoare zilei vizitei soţilor Zglobiu, după o noapte de bănuieli ameninţătoare, sări jos din pat hotărât să atace decisiv, să tranşeze situaţia în favoarea lui, cu orice risc, cu orice sacrificiu. Iubea pe Nuţa şi o voia de nevastă.

După ce se răcori până în călcâie la duşul din baie, se bărbieri, se îmbrăcă într-un costum bleu, se cercetă pe toate părţile în faţa oglinzii, apoi ieşi în curte. În drum spre poartă, îşi privi ceasul de la mână: era de-abia ora opt, prea devreme pentru un dialog fără asistenţă. Ca să mai treacă timpul, renunţă la garoafele de la florărie în favoarea florilor din grădiniţa casei. Ferindu-şi pantofii de picăturile de rouă, intră printre straturile de crăiţe din apropierea cişmelei şi adună mai multe fire într-un buchet mare, frumos. Sedus de corolele aprinse, inspiră visător parfumul dătător de speranţe şi îşi porni paşii spre staţia de autobuz, exteriorizându-se totuşi printr-un...

– Doamne-ajută!

Când ajunse în cartierul Hipodrom, observă copiii Nuţei, jucându-se tocmai pe iarba de la capătul blocului. „Îmhî, semn bun!", se îmbujoră el grăbindu-se.

– Sărut mâna, soră Nuţa, se gudură când i se deschise uşa apartamentului, oferind politicos florile.

– O, mulţumesc, frate Rică, mulţumesc, se bucură femeia mângâindu-l cu privirea. Poftim, poftim înăuntru, îl îndemnă îndreptându-se spre camera ei, înfierbântându-l cu ispititoarea legănare de şolduri.

Ca un cerb ademenit de ciută, bărbatul blocă broasca yallă pentru a evita orice apariţie deranjatoare şi o urmă îndeaproape, cu sufletul la gură, despuind-o cu ochii. Ah, ce-ar mai fi aruncat-o în pat! Însă zvâcneala sângelui, febra

cărnii şi le înfrâna cu teama de a nu gafa, de a nu indigna prin gesturi nesăbuite, de a nu atrage vreo pornire potrivnică, distrugătoare. „Nu, nu, trebuie să mă calmez, să acţionez cu răbdare, cu tact... că femeie fără coastă de drac nu prea există!", concluzionă el scoţând batista din buzunar, ştergându-şi broboanele de pe frunte.

Nuţa însă nici nu sesizase frământarea lui! Îşi aşeza florile în vaza de pe masă mai nepăsătoare ca niciodată, de parcă era singură în cameră. De când plecaseră Oana şi Iliaş, Nicu redevenise totul pentru ea, inima i se furnica de bucurie, voia să iasă dintre pocăiţi, voia acasă.

Tăcerea prelungită oferi lui Sticlescu posibilitatea de a-şi aduna gândurile, de a se apropia, de a-i atinge uşor spatele cu pieptul...

– Soră Nuţa, îndrăzni el oarecum emoţionat, nu-ţi fie cu supărare..., inima îmi porunceşte să nu mă-năbuş cu un compliment pe care îl meriţi: te rog să mă crezi că femeie mai frumoasă şi mai cumsecade ca tine n-am văzut până acum! Şi îşi tremură sfios degetele mâinii stângi pe pielea diafană a umerilor rotunzi.

Nevasta intui bătaia vorbelor, dar nu-l descurajă. Consideră că fapta nu implica încă ceva grav şi că nici nu era momentul să se scandalizeze, să creeze o impresie neplăcută, să-şi complice situaţia. Hotărî să întoarcă doar capul, să pară măgulită...

– Mulţumesc, frate Rică, mulţumesc, zâmbi încântată; ca apoi să se retragă afirmând: Totuşi cred că exagerezi...

–Vai, se poate! interveni prompt bărbatul, îngrijorat de constatare.

– Da, da, trebuie să recunoaştem că fiecare om este frumos în felul lui... Chiar şi tu eşti înzestrat cu o frumuseţe strict personală.

– Sărut mâna, sărut mâna, se grăbi el cu linguşeala.

– Vai, dar m-am luat cu vorba şi-am uitat să te servesc

cu ceva! găsi ea de cuviinţă să schimbe tema discuţiei. Ce doreşti, o cafea sau un ceai?

– O cafea.

– Cu zahăr sau fără?

– Cum e inima celei care o face.

Ascensiunea promiţătoare a dialogului îndemnă pe Sticlescu să rămână în dormitor. Se aşeză pe marginea patului, încrezător, fericit chiar. Ca să i se pară aşteptarea mai scurtă şi mai plăcută, începu să pipăie invidiatul aşternut, să-şi înzorzoneze iluziile cu năbădăioasele arderi sufleteşti. În toiul desfătării, atinse perna şi se pomeni în faţă cu Noul Testament. Se cutremură. Încruntat, cu mişcări aproape îngheţate, luă cartea în mână şi o deschise unde observă o filă îndoită. Câteva rânduri subliniate îi atraseră atenţia*..." O femeie măritată este legată de lege câtă vreme îi trăieşte bărbatul; doar dacă-i moare bărbatul este slobodă să se mărite cu cine vrea; numai în Domnul".* Îngălbeni pur şi simplu; parcă se învârtea camera cu el. Cuvintele îi zgâriau creierul ca o prevestire neagră. „Numai imbecilul de Vanghele s-a grăbit s-o îndoape cu învăţături. Că fără învăţături crăpa fierea în ea! Ah! Dacă dau greş îl distrug!"

Foşnetul paşilor de pe hol îi întrerupse pornirea duşmănoasă, îl determină să arunce cartea sub pernă, să-şi descreţească fruntea, să întâmpine pe Nuţa surâzător.

După ce sorbi o înghiţitură din cafeaua aburindă, puse ceaşca pe tavă şi se rezemă cu coatele de genunchi, fixând meditativ ochii gospodinei...

– Soră Nuţa, încercă el să o copleşească prin mărinimie, am impresia că te apasă o nemulţumire, că tânjeşti după ceva...Te-am văzut de câteva ori foarte îngândurată şi, te rog să mă crezi, am simţit şi simt o durere în piept, o...

– Nu te necăji, frate Rică, n-ai nici o vină.

– Ba Dumnezeu mă perpeleşte în toate nopţile, mă

îndeamnă să-ţi răsplătesc rugăciunile de sănătate prin faptă omenească, să nu te las singură în suferinţă, să fiu, cu voia ta, şi bărbat şi tată pentru copii.

– Îţi mulţumesc pentru bunătate, frate Rică, dar Sfânta Scriptură spune că numai femeia văduvă are dreptul să-şi îngăduie în preajmă alt bărbat...

– Ştiu, ştiu asta... înghiţi el un nod amar; eu vorbeam măcar de un ajutor omenesc pe care, în asemenea împrejurări, Dumnezeu îl apreciază ca o faptă demnă de Hristos...

– Îţi mulţumesc încă o dată, frate Rică, şi nu mai fi îngrijorat, că Atotputernicul a avut grijă să înduplece pe bărbatul meu să mă primească în credinţa în care mă aflu. Zilele astea va veni să mă ia acasă.

Şi vestea scurgea sânge din obrajii pocăitului.

3.

Cu capul bandajat de comprese reci, Sticlescu zăcea lungit în pat şi încerca să-şi alunge calvarul eşecului, să se agaţe de o şansă. „Ah, dacă Vanghele nu-i dădea cartea, o puneam în faţa unui fapt împlinit, în imposibilitatea de a se mai întoarce la bărbatu-său; trăiam cu ea în concubinaj, era nevasta mea, nu mai îndrăznea să spună că numai femeia văduvă are...”, şi se ridică brusc în şezut, concentrat:

– Deci mai există varianta cu femeia văduvă...

De-acum n-o vedea pe Nuţa decât a lui şi numai a lui.

Fiind joi - zi cu slujbă după-amiaza - şi părându-i-se că intra în criză de timp, aruncă în chiuvetă albiturile oblojelii, se ferchezui la repezeală, apoi se grăbi spre biserică.

Cum trecu pragul lăcaşului sfânt, se opri câteva clipe

cu privirea peste chipurile credincioşilor prezenţi la adunare şi constată că tot Mihai Vanghele era omul potrivit pentru planul încropit în minte. „Ş-apoi, el a încurcat iţele, el să le descurce!", îşi zise Rică înaintând printre bănci, urcând pe podiumul unde se aflau conducătorii cultului.

În timpul rugăciunilor, îl bătu gândul să-l cheme de-o parte, să discute cu el, dar renunţă repede la idee, consideră că nu era momentul cel mai potrivit pentru a-şi desfăşura metodele de convingere în cazul unei opoziţii.

Când se sfârşi slujba, invită pe bătrân la el acasă.

După ce îl introduse într-o atmosferă de sociabilitate afectivă, Sticlescu se rezemă de speteaza fotoliului şi se hotărî să atace sistematic problema care îl frământa...

– Frate Mihai, în ultimele nopţi mi s-a arătat Dumnezeu în vis cu porunci pe care trebuie să le înfăptuim fără cârtire...

– Frate Rică, dorinţa Domnului înainte de toate!

– Indiscutabil, indiscutabil... Şi sunt dator să-ţi aduc la cunoştinţă că pe tine te-a ales să mă ajuţi.

– Îţi mulţumesc, Doamne, pentru mărinimie! se grăbi Vanghele cu o mătanie de recunoştinţă.

– Fii binecuvântat şi să nu dezamăgeşti pe Atotputernicul, îl îmbărbătă viclean Sticlescu.

– Vai de mine, se poate! îşi întări omul servilismul.

– Atunci ascultă despre ce este vorba: Dumnezeu ne-a certat pe amândoi că suntem slujitori leneşi, nepăsători faţă de nevoile şi necazurile surorilor şi fraţilor... Ne-a pălmuit pentru sora Nuţa că este cea mai credincioasă din biserică şi noi n-am miruit-o profetească, că-i arde trupul şi noi ne mulţumim doar să o adăpostim şi să-i dăm o porţie de mâncare... "Cu aşa fapte vreţi s-ajungeţi în Rai? s-a răstit El. Ca drept pedeapsă, tu - adică eu - să alini suferinţa femeii şi să fii tatăl copiilor; iar tu, ca să te răscumperi pentru fiul tău rătăcit, să-i ajuţi să nu treacă

peste Cuvântul din Scriptură. Altfel să nu vă aflu că v-arunc în flăcările Iadului!", încheie el smerit imaginarul citat; apoi continuă aproape plângăreţ: Ce ne facem, frate Mihai, ce ne facem?... Mie mi-e frică, mi-e frică...

Bătrânul îl privea cu ochii bulbucaţi, înmărmurit; Dumnezeu îl alesese nu pentru a-l urca la Dreapta Sfântă, ci pentru a-l pedepsi... "Şi ce pedeapsă... Pentru ce?! Pentru că Viorel a ales alt drum?!... Dar sunt destui credincioşi în situaţia mea, ba unii cu mai mulţi copii! De ce tocmai eu...?!", medită el nemulţumit.

– Frate Rică, încercă totuşi să se salveze, Sfânta Scriptură spune că cel ce se apropie de femeie măritată se face vinovat de preacurvie...

– Ştiu, frate Mihai, ştiu... Dar noi suntem supuşi ai lui Dumnezeu, şi voinţa Lui ne este lege.

– N-ar fi mai bine să ajutăm pe sora Nuţa să se întoarcă la bărbatul ei că, din câte am auzit, s-a ajuns la o înţelegere...

– Imposibil!

– De ce?! Aşa vor fi mulţumiţi şi femeia şi copiii.

– Dar nu şi Dumnezeu!

Vanghele nu se aşteptase la o asemenea replică. Simţea vorbele ca pe o ghilotină deasupra capului. Stătea cu fruntea ridicată şi tăcea mohorât, înfricoşat, oferind lui Rică posibilitatea de a pune stăpânire pe situaţie...

– Ş-apoi, ştii ce-ar însemna să se întoarcă sora Nuţa acasă? Îţi spun eu: ar rămâne cultul fără singura credincioasă care are ascultare în Cer. Şi cine s-ar mai ruga pentru sănătatea noastră?

– Păi nu-nţelegi că ea va fi în continuare cu noi...

– Asta s-o crezi tu! Atotputernicul ştie mai bine ce urmăreşte bărbatu-său. Dacă nu-i îndeplinim porunca...

– Vai mie, vai mie!... începu bătrânul să se tânguie; cum o să săvârşesc eu aşa faptă?! Gândeşte-te, frate Rică,

nu mai sunt tânăr..., vreau să mor cu capul pe perna mea.

– Dumnezeu dă viaţa, Dumnezeu o ia! Unde şi când vom sfârşi, numai El hotărăşte! Degeaba te rogi la mine, n-am nici o putere. Crezi că mie-mi convine să mă însor cu o femeie măritată şi să cresc trei copii?

– Nu... nu pot... se frământa Vanghele întunecat, în speranţa că îl va îndupleca.

– Ba să poţi! îşi pierdu Sticlescu răbdarea. Mă împiedici să îndeplinesc voia lui Dumnezeu? Vrei s-ajung în Iad din cauza ta? Ce sunt eu ca să ispăşesc pedepse pentru nelegiuirile voastre? Nu-i destul că am stat cinci ani în închisoare datorită unor nemernici? Nu-i destul cât mă zbat ca să propovăduiesc credinţa şi să măresc Turma Atotputernicului? Şi voi, voi ce faceţi? Vă rugaţi numai pentru huzurul vostru? Aşa slujitori sunteţi?

– De ce vorbeşti aşa, frate Rică?! Până acum nici un credincios n-a fost în faţa unei asemenea porunci... Cum o să curm viaţa unui om care nu mi-a făcut nici un rău, nevinovat?!...

4.

După-amiază de duminică de august.

În sufrageria apartamentului familiei Vanghele era organizată o adunare, chipurile, pentru lăudarea lui Dumnezeu şi pentru rugăciuni de iertare a păcatelor. Îngenuncheaţi pe câteva rânduri, femei şi bărbaţi se aplecau cu frunţile până la podea şi se ridicau cu mâinile spre cer murmurând fiecare ce credea că putea mulţumi şi îndupleca pe Cel de Sus. Numai copiii Nuţei nu se împăcau cu ce vedeau la „oamenii mari”. Ei urmau de-o părere exemplul mamei, apoi o zbugheau prin încăpere râzând, jucându-se spunând:

– Doamne miluieşte, popa prinde peşte!...

– Acum să ne tremurăm trupul pentru ieşirea răutăţii din noi, schimbă Sticlescu ritualul.

Şi toţi credincioşii începură să-şi clănţăne dinţii în gură, să-şi scuture braţele, să se schimonosească în fel şi chip de parcă-i cuprinseră frigurile!

– Mamă, da' de ce dârdâi aşa?! o întrebă Adriana mirată.

– Taci şi fă şi tu la fel, ca să rămâi fără păcate.

– Da' n-am nici un păcat, fato! Eu nu mai pot de cald şi voi tremuraţi ca proştii! Sunteţi nebuni! Vreau afară! Vreau să merg acasă la tătuţu', că el îmi dădea bomboane, mere, biscuiţi...

Hotărât să-şi reunească familia, Nicu Stelian intră în bloc, urcă treptele scării până la etajul doi şi se opri în faţa uşii pe care scria Vanghele Mihai. Dreptunghiul de lemn sculptat - semn că va avea de-a face cu cineva care iubea arta-îl determină să întârzie câteva clipe ca să conceapă frazele cu care să deschidă discuţia. De-acum era conştient că pe Nuţa va trebui să o suporte în credinţa spre care lunecase - dar şi decis să o trimită la muncă, „pentru a nu mai avea timp de prostii" – însă făcea pasul spre împăcare mai mult pentru a avea copiii lângă el, pentru a le da educaţia cuvenită şi a le crea posibilitatea unui drum mai bun în viaţă. Stătea pironit locului şi i se părea totuşi bizar ca în spatele frumosului (care era de fapt opera lui Viorel) să trăiască nişte adepţi ai obscurantismului, parcă nu-i venea să creadă că în faţă îi vor apărea nişte figuri care se zbăteau să se rupă de lumea progresistă, începea să-l irite chiar faptul că va trebui să-şi încrucişeze privirea cu cea care şi-a bătut joc de omenia şi încrederea lui... Dar nu cedă aspectelor provocatoare de lehamite; se ambiţionă în rostul pentru care venise, apăsă pe butonul soneriei.

Aflaţi într-o întrunire ilegală, credincioşii recepţionară cling-clang-urile ca o trecere după gratii, încremeniră cu ochii la Sticlescu. Nici măcar gazdele nu se încumetau să schiţeze vreun gest. Totuşi, din tăcerea monumentală ţâşni intrigat glasul de clopoţel al Adrianei:

– Deschid eu, deschid eu! şi se ridică brusc de lângă Nuţa, o luă repejor spre hol.

Ars de încruntătura lui Rică, Mihai se grăbi numaidecât pe urmele fetiţei...

– Nu, nu, tu stai cu mămica şi te roagă la Dumnezeu să creşti mare, zise apucând-o de subsuori, aşezând-o pe locul de unde plecase.

Apoi ieşi din sufragerie, închise uşa după el ca nu cumva să vadă musafirul ce se petrecea înăuntru şi, călcând cu paşi moi, se apropie să se uite prin vizetă. Îşi alătură sfios ochiul stâng de inelul de cauciuc din jurul orificiului, iar în clipa următoare se retrase de parcă-i aruncase cineva nisip ca să-l orbească, scuturându-şi capul. „Doamne-Dumnezeule, el este!”, îşi zise aprinzându-se la faţă, muşcându-şi buzele. Rămase câteva secunde nemişcat, înfricoşat. Vrând să creadă că avea vedenii, mai privi o dată afară. Aceeaşi imagine: Nicu Stelian aştepta gânditor, cu privirea coborâtă pe mozaicul din faţa pragului. „Doamne-Dumnezeule, el este! El este cu adevărat!”, întări pocăitul convins că bărbatul de dincolo nu era altul decât şeful la care depănuşase porumb într-o toamnă în Insula Mare a Brăilei, omul pe care... Şi în creier începură să i se învârtă vorbele lui Sticlescu: „Atotputernicul ştie mai bine ce urmăreşte bărbatu-său... Mă împiedici să îndeplinesc voia lui Dumnezeu?... Vrei s-ajung în Iad din cauza ta?... Dumnezeu ne cere jertfă, jertfă trebuie să dăm!” Teama supunerii la cazne cereşti îi injecta ochii, îi încleşta fălcile, îi lovea inima de peretele pieptului, îi sălbăticea întreaga

fiinţă... Convins că împlinea porunca lui Dumnezeu, luă cu mâna dreaptă bara de fier ce se afla rezemată în colţul din spatele cuierului, deblocă fără zgomot broasca yallă, apoi deschise repede uşa şi-i fulgeră brigadierului o lovitură puternică drept deasupra tâmplei.

– Aauuu! urlă Nicu prăbuşindu-se ca secerat, acoperind instinctiv rana cu palmele, zvârcolindu-se pe jos ca un peşte scos pe uscat, încercând să îngenuncheze măcar.

Însă trauma îi diminua speranţele, îi paraliza zbaterea, îl fixa tot mai necruţătoare cu faţa în sus, cu capul în balta sângelui care nu contenea să se scurgă şiroaie, să ademenească însetata pasăre neagră.

Surprinsă martoră la îngrozitoarea scenă, o gospodină rămăsese împietrită pe scară, fără puterea de a-şi manifesta în vreun fel indignarea.

– Ajutor! izbucni ea după câteva minute de uluială. Ajutor, oameni buni, ajutor!... Crimă, crimă, oameni buni!... Ajutor!...

Strigătul disperat al femeii deschidea uşile apartamentelor, oprea orice trecător, semăna durere şi revoltă în inimile tuturor.

– Ce-ai făcut, nenorocitule?! scrâşni mânios vecinul de vizavi.

– Aşa a vrut Domnul! răspunse rece Vanghele, care înţepenise în nişa uşii cu privirea îndreptată spre plafon, cu bara de fier atârnând în mâna criminală.

– Nevastă, anunţă repede salvarea! se agăţă de o speranţă acelaşi locatar.

– Şi miliţia! strigă cineva din mulţimea devenită acum ca degetele.

Auzind şi “miliţia”, sectanţii pricepură numaidecât că inhibarea nu mai avea rost şi se grăbiră să se lămurească asupra a ceea ce se petrecea afară, să răreasc dacă se putea rândurile. Mai zburdalnici şi mai iuţi de picior, Vasile,

Marian şi Adriana îşi făcură loc pe lângă „statuia" lui Vanghele şi trecură primii pragul. Însă când văzură muribundul de pe mozaicul însângerat, se opriră brusc, cu respiraţia aproape tăiată, muţi. Nevenindu-le să creadă că era tatăl lor, se priveau între ei înspăimântaţi, derutaţi...

– De ce, frate Mihai, de ce? le confirmă Nuţa îngenunchind sfâşiată de odioasa imagine. Ce rău ţi-a făcut? hohotea ea târându-se lângă trupul nemişcat al celui care venise să o ia acasă.

– Aşa a vrut Domnul! repetă pocăitul acelaşi răspuns glacial.

Bocetul îndurerat al femeii strânse copiii în jurul părintelui de-acum în agonie.

– Tată!... Tăticule!... Suntem cu tine, tăticule!... Nu ne lăsa singuri, tăticule!... se agita Vasile sărutându-i mâna, udându-i-o cu lacrimi.

– Nu muri, tăticuţule, nu muri!... Zi ceva, tăticuţule, că de mult nu te-am auzit vorbind... îl implora Adriana mângâindu-i faţa, plângând.

Vrând parcă să cuprindă lumina şi oxigenul pământului, Nicu îşi mări pupilele împăienjenite, îşi umflă pieptul..., apoi expiră sacadat, îngăimând hârâit:

– Adri... Adri... Adr... Ad... A! şi trecu în lumea umbrelor cu ochii deschişi la fetiţă.

Brăila,1986-1988.

DE ACELAŞI AUTOR

Au mai apărut:

- HĂITUIALA - roman - Ed. Ex Libris - 2003
- BÂLBÂITUL - comedie - Ed. Enos - 2003
- ŞOARECII - comedie - Ed. Ex Libris - 2005
- NOMAZII - comedie - Ed. Ex Libris - 2005
- TRIBUNAL DE MAHALA - scenete comice - Ed. Ex Libris - 2007
- TRECEA UN CĂLĂTOR - versuri, - Ed. Ex Libris - 2007

Procesare computerizată şi tipar:
EDMUNT MEDIA SERV S.R.L.
Brăila, Str. I. L. Caragiale nr. 24
Tel/fax: 0239 626236

Nelu POPOACĂ

RĂTĂCIRE

- roman -

EDMUNT
2009

Religia este o cale spre credință.
Ea te poate înălța,
dar poate să te și întunece!

ISBN 978-973-7976-92-5